

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 12 JUNI 2008

Namiddag

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 12 JUIN 2008

Après-midi

De vergadering wordt geopend om 14.20 uur en voorgezeten door de heer Herman Van Rompuy.
La séance est ouverte à 14.20 heures et présidée par M. Herman Van Rompuy.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Pieter De Crem, Yves Leterme, Sabine Laruelle.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij worden op de website van de Kamer en in de bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen.
Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans l'annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Berichten van verhindering **Excusés**

Elio Di Rupo, Carine Lecomte, Dirk Vijnck, Mark Verhaegen, wegens ziekte / pour raisons de santé;
Olivier Maingain, Peter Vanvelthoven, wegens ambtsplicht / pour devoirs de mandat;
Christian Brotcorne, buitenslands / à l'étranger;
Véronique Salvi, zwangerschapsverlof / congé de maternité;
François-Xavier de Donnea, IPU / UIP.

Vragen

Questions

Kunnen wij onze werkzaamheden aanvatten? De eerste minister gaat ermee akkoord dat de ene vraag die aan minister De Crem wordt gesteld, voor zou gaan. Hij heeft maar een vraag en hij heeft hierover een akkoord met de eerste minister. Indien u hiermee geen probleem hebt, zullen wij daarmee beginnen.

01 Vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de gedeeltelijke schrapping van het AIV-dossier" (nr. P0381)

01 Question de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "l'annulation partielle du dossier AIV" (n° P0381)

01.01 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, u weet dat het niet mijn gewoonte is om oppositie te voeren om oppositie te voeren. Ik denk echter dat we vandaag serieus van gedachten moeten wisselen. We kennen mekaar al jaren uit de commissie voor de Legeraankopen, u als woordvoerder van uw partij en ik als woordvoerder van de mijne.

Aangezien er maar een soort waarheid is, kwam onze mening vaak overeen, tot grote woede van uw voorganger, die ons regelmatig verweet dat wij een pot nat waren.

U zat daar als de grote politicus, ik veeleer als de technicus. Toen het AIV-dossier eraan kwam, was dat een

kolfje naar mijn hand. Ik had vrij snel heel wat argumenten bijeengeraapt om mijn twijfel te staven over het nut van het AIV-dossier, het nieuwe infanterievoertuig, waar we nood aan hebben.

Ik meende dat er voldoende technische argumenten waren om dat dossier ter discussie te stellen. Ik heb daar storm tegen gelopen, maar kreeg van niemand gehoor en ik leg de nadruk op het woord "niemand".

Toen er in een latere fase een beslissing viel over het wapensysteem dat op die voertuigen moest komen, werd het dossier communautair en had de pers daarvoor onmiddellijk interesse. Het was immers een communautaire kwestie. Het ging over een wapensysteem dat in Wallonië moest worden vervaardigd, terwijl de munitie toevallig in Waals-Brabant werd geproduceerd.

Die argumenten waren voor mij toen, en vandaag nog steeds, geen aanleiding om de aankoop te betwisten. Ik had technische argumenten om die aankoop aan te vechten. Ik zal u die argumenten besparen, collega's. Toen ik mij weer verzette tegen het dossier, kreeg ik opnieuw van niemand steun, ook niet van kamerlid De Crem.

Ironie van het lot, kamerlid De Crem is nu minister van Defensie. Toen hij in januari op een blauwe dinsdag plotsklaps aankondigde dat hij het dossier wou herbekijken, was ik uiteraard tevreden. Ik vroeg mij echter of hoe hij dat zou proberen regelen.

Ik heb u daarover geïnterpelleerd, samen met de heer Ducarme van de MR, die ook van gedacht was veranderd. Wie mag nu niet van gedacht veranderen! U hebt toen gezegd: geef mij even de tijd, dan kom ik met een dossier naar de commissie voor de Legeraankopen. Dat is beloofd.

Mijnheer de minister, ik ben zeer woedend, want ik heb het rapport, waarmee u beloofde naar de commissie te komen, nu in de krant gelezen. Ik ben ontgoocheld over uw houding, u die vroeger voortdurend riep dat er meer respect voor het Parlement moest zijn. Waar is het respect nu?

Ik denk ook dat u de zaak nu een beetje omdraait, mijnheer de minister. U zegt dat u de volgende schijf niet koopt. U verzwijgt wel dat u 18 AIV's voor 70 miljoen euro of 2,8 miljard frank zult kopen. Wat zullen wij in godsnaam met die tuigen doen?

01.02 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer Sevenhans, ik wil nogmaals herhalen wat het uitgangspunt is in de afwikkeling van het dossier van de aankoop van de AIV's. Het kaliber van dat kanon beperkt de autonome inzet van het wapensysteem enorm. Elke vorm van interoperabiliteit met andere partners is uitgesloten. De basisoverweging en de basisopvatting blijven dus dezelfde.

Nog even ter herinnering: het ging over de aankoop van 242 AIV's, onderverdeeld in twee schijven. U hebt daarnaar verwezen. Er is een vaste schijf van 138 AIV's, waarvan 18 AIV DF90's, en 2 voorwaardelijke schijven met samen 104 AIV's, waarvan 22 AIV DF90's.

Het dossier, mijnheer Sevenhans, is onderzocht en is grondig onderzocht. Dat was ook mijn uitgangspunt. Heel dat dossier moest worden herbekeken.

Wat blijkt nu? Het verder uitvoeren van de lopende bestelling van de vaste schijf, meer bepaald de versie DF90, is de enig aangewezen oplossing. Het verbreken van het gedeelte AIV DF90 van het contract zal immers aanleiding geven tot een schadeloosstelling, die ik heb laten berekenen en die bijna overeenkomt met de contractuele uitvoering. De contracten met de onderaannemers werden gesloten en de bestellingen werden gelanceerd.

Mijnheer De Man, ik geef uitvoering aan beslissingen die vroeger zijn genomen.

De resultaten van de uit te voeren testen op het prototype AIV DF90 zullen bepalend zijn voor de integrale uitvoering van de vaste schijf van het contract. Zelfs de vaste schijf van het contract staat dus onder een voorlopige besteding. De final design review was gepland op 18 en 19 mei 2008. Vervolgens zal de firma overgaan tot het testen van het voertuig gedurende 60 dagen. Vanaf augustus 2008 zal de landcomponent van ons leger overgaan tot een testperiode van 60 dagen.

De twee voorwaardelijke schijven AIV DF90 van 22 voertuigen zullen niet worden gelicht. Omtrent het dossier wordt een uitvoerige uitleg gegeven in de bevoegde commissie. Dat is de commissie belast met de

opvolging van de legeraankopen. De datum werd vastgesteld op 25 juni.

Totdaar, mijnheer Sevenhans, het antwoord op uw vragen.

01.03 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik zou zeggen: dat is wat voor het antwoord moet doorgaan.

Wat is het echte probleem? Ik heb het dossier tot in detail aangekaart in de Kamer. Ik heb iedereen daar bij manier van spreken mee gestalkt met de waarschuwing: doe dat niet. Ik ben helaas van het Vlaams Belang en wij hebben nooit gelijk. Nu zitten we met een aankoop van 2,8 miljard frank, waarmee we niets kunnen doen. U weet dat, iedereen weet dat, maar niemand wil er iets over zeggen. Dat is het echte schandaal. Wat zullen we daarmee doen? Weer maar eens wordt onze geloofwaardigheid te grabbel gegooid op het internationaal terrein. Ik kan u vandaag echt niet danken voor uw antwoord.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Samengevoegde vragen van

- de heer Bruno Tuybens aan de eerste minister over "Congo" (nr. P0360)
- de heer Dirk Van der Maelen aan de eerste minister over "Congo" (nr. P0361)
- de heer André Flahaut aan de eerste minister over "Congo" (nr. P0362)

02 Questions jointes de

- M. Bruno Tuybens au premier ministre sur "le Congo" (n° P0360)
- M. Dirk Van der Maelen au premier ministre sur "le Congo" (n° P0361)
- M. André Flahaut au premier ministre sur "le Congo" (n° P0362)

02.01 Bruno Tuybens (sp.a+VI.Pro): Mijnheer de voorzitter, de zaak-Congo is een zaak van een paar weken geleden. Dat heeft te maken met het feit dat de vragen in het Parlement werden ingediend aan de minister van Buitenlandse Zaken, die zich vrij moeilijk in het Parlement vertoont. Hij was ten andere vorige week woensdag in het land. Wij lieten de vragen toen ook agenderen. Hij toonde zich echter niet. Daarom moeten wij de vraag nu stellen.

De feiten dateren van een tijdje geleden. Ik zal ze even kort herhalen.

De minister van Buitenlandse Zaken hield in Congo een toespraak, die inhoudelijk ging over de situatie inzake mensenrechten en corruptie. De tekst werd klaarblijkelijk aan het kernkabinet voorgelegd. Ik heb begrepen dat de minister van Ontwikkelingssamenwerking na de toespraak furieus bleek te zijn. Ofwel was hij dus niet op het kernkabinet uitgenodigd, ofwel was hij op dat ogenblik geestelijk niet aanwezig. Er was in ieder geval een hevige reactie.

Nadien stelde ik ook vast dat de Congolese regering gebruikt heeft gemaakt van het feit dat de regering met diverse standpunten naar buiten kwam. De Belgische regering is, in voetbaltermen uitgedrukt, op eigen veld met een aantal doelpunten verschil verloren.

In feite is het jammer dat de Congolese regering erin slaagt onze regering uiteen te spelen.

Mijnheer de eerste minister, u zou president Kabila bellen. Een dag later bleek dat het de Congolese autoriteiten waren die u zou bellen. Er werd heel veel over gecommuniceerd.

Mijn vragen zijn dus de volgende.

Hebt u de president al dan niet gesproken? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de gesprekken die u met de autoriteiten voert?

Ten tweede en ten slotte, de heer De Gucht trad nogal eigengereid op. Dreigt ons land door zijn optreden niet in een soort internationaal isolement te belanden?

België heeft een serieuze expertise inzake Congo. Wordt ons land nog voldoende au sérieux genomen, na de situatie die de voorbije weken heeft plaatsgevonden?

02.02 Dirk Van der Maelen (sp.a+Vl.Pro): Mijnheer de premier, ik zou u willen vragen wat de impact is van de huidige diplomatieke crisis tussen België en Congo. Wat is nu het beleid van uw regering op het vlak van ontwikkelingssamenwerking? Aan het eind van de maand moet er een vergadering plaatsvinden over het indicatief samenwerkingsprogramma. Zal uw minister van Ontwikkelingssamenwerking rustig samen zitten en met de Congolezen een technisch debat voeren over ons ontwikkelingssamenwerkingsprogramma of zult u samen met de regering beslissen dat uw minister daar niet naartoe gaat? Uw minister van Landsverdediging heeft tijdens zijn laatste bezoek een heel voluntaristisch – zoals hij is – programma aangekondigd van technische militaire samenwerking. Is dit opgestart? Gaat dit door of wordt dit ook on hold gezet door de regering?

02.03 André Flahaut (PS): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, il y a cinquante jours, j'ai attiré l'attention sur un problème qui risquait de survenir. Je vous ai fait une suggestion. Cinquante jours plus tard, ma question est simple: quelles nouvelles?

02.04 Eerste minister Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, collega's Flahaut, Tuybens en Van der Maelen, collega Tuybens en collega Van der Maelen komen allebei uit de sp.a-fractie, ik weet niet welke vleugel ik eerst moet aanspreken.

U weet dat wij een land zijn met een beperkte omvang en met een groot buitenland. Bijgevolg hebben wij een groot engagement op diverse domeinen en op diverse plaatsen. Collega De Gucht is correct verontschuldigd, ook ten aanzien van de voorzitters van Kamer en Senaat. Hij verblijft momenteel in Vietnam, waar hij de belangen in een aantal dossiers verdedigt. Het is uiteraard normaal dat een minister van Buitenlandse Zaken buitenlands vertoeft.

Mijnheer de voorzitter, ik wil eerst iets rechtzetten. De tekst van de toespraak van de heer De Gucht is niet gelezen, niet letterlijk bekeken op het kernkabinet. Wij hebben wel een standpunt bepaald. Zo heb ik het ook steeds gezegd. Het zal waarschijnlijk tot uw pedagogie de komende uren en dagen behoren om eens na te gaan wat er hier in de plenaire zitting daarover door mij is verklaard. Mijnheer Tuybens, u kan dit - voor zover u dat nog niet zou weten, uw parlementaire ervaring is niet zo groot - nagaan in de parlementaire handelingen.

De inhoud van het standpunt dat toen bepaald is, is nog altijd de inhoud van ons standpunt vandaag. Dit is een standpunt namens de voltallige regering, namens alle ministers. Meer in het bijzonder is het uiteraard een standpunt dat volledig onderschreven wordt door de collega's van Buitenlandse Zaken, van Ontwikkelingssamenwerking en van Defensie.

Mijnheer Tuybens, bij de lectuur in de parlementaire handelingen zult u ook opmerken dat ik telkens gesproken heb over de Congolese autoriteiten en de heer Kabila en de heer Gizenga heb vernoemd. Ik heb bijzonder veel respect voor Congo en de Congolese autoriteiten. Congo is een zelfstandig land, is een soeverein land. Ik heb verschillende contacten gehad, onder meer met eerste minister Gizenga.

De heer Kabila heeft, veronderstel ik, de telefoonnummers waarop hij mij kan bereiken. Ik zal daar geen inspanningen doen de komende uren en dagen. Indien dat van zijn kant het geval zou zijn, dan kan hij mij bereiken.

Ik kom aan de gesprekken en het isolement waarop u allusie maakt. Het tegendeel is waar. Ik kan u als voorbeeld de Europese Raad van volgende week geven waar, op initiatief van verschillende lidstaten, waaronder Nederland, gevraagd is om het probleem van hetgeen gebeurd is in de relaties tussen Congo en België expliciet te agenderen.

Het gaat immers bijvoorbeeld over de werking van de consulaten. In Congo zijn of waren er drie consulaten buiten Kinshasa, één van de Verenigde Staten in Goma en twee Belgische consulaten in Bukavu en Lubumbashi. De sluiting van die twee laatste consulaten is natuurlijk ook nadelig voor de operationaliteit van een aantal initiatieven die ofwel multilateraal tot stand zijn gekomen ofwel gebeuren op initiatief van de lidstaten van de Europese Unie. Het is onder meer over dit aspect van de zaak dat wij het volgende week zullen hebben.

Mijnheer Van der Maelen, wat ontwikkelingssamenwerking betreft heeft collega Michel gisteren nog met de minister van Buitenlandse Zaken van Congo contacten gehad. Het comité des partenaires – de partnerschapscommissie is volgens mij het juiste Nederlandstalige woord – is normaal voorzien voor 26 juni,

maar de agenda en het tijdstip van bijeenkomen worden op dit moment besproken met de Congolese autoriteiten en collega Michel. Gisteren vond nog een gesprek plaats tussen Charles Michel en de Congolese minister van Buitenlandse Zaken, die mede bevoegd is voor ontwikkelingssamenwerking, naast de heer Kamitatu, precies over het tijdstip en de agenda die behandeld zou worden.

Wat mij betreft, en met alle respect voor de soevereiniteit van Congo en de inbreng die daar kan zijn, en met eventueel de suggesties van bijstellingen, worden de overeenkomsten die we hebben afgesloten met Congo correct uitgevoerd op het vlak van de ontwikkelingssamenwerking, op het vlak van de defensie, en ook bijvoorbeeld op het vlak van de justitie, zoals recent nog, op 12 of 13 mei, is afgesproken tussen de Congolese en de Belgische regering.

Monsieur Flahaut, vous me parlez d'une conversation que nous avons eue voici cinquante jours; ce délai ne m'a pas particulièrement frappé.

En ce qui concerne les relations entre la Belgique et le Congo, je rappelle qu'elles sont basées sur un dialogue franc, respectant la souveraineté des deux États. J'espère que nous pourrions parvenir, dans les plus brefs délais, à une normalisation de la situation. J'ai fait des efforts pour joindre les autorités congolaises et nos discussions allaient dans ce sens. J'ose espérer que nous pourrions ainsi revenir à la situation antérieure, comprenant la réouverture des consulats dans un délai raisonnable. C'est ce que nous souhaitons dans l'intérêt des Belges et de la population congolaise.

02.05 Bruno Tuybens (sp.a+VI.Pro): Mijnheer de eerste minister, u hebt weinig nieuws verteld.

Ten eerste, de heer De Gucht was vorige week effectief in België, woensdagmiddag tijdens de Kamercommissie voor de Buitenlandse Zaken.

Ten tweede, u zegt dat het kernkabinet een standpunt heeft bepaald. Ik heb begrepen dat de heer Michel dan toch niet goed bij de les was want nadien heeft hij zich toch in serieuze bewoordingen uitgelaten over de inhoud van dat standpunt.

Wat de grond van de zaak betreft, heeft de minister van Buitenlandse Zaken Congo de oren gewassen, doch, – dat is de vrees van de diplomaten, dat is de vrees van de diverse ambassades die wij hebben gesproken de voorbije dagen – er was geen internationaal draagvlak voor dat standpunt. Met andere woorden, vooraleer de toespraak werd gehouden is er onvoldoende of niet met de verschillende andere westerse collega's ter voorbereiding gesproken om tot een eensgezind standpunt te komen. Er is geen internationaal draagvlak geweest inzake die aangelegenheid. Daardoor riskeert België zijn reputatie als Congokenner te verliezen. Wij komen in een internationaal isolement terecht. Dat is mijn vrees. Dat is geen goed nieuws voor de Congolezen en zeker ook niet voor ons eigen land.

02.06 Dirk Van der Maelen (sp.a+VI.Pro): Mijnheer de voorzitter, ik heb de premier gehoord die zegt dat hij zijn deel van het werk heeft gedaan en afwacht.

Dat verwondert me eigenlijk niet. Dit is een regering die erbij staat en ernaar kijkt. De koopkracht erodeert, ze doet niets. De begroting wordt afgebroken door de Europese Commissie, ze kijkt ernaar en ze doet niets.

Mijnheer de premier, ook wat ons Congobeleid betreft, betreur ik de afwachtende houding die u aanneemt.

02.07 André Flahaut (PS): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, j'entends vos explications et je ne doute pas de votre bonne volonté pour faire évoluer le dossier.

Néanmoins, il y a un problème! Je serais d'ailleurs tenté de dire que la faute a été commise de notre côté. Or, aujourd'hui, on attend que les Congolais fassent le premier pas. On risque d'attendre très longtemps! Ce serait une erreur de tenter d'isoler le Congo sur la scène internationale en exerçant certaines pressions, notamment des Pays-Bas, pour faire en sorte de les faire changer d'avis quant à la fermeture des consulats. La fermeture des consulats est un élément ponctuel qui sera réglé lorsque le dialogue reprendra réellement. Pour cela, il faut que le gouvernement prenne une initiative pendant une période courte pour que le dialogue puisse reprendre et que les liens se renouent réellement. Si nous attendons l'un et l'autre, nous risquons d'attendre encore très longtemps! Je répète ce que j'ai dit voici cinquante jours: la blessure est profonde!

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

03 Questions jointes de

- M. Jean-Marc Nollet au premier ministre sur "le pouvoir d'achat" (n° P0363)
- Mme Meyrem Almaci au premier ministre sur "le pouvoir d'achat" (n° P0364)
- Mme Florence Reuter au premier ministre sur "le pouvoir d'achat" (n° P0365)
- Mme Martine De Maght au premier ministre sur "le pouvoir d'achat" (n° P0366)

03 Samengevoegde vragen van

- de heer Jean-Marc Nollet aan de eerste minister over "de koopkracht" (nr. P0363)
- mevrouw Meyrem Almaci aan de eerste minister over "de koopkracht" (nr. P0364)
- mevrouw Florence Reuter aan de eerste minister over "de koopkracht" (nr. P0365)
- mevrouw Martine De Maght aan de eerste minister over "de koopkracht" (nr. P0366)

03.01 Jean-Marc Nollet (Ecolo-Groen!): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, cela fait maintenant une semaine que des travailleurs et des citoyens se mobilisent dans les rues de toutes les grandes villes, que ce soit au Nord ou au Sud du pays et encore aujourd'hui à Bruxelles.

Si on les écoute bien, deux messages principaux ressortent. D'une part, ils expriment leurs difficultés de plus en plus grandes à nouer les deux bouts. Ce message provient principalement des travailleurs dont les salaires sont les plus faibles et des allocataires sociaux. D'autre part, ils nous font savoir qu'ils en ont assez de voir que les problèmes institutionnels mobilisent et monopolisent votre agenda et passent avant toutes leurs priorités.

Je vous ai entendu à la télévision mardi soir, je crois, tenir des propos très vagues, très flous par rapport aux attentes exprimées par les citoyens. Parallèlement, on entend vos vice-premiers ministres, l'un parler de réforme fiscale qui coûterait 4 milliards et l'autre parler de réforme sociale qui coûterait encore plus.

Monsieur le premier ministre, vous laissez vos vice-premiers ministres lancer la campagne électorale et, par ailleurs – et c'est beaucoup plus grave –, vous laissez les travailleurs, les citoyens sans véritable réponse.

Dès lors ma question est simple. J'aimerais savoir concrètement ce que vous allez proposer, au nom du gouvernement, à ces dizaines de milliers de personnes qui se mobilisent pour envoyer un double message, l'un relatif à l'augmentation du pouvoir d'achat et l'autre exprimant la volonté d'une inversion totale de vos priorités.

03.02 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, geachte premier, geachte collega's, u hebt ook al gemerkt dat deze week de vakbonden op straat kwamen. Met de slogan "Belasting Hoge Vermogens – BHV", vragen zij dat de regering maatregelen neemt tegen de daling van de koopkracht. De werkgeversorganisaties van hun kant, spreken over koopkrachthysterie en zeggen dat de indexaanpassing meer dan voldoende is. Tegelijk klagen ze wel zelf over de gestegen grondstoffenprijzen.

Hysterie of realiteit? Wat vindt deze regering eigenlijk? Wij hebben gehoord wat de PS wil, met name een stijging van de pensioenen bijvoorbeeld en wij hebben gehoord wat de Open Vld wil, met name 4,3 miljard lastenverlaging, maar wij hoorden geen concrete, directe reactie van deze regering en dat is vreemd. Ondertussen heeft onze inflatie de recordhoogte van 5,1% bereikt, wat maar liefst een verschil is van 3% met Nederland. De reden die daarvoor wordt aangegeven is dat er daar een veel sterkere concurrentie speelt binnen de distributie, vooral op het vlak van voedsel. Als u weet dat deze week in ons land verscheidene getuigenissen de wereld in werden gestuurd waarbij armen aangeven dat zij het ontbijt overslaan omdat zij het eten niet meer kunnen betalen, dan bent u het vast met mij eens dat er dringend noodzakelijke maatregelen moeten worden genomen. De situatie wordt zelfs misbruikt; verscheidene bedrijven of supermarkten rekenen hogere prijzen aan dan de grondstoffenstijging eigenlijk toelaat.

Mijnheer de premier, er is uw belofte op Rerum Novarum, om 2 miljard uit te trekken voor sociale maatregelen. De teller staat op 260 miljoen en de nood is zeer hoog, vooral voor degenen die het het moeilijkst hebben in onze samenleving. Wat gaat u nu concreet doen?

03.03 Florence Reuter (MR): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, depuis lundi, avec mes collègues, j'assiste à diverses manifestations d'inquiétude ressentie par la population. Il est vrai qu'elle vit dans cette incertitude depuis un an déjà et attend des réponses et des mesures concrètes, qui n'arrivent que lentement.

Le 15 juillet, une déclaration est attendue autour de trois thèmes: l'institutionnel, le budget et le socio-économique. C'est le sujet de ma question aujourd'hui.

J'ai entendu et lu vos déclarations à la presse. Je ne doute pas un instant que vous comprenez le malaise et l'inquiétude de la population. Je ne doute pas un instant que vous y travaillez et que vous y cherchez des réponses.

Je sais que des mesures ont déjà été prises. Vous avez dit que votre objectif prioritaire est l'assainissement des finances publiques; c'est très important. Certaines mesures, évidemment importantes puisque touchant surtout au domaine fiscal, ont déjà été décidées. Elles tendent à maintenir la compétitivité des entreprises, et ce, en préservant les attraits de notre pays aux yeux des investisseurs étrangers. Bien sûr, les syndicats demandent une augmentation des salaires bruts, mais évitons de trop peser sur les employeurs.

Donc autant de dispositions très importantes. Ajoutons-y l'augmentation des allocations familiales et l'indexation automatique des salaires. Et, malgré ces mesures déjà conséquentes, la population reste inquiète et fragilisée. Depuis des jours, et encore aujourd'hui, des actions sont organisées. Une manifestation des transporteurs et des agriculteurs est prévue pour le 18 juin. Monsieur le premier ministre, il s'agit d'éviter absolument l'embrasement du pays.

Votre rôle en tant que premier ministre est celui d'un chef d'équipe; c'est vous qui donnez l'impulsion à votre gouvernement et qui lui indiquez la ligne à suivre. Maintenant, la population n'a plus envie d'attendre le 15 juillet pour recevoir des réponses. Il reste un mois et cela semble trop long pour bon nombre de nos concitoyens qui sont dans la rue aujourd'hui.

Monsieur le premier ministre, quelles mesures pouvez-vous déjà nous annoncer actuellement? Dans quelle direction envisagez-vous d'avancer?

03.04 Martine De Maght (LDD): Mijnheer de eerste minister, de mensen zijn boos. Ze zijn al een week actie aan het voeren en terecht. Vandaag wordt er in feite een doelgroepenbeleid gevoerd door de regering. Er worden maatregelen genomen in de marge, die in feite kortzichtig en inefficiënt blijken te zijn.

Ik zal niet herhalen wat de vorige collega's gezegd hebben maar ik heb hier een aantal cijfers. Het staat op papier en het is bewezen dat op een jaar tijd de energieprijzen met 20,7% zijn gestegen en de levensmiddelenprijzen met 8,3%. Ik wou toch opmerken, mijnheer de eerste minister, dat de prijsstijging voor Europa algemeen maar 10,8% bedraagt. De prijzen stijgen dus bij ons in feite dubbel zo snel als de prijzen over gans Europa.

Ik citeer even artikel 102: "De lidstaten kunnen voor de levering van aardgas, elektriciteit en stadsverwarming een verlaagd tarief toepassen mits er geen gevaar voor verstoring van de mededinging bestaat". Ik zou dus een sterke oproep willen doen. De pijngrens is immers wel degelijk bereikt, mede veroorzaakt door de te hoge energieprijzen. Ik zou dus een sterke oproep willen doen naar een langetermijnvisie met algemene structurele maatregelen die effectief een oplossing zouden bieden voor het huidige koopkrachtprobleem.

03.05 Eerste minister Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, ik dank de collega's voor het stellen van deze vragen want het biedt de gelegenheid om het beleid van de regering ten opzichte van wat er gebeurt op het vlak van de prijsstijgingen en de corresponderende effecten op de koopkracht, heel duidelijk te maken.

Uiteraard is de regering niet blind voor wat er gebeurt. Ik heb persoonlijk de reputatie te besturen vanuit een zeer grote nabijheid van de bevolking. Ik heb altijd dichtbij de bevolking gestaan, ook in deze aangelegenheid. Wij zijn absoluut niet blind voor wat er gebeurt en voor de zorgen van de mensen.

Nous comprenons parfaitement les inquiétudes de la population et nous ne sommes pas aveugles face aux événements. Nous assistons en effet à une flambée des prix pétroliers. Hier, le prix du baril a atteint 137 dollars, ce qui représente un montant quatre fois plus élevé qu'il y a quatre ou cinq ans.

We zijn dus niet blind voor wat er gebeurt. Ik merk op dat een deel van de prijsstijgingen die wij wereldwijd ervaren, gelukkig wordt opgevangen door de euro die nogal sterk wordt geapprecieerd in verhouding tot de dollar.

Collega's, laat mij van meet af aan zeggen dat, wat er ook van zij, geen enkele regering – wie het tegenovergestelde zegt, is een leugenaar – in staat is om het koopkrachtverlies dat voortvloeit uit de gestegen prijs van aardolie, voor iedereen voor 100% te compenseren. Geen enkele regering is daartoe in staat. Nogmaals, wie die demagogie tentoonspreidt, houdt de mensen iets voor.

Dat gezegd zijnde, kom ik tot het beleid van de regering.

Wij hebben gelukkig in ons land – zeker in het huidig tijdsgewricht wil ik dat ook zeggen, terwijl ik in de ogen kijk van degenen die daar soms vraagtekens bij hebben geplaatst – een koppeling van wedden, lonen en uitkeringen aan de index. Weliswaar gaat het om de gezondheidsindex, maar het is een indexsysteem dat, met enige vertraging, een correctie biedt op het niveau van de inkomensvorming, van de koopkracht, voor het grootste deel van de bevolking.

Er wordt soms verwezen naar internationale rapporten. Daarstraks verwezen de socialisten daarnaar nog inzake het begrotingsbeleid. Collega's van sp.a, uw geloof in de internationale rapporten, is dat dan ook uw geloof in de kritiek van een aantal van die internationale rapporten op ons indexsysteem? Welnu, ik raad u aan om dat niet te doen.

Wanneer er dus, ook bij de Europese instanties – ik noem de EcoFin van een paar weken geleden, of volgende week de ontwerpbesluiten van de Europese Raad –, met de vinger wordt gewezen naar het indexsysteem dat in ons land wordt gehanteerd op basis van een consensus tussen de sociale partners, dan zal de regering, verenigd en unaniem, de eerste zijn om zich daartegen te verzetten. Het indexsysteem dat de koopkracht van de bevolking beschermt, zullen wij blijven verdedigen, ook op internationale fora, ook op een ogenblik dat het voor anderen vatbaar is voor kritiek.

Het indexsysteem betekent concreet dat op dit moment, globaal genomen, in 2008 iets meer dan 1 miljard euro aan koopkracht wordt geïnjecteerd, zowel vanuit de begroting van de federale overheid, de sociale zekerheid, als vanuit de private sector. Een deel van het geleden koopkrachtverlies wordt via het indexsysteem gelukkig al opgevangen.

De regering maakt de keuze om daarbovenop, niet voor de gehele bevolking maar wel voor degenen die het het moeilijkst hebben, in de begroting van 2008 in extra maatregelen te voorzien. U kunt dit natrekken.

Voor de gepensioneerden, voor de chronisch zieken, voor de families met kinderen – pour les pensionnés, les malades chroniques et les familles - zullen wij extra maatregelen nemen om het koopkrachtverlies te compenseren via het optrekken van het belastingvrije minimum en een belastingdaling voor de gezinnen vanaf 1 juli en zulks niet in theorie, niet in grote slogans, maar vervat in de begroting die in evenwicht zal worden afgesloten.

Door het optrekken van het belastingvrije minimum komt er een injectie van koopkracht voor de gezinnen, weliswaar op dit moment geplafonneerd tot een inkomen van 22.000 euro op jaarbasis. Wij doen dat heel bewust, doelgericht voor de zwakste inkomens. Vervolgens is er het optrekken van de pensioenen, met een bijzondere inspanning voor de laagste pensioenen en bovendien maken wij een aanvang - dat geef ik toe - met iets wat lang door sommigen is beloofd maar nu wordt uitgevoerd, met name de afschaffing van de solidariteitsbijdrage op pensioenen. Voorts worden maatregelen genomen op het vlak van de kinderbijslag en, ik herhaal het, ook voor chronisch zieken.

Kortom, in het algemeen zullen wij ons indexsysteem verdedigen, daarvoor in een financiering voorzien ten belope van iets meer dan een miljard en dan hebben we nog de budgettaire marge voor de overgrote meerderheid. Twee derde tot driekwart van de budgettaire marge voor 2008 gaat naar specifieke maatregelen voor de zwakste inkomens.

Nous devons maintenir l'index, le financer et défendre notre système d'indexation au niveau international - un niveau où les instances sont parfois critiques envers la Belgique et dont certains groupes politiques veulent tirer autorité.

03.06 Dirk Van der Maelen (sp.a+VI.Pro): (...)

03.07 Yves Leterme, premier ministre: Je sais que la vérité blesse, monsieur Van der Maelen, mais

laissez-moi parler! Le système d'indexation doit être maintenu et, au-delà, il faut prendre des mesures ponctuelles pour défendre le pouvoir d'achat des revenus les plus faibles.

De notre côté, il n'y aura jamais de démagogie! Je rappelle qu'un gouvernement national ne peut à lui seul compenser...

Mijnheer Van der Maelen en consorten, omdat u groen licht, zal ik het nog eens in het Nederlands herhalen.

Geen enkele regering ter wereld kan voor de gehele bevolking het verlies aan koopkracht dat uit de gestegen prijzen van aardolie voortvloeit, volledig compenseren.

Ik voeg eraan toe dat de huidige regering de ambitie heeft om niet de fouten te maken die tientallen jaren geleden wel werden gemaakt. De toenmalige regeringen meenden, toen ze met de eerste en de tweede olieschok werden geconfronteerd, dat zij met belastinggeld het volledige koopkrachtverlies zouden kunnen compenseren. Welnu, dat is de reden waarom wij vandaag nog een belangrijke schuldenberg uit het verleden moeten aflossen.

03.08 Jean-Marc Nollet (Ecolo-Groen!): Monsieur le premier ministre, je vous demandais ce que vous comptiez faire, ce que vous comptiez dire aux gens qui manifestent dans la rue, et la seule réponse que vous nous donnez est la suivante: "Aucun gouvernement ne pourrait répondre correctement à ce qui est aujourd'hui demandé".

En tout cas, en tant que chef du gouvernement, vous pourriez, face aux événements actuels, à tout le moins inverser vos priorités. Mais cela, vous ne voulez pas le faire! Vous pouvez le faire, mais ne voulez pas le faire!

03.09 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen!): Mijnheer de eerste minister, uit uw antwoord kan ik een ding duidelijk vaststellen, met name dat u meer bezig bent met het bestrijden van de sp.a. dan met het nemen van concrete maatregelen.

U spreekt over 260 miljoen aan maatregelen, terwijl er 2 miljard naar de notionele intrest is gegaan en op het programma voor de bestaanszekerheid maar liefst 41 miljoen is afgenomen van wat er in de vorige begroting stond. Vandaag zijn de leefloners de mensen die het hardst getroffen worden door de daling van de koopkracht.

Ik heb hier daarnet gesproken over de voedselprijzen. U antwoordt daarop niet. Het enige antwoord dat deze regering geeft, is de oprichting van een prijzenobservatorium in 2009, terwijl er op dit moment een wet is uit 1945 die het perfect mogelijk maakt om nu al in te grijpen in de hele prijzenstructuur als er onrechtmatige verhogingen zijn.

Ik hoor u zeggen dat u niet aan demagogie zou doen. Wel, 260 miljoen aan maatregelen en 41 miljoen daling in de begroting, dat is volgens mij je reinste demagogie.

03.10 Florence Reuter (MR): Monsieur le premier ministre, je vous remercie pour votre réponse. Vous avez rappelé les mesures qui ont été prises ces dernières semaines pour relever le pouvoir d'achat. Je suis contente d'entendre qu'une de vos priorités vise une nouvelle diminution des impôts. Cela me semble essentiel! C'est en diminuant l'impôt et en augmentant le salaire poche que l'on pourra répondre de façon efficace à la baisse du pouvoir d'achat. Je pense qu'il faut poursuivre dans cette voie.

Comme je le disais précédemment, l'attractivité de notre pays est liée aux mesures prises en faveur des entreprises. La compétitivité des entreprises est essentielle et la meilleure façon de répondre à cette baisse du pouvoir d'achat, c'est de créer de l'emploi. C'est en travaillant en ce sens avec les entreprises que nous y arriverons!

03.11 Martine De Maght (LDD): Mijnheer de eerste minister, ik dank u voor uw antwoord, al ben ik er helemaal niet tevreden mee.

Ik denk dat u vandaag geen oplossing biedt met hetgeen u hier naar voren heeft gebracht als maatregel van de regering. Het is een pleister op een houten been, maar ik heb van u vandaag geen enkele algemene en doordachte visie gehoord die op lange termijn een oplossing zal bieden voor het probleem dat zich vandaag

stelt.

Ik hoop dat u nog met een oplossing naar voren kunt komen want het probleem is groter dan u misschien zelf kunt inschatten. Er is vandaag geen ruimte meer om te sparen, er is vandaag geen ruimte meer voor een aantal extra's. De mensen hebben de pijngrens echt wel bereikt. Zij vragen om er nu iets aan te doen en niet morgen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Vraag van de heer Francis Van den Eynde aan de eerste minister over "de overheidsopdrachten van kabinetten" (nr. P0367)

04 Question de M. Francis Van den Eynde au premier ministre sur "les marchés publics pour le compte des cabinets" (n° P0367)

04.01 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, mevrouw Onkelinx van de Parti Socialiste is op dit ogenblik uw minister voor Sociale Zaken en Volksgezondheid. Tijdens de vorige - paarse - regering was mevrouw Onkelinx van de Parti Socialiste minister van Justitie. Ze had toen en heeft nu nog een echtgenoot die advocaat is.

Die advocaat vaart heel goed bij dat huwelijk. Het heeft mij heel wat werk en tijd gekost, maar het blijkt dat die advocaat gedurende de vier jaar van de vorige legislatuur aan regeringsopdrachten allerhande, maar voornamelijk vanuit socialistische kabinetten, een bedrag heeft overgehouden van 862.036 euro. Dat is ei zo na 35 miljoen Belgische frank. Niet slecht geboerd.

Wanneer men bovendien mevrouw Onkelinx van de Parti Socialiste, nu uw minister van Sociale Zaken, daarover ondervraagt, antwoordt ze dat met de woorden: "Mijn man is nu eenmaal de top". Het is natuurlijk mooi dat ze haar man verdedigt. Ik begrijp dat, maar dit is geen verantwoording.

Ze voegt eraan toe in Het Laatste Nieuws: "Wat is er mis mee dat je voor de behartiging van je belangen een advocaat uitzoekt die op dezelfde golfengte zit?". Zij vindt het dus heel normaal dat ze een advocaat uit haar politieke strekking laat aanduiden door zichzelf en door haar collega's.

Mijnheer Aernoudt, de befaamde klokkenluider die onder meer mevrouw Moerman uit de Vlaamse regering heeft laten bonjournen, zegt in Het Laatste Nieuws: "Dit is in feite niet de uitzondering, maar de regel in vele kabinetten."

Bovendien wordt ons verteld dat bepaalde ministers van andere partijen, er wordt een liberaal genoemd, nu ex-ministers, u al meedelen dat zij advocaat zijn geworden.

Mijnheer de eerste minister, u bent zeker op de hoogte van deze situatie. Mevrouw Onkelinx is opnieuw minister en de man van mevrouw Onkelinx heeft onlangs een nota laten uitlekken waaruit blijkt dat hij opnieuw een netwerk in de regering aan het opbouwen is om aan zaken te doen.

Mijnheer de eerste minister, in welke maatregelen hebt u voorzien om die situatie, zowel bij mevrouw Onkelinx van de Parti Socialiste als in het algemeen, in de toekomst te vermijden?

04.02 Eerste minister Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van den Eynde, uiteraard kan ik als leider van de huidige regering, als eerste minister, op dit moment geen oordeel vellen over een aantal zaken die gebeurd zijn onder de vorige legislatuur. Dat zult zelfs u niet kunnen ontkennen.

Het belangrijkste is dat we komen tot een transparante en objectieve regelgeving in verband met de overheidsopdrachten waaronder ook de aanwijzing van advocaten ressorteert. Dientengevolge gelden dus voor die diensten dezelfde regels onder meer op het vlak van bekendmaking, kwalitatieve selectie, gunningsprocedure om transparantie en objectiviteit te waarborgen. In het raam van geschillenbeslechting of preventie, adviesverlening en vertegenwoordiging voor rechtbanken worden evenwel specifieke regels verondersteld. Daarom houdt een aantal bepalingen in de wetgeving op de overheidsopdrachten rekening met die specifieke vereisten.

In de praktijk blijkt dat voor advocatenopdrachten effectief vaak of meestal een beroep wordt gedaan op die

uitzonderingsprocedures en modaliteiten, met name op wat men dan noemt “de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking”. Dat heeft soms te maken met de naleving van de termijnen in verband met het neerleggen van conclusies, met de specialiteit van de opdrachten of met het feit dat de meeste opdrachten ressorteren onder het plafond waaronder men deze procedure mag gebruiken, namelijk 206.000 euro.

Dit gezegd zijnde is het evident dat bovenop de gangbare wetgeving ook een bepaalde deontologische houding, die elke belangenvermenging moet kunnen uitsluiten, meer dan van toepassing moet zijn en in de toekomst ook zou moeten zijn.

04.03 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mijnheer de eerste minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb u ook niet verantwoordelijk gesteld voor wat er tijdens een vorige legislatuur is gebeurd, vanzelfsprekend niet.

Ik herhaal: het gaat hier over mevrouw Onkelinx van de Parti Socialiste, die tijdens de vorige regering minister van Justitie was en nu minister van Sociale Zaken. Haar man heeft nog niet zo lang geleden, jammer genoeg voor hem, een nota laten uitlekken waaruit blijkt dat hij opnieuw een netwerk aan het opbouwen is om weer zoveel zaken te krijgen.

Met andere woorden, er schort heel wat aan de manier van werken van de kabinetten op dit ogenblik.

U antwoordt mij zeer terecht dat er procedures zijn, maar dat lijkt niet voldoende te zijn. Er is een deontologie en u verwijst er terecht naar, maar die deontologie wordt niet toegepast, ze wordt met de voeten getreden. Als er geen stoute Vlaams Belanger was om dat te onderzoeken, werd er niet over gesproken.

Mijnheer de eerste minister, ik kan u aankondigen dat binnen de eerste dagen het Vlaams Belang een voorstel van resolutie zal indienen om de regering, met de steun hopelijk van alle eerlijke parlementsleden over alle partijgrenzen heen, ertoe te brengen eindelijk op dat vlak klaarheid te scheppen en regels te schrijven die niet meer kunnen overtreden worden.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Questions jointes de

- **Mme Clotilde Nyssens** au premier ministre sur "le Bureau des plaintes linguistiques à Overijse" (n° P0368)

- **M. Olivier Maingain** au premier ministre sur "le Bureau des plaintes linguistiques à Overijse" (n° P0369)

05 Samengevoegde vragen van

- mevrouw **Clotilde Nyssens** aan de eerste minister over "het Centraal meldpunt taalklachten in Overijse" (nr. P0368)

- de heer **Olivier Maingain** aan de eerste minister over "het Centraal meldpunt taalklachten in Overijse" (nr. P0369)

05.01 Clotilde Nyssens (cdH): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, je voudrais vous interpeller au sujet d'une initiative un peu particulière qui aurait été prise par la commune d'Overijse. Ainsi, il semblerait que dans son bulletin communal, ladite commune ait invité ses habitants à dénoncer les commerçants et indépendants qui afficheraient dans une autre langue qu'en néerlandais des informations tendant à valoriser leur commerce ou pratique. Dans le bulletin dont question figure même une adresse e-mail où les citoyens peuvent écrire pour dénoncer les commerçants ou les indépendants concernés.

Monsieur le premier ministre, il me semble que ce genre de pratique est contraire à la législation en matière d'emploi des langues dans notre pays. Il est évident que les relations commerciales entre un commerçant et ses clients relèvent du privé et que l'emploi des langues n'est pas applicable.

Monsieur le premier ministre, avez-vous eu vent de cette pratique? Confirmez-vous que cette dernière est contraire aux lois? Avez-vous déjà eu des contacts avec l'autorité de tutelle pour la condamner?

Cela dit, il semble que le ministre de tutelle compétent aurait déjà réagi à ce sujet.

Je dois vous dire que j'ai été confrontée au cas d'un agent immobilier qui avait mis une annonce en anglais

et en néerlandais pour vendre une maison. Cette annonce comprenait donc les termes "te koop" et "for sale". Cela a donné lieu à un courrier de la commune quelque peu sévère. Finalement, – je vous dis cela pour la petite histoire – la maison a été achetée par une personne de nationalité française. Mais peu importe! Il s'agit ici d'une question de principe: la liberté de commerce ne doit pas être entravée dans cette commune.

05.02 Olivier Maingain (MR): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, certains textes d'incitation quasiment à la haine et à la discrimination méritent d'être lus. Ainsi, dans le journal communal d'Overijse, on peut lire:

"Anderstalige bus-aan-busreclamefolders, anderstalige borden van immobiliënkantoren, deze en andere inbreuken op het Nederlands taalstatuut van de gemeente Overijse kan u melden op taalklacht@gmail.com. Vermeld hierbij steeds de precieze omstandigheden (plaats en tijdstip) en voorzie informatie zoals: naam en adresgegevens, en bewijsstukken zoals fotomateriaal of een kopie van een folder."

Cette véritable incitation à une politique discriminatoire trouve une application très directe quand on invite la population à pratiquer la délation, voire l'intimidation. Je vous lirai une lettre qu'un restaurateur d'Overijse a reçue d'une association "Taalrespect" qui, d'après mes informations, a été quelque peu aidée par des autorités publiques flamandes. Je lis ce texte, cela vaut la peine.

"Votre restaurant est situé à Overijse. Comme vous le savez, c'est une commune flamande dont la langue officielle est le néerlandais. Néanmoins, nous constatons que votre enseigne est unilingue anglais: "Thai take away". Nous voudrions vous demander de changer ce texte en "Thai meeneem restaurant" (On croit rêver!). Nous voudrions aussi vous demander de saluer vos clients en néerlandais: "Goede dag" ou "Goede avond" (À croire qu'il n'y a pas d'autre expression en néerlandais pour saluer les clients!) au lieu d'en français uniquement".

Je ne sais même pas si ce restaurateur est francophone. Son restaurant a beau s'intituler "Thai take away", on lui écrit en français. Je poursuis la lecture.

"Cette année encore, nous avons malheureusement constaté que certains membres de votre personnel ne maîtrisent pas le néerlandais. Vous comprendrez que cela pourrait vous coûter des clients". La menace est à peine voilée et on continue dans la même veine: "Si vous ne vous adaptez pas, on fera en sorte que votre magasin soit boycotté".

Nous ne sommes vraiment plus ici dans les règles de la courtoisie ni même de l'appel à l'usage de chacune des langues dans les Régions: c'est la pratique d'une autre langue dans la sphère commerciale qui est menacée. C'est contraire à la Constitution et j'interpellerai d'ailleurs le ministre de la Justice pour les suites pénales qu'il convient de réserver; l'article 151 du Code pénal mérite d'être relu.

Monsieur le premier ministre, j'attends de votre part que vous disiez clairement que cette incitation à la haine, à la discrimination et à la délation qui rappelle une époque funeste et pas si reculée de l'histoire est condamnée politiquement et moralement par votre autorité. C'est la moindre des choses qu'on soit en droit d'attendre du premier ministre de l'État fédéral.

05.03 Yves Leterme, premier ministre: Monsieur le président, chers collègues, je n'ai pas été directement informé de cette initiative mais entre-temps j'ai pu consulter le texte dont M. Maingain vient de faire une lecture partielle.

Il faut rappeler l'article 30 de la Constitution: "L'emploi des langues usitées en Belgique est facultatif et ne peut être réglé que par la loi, et seulement pour les actes de l'autorité publique et pour les affaires judiciaires." Autrement dit, l'emploi des langues dans les relations commerciales et privées n'est pas sujet à une réglementation spécifique.

J'ajouterai à cela que la commune d'Overijse, située en Flandre, dans la province du Brabant flamand, est sous la tutelle du ministre flamand des Affaires intérieures, M. Marino Keulen. Celui-ci s'est exprimé tout à l'heure pour condamner fermement la méthode utilisée par cette commune.

Je peux comprendre que la commune d'Overijse soit soucieuse de son statut culturel et linguistique. Cependant, l'utilisation d'un tel procédé n'est pas acceptable. Il vaudrait mieux l'éviter. Mais à nouveau, il

incombe aux autorités flamandes de prendre les mesures qui s'imposent.

05.04 Clotilde Nyssens (cdH): Monsieur le premier ministre, je vous remercie d'avoir rappelé la norme de la Charte fondamentale, l'article 30 de la Constitution. Je suis heureuse d'apprendre que le ministre de tutelle a déjà condamné cette pratique. De temps en temps, "trop is te veel"!

05.05 Olivier Maingain (MR): Monsieur le premier ministre, je vous remercie de votre propos plutôt net. La contestation n'est venue que de certains bancs. Tous les démocrates doivent en cette affaire reconnaître qu'une limite a été dépassée. Si une autorité, quelle que soit son appartenance linguistique, prenait une telle initiative en Région wallonne ou en Région bruxelloise, nous la condamnerions tout autant en notre qualité de démocrates.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Vraag van de heer Jan Jambon aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de elektronische identiteitskaart" (nr. P0370)

06 Question de M. Jan Jambon au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la carte d'identité électronique" (n° P0370)

06.01 Jan Jambon (CD&V - N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb een vraag over het gebruik van de elektronische identiteitskaart. De vorige dagen, gisteren en eergisteren, vond in Den Haag een Europese conferentie over e-Identity plaats. In een van de sessies aldaar werd een rapport voorgesteld van de universiteit van Leuven en van de Katholieke Hogeschool Sint-Lieven. Dat rapport was tamelijk, om niet te zeggen uitgesproken, kritisch voor de elektronische identiteitskaart.

Ik som graag een aantal problemen op die daar naar voren werden gebracht. Naast het puur fysieke probleem, namelijk het loskomen van de chip in een aantal gevallen, waarschuwen de wetenschappers tegen bigbrothertoestanden, schending van de privacy, mogelijkheden van bedrog, mogelijkheden van crimineel gebruik, te weinig transparantie, blind vertrouwen op de software en oneigenlijk gebruik via spyware. Dat zijn een hele reeks moeilijkheden die kunnen opduiken. In het rapport worden een aantal zeer concrete voorbeelden gegeven. Ik zal die hier niet geven.

In het rapport lezen we ook dat de software die Fedict uitbrengt, niet voldoet om de hierboven gestelde problemen op te lossen. De ingebouwde veiligheidsmaatregelen in die software kunnen namelijk op een zeer eenvoudige manier omzeild worden. Meer zelfs, op het internet circuleren stukken programmatuur die gebruikt kunnen worden om de beveiliging te omzeilen.

De wetenschappers maken een zeer verregaande conclusie. Zij zeggen dat men eigenlijk moet stoppen met het gebruik van die identiteitskaart. Men moet het gebruik ervan of het ontwikkelen van toepassingen ervoor ontraden. Met betrekking tot de software die Fedict heeft uitgebracht, gaan zij eigenlijk nog verder. Zij zeggen dat die software niet eenvoudig aangepast kan worden. Ze zou volledig herschreven moeten worden.

Mijnheer de minister, we willen hiermee niet zeggen dat het gebruik van de elektronische identiteitskaart en het automatiseren van toepassingen teruggedraaid moeten worden. Integendeel, dat is de richting waarin wij moeten evolueren, maar wij moeten er dan wel zeker van zijn dat die zaken beveiligd zijn. Daarom heb ik enkele vragen.

Ten eerste, hebt u kennis genomen van de kritische bemerkingen in het rapport?

Ten tweede, wat is uw reactie daarop?

Ten derde, welke houding zult u aannemen ten opzichte van het gebruik van de huidige elektronische identiteitskaart?

Ten vierde, welke stappen zult u ondernemen om aan de problemen een oplossing te bieden?

06.02 Minister Patrick Dewael: Mijnheer de voorzitter, collega's, het zijn wetenschappers behorende tot dezelfde universiteit als die die vandaag met kritiek naar voren komt, die het concept van de elektronische

identiteitskaart hebben ontwikkeld. Zij pleitten indertijd voor het aanmaken van bedoelde kaart. Dat waren wetenschappers, die van mening waren dat het goed zou zijn, indien de identiteitskaart op elektronische wijze kon worden aangemaakt en ontwikkeld. Zij wisten immers dat er met papier en met kartonnen kaarten allerlei mogelijkheden tot vervalsing en misbruik zijn – alsof dat met een elektronisch papier niet mogelijk zou zijn.

Met alle respect voor de academische vrijheid moet het mij toch van het hart dat ik soms aan de academische wijsheid twijfel. Dezelfde universiteit die destijds voor het aanmaken van de elektronische identiteitskaart heeft gepleit, hoort nu haar wetenschappers verkondigen dat met het aanmaken van de kaart moet worden gestopt of dat ermee moet worden opgelet.

Mijnheer de voorzitter, ik maakte hetzelfde mee met de hele problematiek in verband met het elektronisch stemmen. Vandaag komen wetenschappers in de commissie voor de Binnenlandse Zaken verkondigen dat het elektronisch stemmen absoluut moet worden voortgezet. Het rapport is nog niet gepubliceerd, of andere wetenschappers van andere universiteiten opperen al dat het beter zou zijn om naar het stemmen met potlood en papier terug te keren.

Ik neem alle voornoemde verklaringen dan ook met een korrel zout.

Natuurlijk kan kritiek naar voren worden gebracht en moet de veiligheid van een en ander onze prioritaire bekommernis altijd wegdragen. Wij moeten er alles aan doen om het risico inzake de veiligheid van de personal computer en inzake het oneigenlijke gebruik van identiteitsgegevens, wat overigens strafbaar is, tot een minimum te beperken.

Wij mogen echter het kind niet met het badwater weggooien. Ik kreeg op 3 juni 2008 kennis van het rapport. Ik heb het onmiddellijk aan mijn administratie en aan Fedict bezorgd. Ik ging ook na of wij bijkomende initiatieven dienen te nemen om de aanmaak van de elektronische identiteitskaart te verbeteren.

Op het vlak van het concept van de elektronische identiteitskaart op zich zijn wij voorlopers. De voordelen van een dergelijk systeem zijn ontzaglijk.

Ik herhaal dat wij het kind niet met het badwater mogen weggooien. Laten we dus het rapport rustig onderzoeken en verbeteren wat kan worden verbeterd. Het concept is echter een goed concept, dat wij verder moeten ontwikkelen.

06.03 Jan Jambon (CD&V - N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u hartelijk voor uw antwoord.

Het was er mij ook niet om te doen om het concept ter discussie te stellen. Ik heb dat daarnet ook letterlijk gezegd.

Het is zoals met de auto. Niemand is tegen de auto, maar als een auto onveilig rijdt – ik verwijs naar het Chinese model dat producenten hier op de wegen wilden brengen –, wordt hij ook uit de handel genomen.

Het gaat ons dus niet om het concept. Indien wij het systeem echter introduceren en gebruiken, moet het veilig zijn. Ik zou dus de aanbevelingen van genoemde wetenschappers, zelfs indien zij vroeger aanbevalen om de weg van de elektronische identiteitskaart in te slaan, niet zomaar naast mij neerleggen, maar ze ernstig onderzoeken. Ik heb echter begrepen dat wij op dat punt op dezelfde golflengte zitten.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

07 Question de Mme Camille Dieu à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et de l'Égalité des chances sur "la directive relative au temps de travail" (n° P0371)

07 Vraag van mevrouw Camille Dieu aan de vice-eerste minister en minister van Werk en Gelijke Kansen over "de richtlijn betreffende de arbeidstijd" (nr. P0371)

07.01 Camille Dieu (PS): Monsieur le président, madame la ministre, dans la nuit de lundi dernier, les ministres de l'Emploi du Conseil européen ont adopté de nouvelles règles qui modifient la directive dite "Temps de travail", initialement adoptée en 1993.

Ces modifications ont fait l'objet de nombreuses renégociations depuis quelques années. Je me souviens d'ailleurs que la dernière fois que j'en ai parlé ici, c'était à la ministre Van den Bossche en 2004.

Cet accord prévoit le maintien des 48 heures par semaine de travail mais une possibilité de dérogation, à titre individuel pour un travailleur d'aller au-delà, jusque 60 ou 65 heures par semaine.

Par ailleurs, on nous parle d'un meilleur encadrement. On ne pourra ainsi pas adopter ce type de mesure au premier contrat ou durant les quatre premières semaines de travail. On pourra en outre en sortir quand on veut. C'est une façon de voir les choses...

On a touché aussi à ce qu'on appelle les périodes de garde inactive qui peuvent maintenant être considérées comme du temps de repos et plus comme du temps de travail, contrairement à deux arrêts de la Cour européenne de Justice, les arrêts SIMAP et Jaeger.

Madame la ministre, les syndicats s'en sont émus. Je peux les comprendre. J'ai lu la position de FO, celle de la CES. Ils considèrent qu'il s'agit d'une régression de la protection des travailleurs. En effet, si vous travaillez plus, vous vous fatiguez plus vite; votre vigilance diminue et vous avez un risque accru d'accidents du travail, même mortels, alors qu'il n'y a pas si longtemps, vous et moi déplorions ce fait et avons souhaité lutter contre ce fléau. La Commission européenne aussi d'ailleurs.

Je sais que vous vous êtes abstenue lors de ce vote, avec quelques autres pays. Je connais votre position et vous en remercie mais j'aimerais tout de même vous poser d'autres questions.

Ne pensez-vous pas que cette décision va à l'encontre de certains points de la stratégie de Lisbonne dans son volet social, voire à l'encontre de certains droits fondamentaux repris dans la Charte des droits fondamentaux, annexée au Traité de Lisbonne?

Ne pensez-vous pas aussi que cette relation individuelle qui va s'instaurer entre un travailleur et son employeur va mettre à mal notre sacro-saint principe de la concertation sociale belge, où tout passe par le CNT, les commissions paritaires, les conventions collectives?

Enfin, je vous ai entendu dire à la radio mardi que vous souhaitiez que des amendements soient déposés au Parlement européen. Quels sont ces amendements? S'ils ne sont pas déposés ou s'ils ne sont pas satisfaisants, comment comptez-vous appliquer cette directive en Belgique?

07.02 Joëlle Milquet, ministre: Monsieur le président, madame Dieu, vous l'avez bien résumé, cette directive qui a fait couler beaucoup d'encre est problématique à plusieurs égards. C'est la raison pour laquelle la Belgique n'a pas pu y souscrire. Pourquoi? Vous l'avez dit vous-même, la directive "Temps de travail" reprend d'abord la problématique des gardes inactives. On considère à présent qu'une garde inactive n'est a priori pas du temps de travail alors que la jurisprudence de la Cour de Justice disait le contraire. Ce n'est que par exception (conventions collectives ou lois nationales) que l'on pourra y déroger. Le principe a donc été inversé.

En outre, cette directive permet, par accord dérogatoire conventionnel ou par loi nationale, de déroger au principe selon lequel une garde inactive ne peut pas être comptabilisée comme du temps de repos. Non content que les gardes inactives ne soient pas considérées comme du temps de travail, on voudrait permettre qu'elles soient considérées comme du temps de repos, alors qu'il s'agit de gardes inactives sur le lieu de travail et sous une autorité hiérarchique.

Comme vous l'avez dit, le deuxième problème est le temps de travail en tant que tel. Je rappelle – et je l'ai rappelé au Conseil européen – que la première convention de l'OIT qui date de 1921, voici bientôt un siècle, prévoyait un maximum de 48 heures, à quelques exceptions près.

Or, la directive du Conseil adoptée dans la nuit de lundi à mardi remet en cause le principe des 48 heures et permet d'y déroger à titre individuel et non pas à titre collectif, ce qui est évidemment contraire à notre principe de concertation sociale. C'était d'ailleurs la première raison de notre réserve. En effet, on sait bien la pression qu'il peut y avoir sur une personne individuelle.

Cette directive permet ces exceptions individuelles en les encadrant. L'encadrement est de 60 ou 65 heures quand on a considéré les gardes inactives comme étant du temps de travail. Et j'en viens à la deuxième

raison de notre grande réserve; c'est que l'on peut encore aller au-delà par convention collective. Autrement dit, vous pouvez demain travailler 78 heures pour peu qu'il y ait une convention collective qui permette d'aller au-delà des 60 heures. Nous ne voulions pas de dérogation au-delà des 60 heures mais, malgré tout, ce principe est passé!

Une autre raison de notre réserve, c'est que le système de l' "opt-out" (l'extension individuelle), que vous évoquez, devait, selon la directive de 1993, être phasé dans le temps et ensuite s'éteindre. Nous aurions à tout le moins voulu que, dans la directive, ce système ne soit en vigueur que pour trois, quatre ou cinq ans. In fine, on a simplement pu obtenir que la Commission rédige un rapport dans les cinq ans, notamment en ce qui concerne l' "opt-out" mais qui ne soit pas contraignant sur la fin.

L'affaire est à présent entre les mains du Parlement européen. Il ne nous appartient pas de déposer des amendements: ce sont les partis qui s'en chargent. Le Parlement européen doit se mobiliser. C'est à une grande majorité qu'il avait rendu un avis très défavorable et avait demandé que cet "opt-out" soit déterminé dans le temps, pour une période de trois années.

J'ose espérer que le Parlement européen prendra ses responsabilités et améliorera cette directive sur le temps de travail qui va totalement à l'encontre de l'évolution d'une Europe sociale et des principes que vous évoquez.

07.03 Camille Dieu (PS): Madame la ministre, je remarque que nous sommes sur la même longueur d'onde et je n'en doutais pas à cet égard.

Quand j'entends le Royaume-Uni se réjouir d'une décision prise de cette façon, je me méfie énormément. Ce sont évidemment eux qui sont en faveur de l'"opt-out" puisqu'ils vont jusqu'à un maximum actuel de 78 heures de travail en Angleterre. C'est extraordinaire.

J'espère moi aussi qu'au niveau du Parlement européen, les partis s'entendront cette fois pour former une majorité et rétablir quelque peu le droit de protection des travailleurs à cet égard.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de vice-eerste minister en minister van Werk en Gelijke Kansen over "het Europees akkoord over de bescherming van uitzendkrachten" (nr. P0372)

08 Question de Mme Maggie De Block à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et de l'Égalité des chances sur "l'accord européen relatif à la protection des travailleurs intérimaires" (n° P0372)

08.01 Maggie De Block (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik heb een aantal vragen over het andere luik van het akkoord, namelijk de bescherming van de uitzendkrachten.

Concreet is er gezegd dat dezelfde rechten qua moederschapsbescherming, ziekteverlof en salaris zullen gelden voor de 8 miljoen uitzendkrachten die nu in de Europese Unie werkzaam zijn. Dat betekent dat ook bij ons een tandje zal moeten worden bij gestoken, niet inzake de gelijke rechten die hier nu bijna een voldongen feit zijn maar wel inzake het aantal uitzendkrachten dat de overheid in dienst heeft genomen.

Volgens het regeerakkoord zou de mogelijkheid geschapen worden om in overheidsdienst het aantal uitzendkrachten op te drijven.

Mevrouw de minister, gaat u daarin een initiatief nemen? Wat zal de timing daarvoor zijn?

08.02 Minister Joëlle Milquet: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik verwijs naar de persmededeling die ik vandaag heb laten verschijnen en waarin ik het een goede zaak vind dat de richtlijn inzake uitzendarbeid beslist is. De richtlijn bevat een aantal goede maatregelen. Het verheugt me dat het principe van gelijke behandeling inzake betaling en algemene werkvoorwaarden thans in de richtlijn zijn ingeschreven.

Ons probleem was dat er nog verschillende uitzonderingen waren zoals onder meer het gebrek aan een bepaalde periode voor de toepassing van het principe van de gelijke behandeling. Dat is de enige reden waarom ik een zekere reserve aan de dag leg. Het is ook een van de redenen voor de onthouding van België. Voor de andere punten hebben we gezegd dat het een goede stap was en dat Europa een richtlijn

met reglementering voor uitzendarbeid nodig had.

Wat de verschillende gesprekken met de sociale partners betreft over uitzendarbeid in de openbare diensten, ben ik niet bevoegd. Dat valt onder de bevoegdheid van mijn collega Inge Vervotte.

Gesprekken hebben plaatsgehad. Binnenkort moeten wij daarover beslissen. Dat staat in het regeerakkoord.

De richtlijn over uitzendarbeid is echter minder verregaand dan de andere richtlijnen.

08.03 Maggie De Block (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het zou een goede zaak zijn voor bepaalde overheidsdiensten waar men met wachtlijsten zit of waar dossiers te lang blijven liggen doordat het werkvolume plots gestegen is. Het zou een goede zaak zijn als er daar een aantal uitzendwerknemers aan het werk zouden kunnen gaan.

U zegt dat het gebeurt in overleg met uw collega Vervotte. Ik heb dezelfde vraag aan haar gesteld, maar schriftelijk.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van de heer Hans Bonte aan de vice-eerste minister en minister van Werk en Gelijke Kansen over "de dienstencheques en de RSZ-schulden van dienstenchequebedrijven" (nr. P0373)

09 Question de M. Hans Bonte à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et de l'Égalité des chances sur "les titres-services et les dettes des entreprises de titres-services envers l'ONSS" (n° P0373)

09.01 Hans Bonte (sp.a+VL.Pro): Mijnheer de voorzitter, ik wil vooraf toelichten waarom ik de vraag hier stel. Wij zitten volgens mij immers met een probleem. Ik heb een soortgelijke vraag ingediend in de commissie voor de Sociale Zaken. Deze vraag stond aldaar geagendeerd, maar daags voordien lees ik in een agendawijziging dat op vraag van de minister die vraag niet zal worden beantwoord en naar een latere datum wordt verwezen. Dit is een beetje bizar, een beetje eigenaardig.

Ik denk dat dit nochtans een onderwerp is om ons ongerust over te maken. Mevrouw de minister heeft een aantal weken geleden naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen te kennen gegeven dat niet alle dienstencheque-ondernemingen doen wat ze moeten doen, namelijk RSZ-bijdragen betalen. Op die manier is er een gecumuleerd tekort aan RSZ-bijdragen van maar liefst 34 miljoen euro ontstaan.

U weet, mevrouw de minister, dat ik zeer bekommerd ben om de financiering van de sociale zekerheid. 34 miljoen euro zomaar missen, moet toch wel verklaard worden. De vraag die ik heb is de volgende. Hoe zit het nu met die 34 miljoen euro? Het was een cijfer van februari van dit jaar. Is het vandaag al opgelopen? Hoe is het geëvolueerd? Wat denkt u te moeten doen om die 34 miljoen euro alsnog te kunnen innen?

Als ik goed ben geïnformeerd, hebt u vandaag een toelichting gegeven voor de pers in verband met het evaluatierapport dienstencheques voor het afgelopen jaar. Wij hebben de voorbije maanden, ook in de meerderheid, zowat alles horen en zien bepleiten, maar het is altijd moeilijk om een lijn te vinden in wat de meerderheid nu precies wenst.

Het enige dat we wel hebben gehoord, is dat er blijkbaar een inhoudelijke ontsporing is naar typecontracten, tijdelijke arbeid, interim, enzovoort. De vraag die ik daaromtrent heb, mevrouw de minister, is hoe het zit met dat evaluatierapport. Kunnen wij ons nog verwachten aan politieke conclusies uit dat evaluatierapport? Het liefste kreeg ik conclusies waarover de regering het wel eens is. Of moeten wij er inderdaad van uitgaan dat dit een van de kakofoniedossiers wordt dat in het zwarte gat van 15 juli zal terechtkomen?

09.02 Minister Joëlle Milquet: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Bonte, ik heb de officiële cijfers van de administratie gekregen. Als er sprake is van een fout is dit niet mijn schuld.

Ik heb de eerste cijfers uit een dienst van de administratie gekregen.

Sinds enkele dagen heb ik de jongste actualisatie. Op 27 februari 2008 beliep het geheel van de achterstallen 11,8 miljoen euro. Op 31 maart laatstleden was dat bedrag teruggebracht tot 7,2 miljoen euro.

Op 31 mei, ten slotte, bedroeg de achterstand 5,4 miljoen euro. Die bedragen behelzen de schulden inzake de bijdragesanctie en de gerechtskosten tot en met het vierde kwartaal van 2007.

Zoals u zelf kunt vaststellen, evolueert de totale schuld gunstig en kan de schuldvermindering beschouwd worden als bijkomende middelen en ontvangsten.

Voor het overige moet ik u verwijzen naar de antwoorden die u volgende dinsdag, in antwoord op uw vraag nr. 6002, door mijn collega van Sociale Zaken in de ter zake bevoegde commissie gegeven zullen worden.

09.03 Hans Bonte (sp.a+VI.Pro): Mevrouw de minister, op het eerste gezicht is dat zeer goed nieuws, in die zin dat op een paar weken tijd een RSZ-schuld van 34 miljoen lijkt weg te smelten naar een veel lager bedrag. Ik verheug mij daarover. Het zou natuurlijk de ambitie moeten zijn om elke euro daaromtrent te innen. Ook zou het ambitieus zijn om na te gaan wat precies de oorzaak is van die RSZ-achterstallen. Uit de voorgaande evaluatierapporten – en ook uit het huidige, vermoed ik – zal toch wel blijken dat de financiële draagkracht van een aantal types ondernemingen beneden peil is en dus ook in een risicozone van financiering belandt.

Een element waar u niet op hebt geantwoord, is wat nu de besluitvorming zal zijn inzake de dienstencheques. Er is dienaangaande een evaluatierapport voorgesteld. Er zijn allerlei pleidooien – ik heb gemerkt dat, vandaag nog, collega's uit de meerderheid via mondelinge of schriftelijke vragen pleidooien aan het voeren zijn – om te verruimen, de activiteitensoorten te verruimen, de prijs eventueel aan te passen, de statuten te verbeteren, enzovoort. Wat mij vooral interesseert is het antwoord op de vraag wanneer de regering duidelijke beslissingen zal nemen, wetende dat het systeem van de dienstencheques bijsturingen nodig heeft en een jaar zonder bestuur eigenlijk niet kan verdragen. Ik hoop dat dat niet in het zwarte gat van 15 juli terechtkomt, maar ik vrees er wel een beetje voor.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

10 Questions jointes de

- **M. Jean-Jacques Flahaux à la ministre des PME, des Indépendants, de l'Agriculture et de la Politique scientifique sur "la situation actuelle des agriculteurs" (n° P0374)**

- **M. Josy Arens à la ministre des PME, des Indépendants, de l'Agriculture et de la Politique scientifique sur "la situation actuelle des agriculteurs" (n° P0375)**

10 Samengevoegde vragen van

- **de heer Jean-Jacques Flahaux aan de minister van KMO's, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid over "de huidige situatie van de landbouwers" (nr. P0374)**

- **de heer Josy Arens aan de minister van KMO's, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid over "de huidige situatie van de landbouwers" (nr. P0375)**

10.01 Jean-Jacques Flahaux (MR): Monsieur le président, madame la ministre, nous savons que nos agriculteurs sont dans une situation de plus en plus difficile. Vous savez tous que ce sont des travailleurs courageux, des éléments de base de notre société. Mais pour l'heure, ils sont tous "borderline".

Ils viennent nous voir dans nos permanences; ils participent à des manifestations importantes pour nous faire part de la situation dans laquelle ils se trouvent. Ils nous expliquent les conséquences sur leur budget de la hausse du coût des engrais, des aliments, des semences, du carburant, des surcoûts occasionnés par le respect – même si elles sont logiques – des normes de production. Tous ces facteurs rendent leur situation intenable.

Ils sont d'autant plus affectés que si le prix de production n'a guère augmenté, au bout de la chaîne, on constate pourtant une hausse importante des prix. Et il faut bien dire que la population, en partie, rend les agriculteurs responsables de cette situation. Si je prends l'exemple du prix du lait, à la production, son prix est trois fois inférieur à son prix de vente.

Toute une série de contacts ont été pris. On s'est félicité que le premier ministre, la ministre de l'Agriculture et le ministre de l'Économie aient reçu, la semaine passée, des délégations d'agriculteurs. À cette occasion, le gouvernement s'est engagé à examiner différentes mesures et à analyser et contrôler les marges des différents intermédiaires, notamment par le biais de l'Observatoire des prix. Je tiens d'ailleurs à dire à mon amie Karine Lalieux – mais je constate qu'elle est absente – qu'il s'agit bien là d'une analyse libérale. Il a

également été question de la mise en place d'un mécanisme de lissage des charges fiscales, de l'analyse de différentes charges d'exploitation liées à la protection sanitaire. Je tiens d'ailleurs à remercier Mme la ministre Laruelle qui a voulu un refinancement de l'AFSCA dans le cadre du budget 2008. Il a aussi été question de la mise en place d'un groupe de travail visant à garantir un prix minimal pour les productions agricoles en vue d'assurer la pérennité des entreprises.

Il n'en demeure pas moins que ces agriculteurs sont inquiets quant à l'orientation que semble prendre la politique agricole européenne. Je pense ici en particulier à l'ouverture des frontières aux produits extra-européens, au mépris des règles de la PAC. Je rappelle que la première règle de la Politique agricole commune était la sécurité alimentaire en interne.

Ceci dit, je dois dire que la ministre a été très claire en commission en ce qui concerne certains faits très surprenants, notamment lorsqu'il a été question des poulets américains chlorés.

Madame la ministre, pouvez-vous nous dire quelle sera la position du gouvernement belge lors des prochains Conseils des ministres de l'Agriculture européens en vue de protéger notre agriculture? Pour ma part, je n'ai nullement envie d'être obligé de manger uniquement, demain, des produits du tiers-monde ou en provenance de pays d'outre-mer, même si ceux-ci sont moins chers.

Vous qui vous êtes impliquée depuis de très nombreuses années dans l'aide au développement d'une agriculture responsable et performante, je suis certain que vous allez nous donner des réponses pour pouvoir agir au profit de nos agriculteurs afin que le pourcentage de disparition des exploitations n'augmente pas. On dénombre, chaque année, une diminution du nombre d'agriculteurs d'environ 2%.

10.02 Josy Arens (cdH): Madame la ministre, je ne répéterai pas que le secteur agricole est en crise et qu'il est inquiet face à son avenir. Je souhaiterais faire une série de propositions, même si certaines d'entre elles ont déjà été examinées en Conseil des ministres et qu'il semble que des groupes de travail aient été mis en place.

La première proposition a trait à la transparence des marchés. Comment y parvenir? Au travers de la création d'un observatoire des prix et marchés. Le secteur agricole a été le premier à revendiquer, au travers de la Fédération wallonne de l'agriculture, la création d'un observatoire des prix et des marchés. Il doit avoir pour mission de suivre l'évolution des prix des productions agricoles, l'évolution des prix au niveau de la distribution, mais également l'évolution des prix des intrants nécessaires à l'agriculture. En effet, aujourd'hui, le prix des produits nécessaires à la production agricole augmente et le prix des productions agricoles diminue, nous plaçant, inévitablement, devant un problème très grave.

Deuxièmement, les agriculteurs visent principalement les grandes surfaces ces derniers jours. Et ils ont parfaitement raison! Souvent, on se rend compte que les grandes surfaces font de certaines productions agricoles des produits d'appel. Cette semaine encore, les publicités que nous avons reçues affichent le kilo de filet de bœuf à 14 euros au lieu de 22 euros, ce qui est extraordinaire. Sans tenir compte de la qualité de la production indigène, ni des contrôles nécessaires à cette production pour que le produit arrive en grande surface en étant impeccable au niveau de la sécurité alimentaire, je propose qu'un espace de 10% des folders de ces grandes chaînes soit réservé à l'explication de la qualité du produit agricole provenant de l'agriculture belge.

Troisièmement, il importe de réduire les coûts intermédiaires, notamment entre les différentes prises de sang lors des transferts d'animaux. Vous avez depuis peu la gestion de l'AFSCA. Je compte beaucoup sur votre qualité de ministre de l'Agriculture pour modifier les règles. Je ne dis pas qu'il faut supprimer les contrôles mais il faut les organiser différemment et procéder autrement pour les évaluations.

Pour moi, madame la ministre, la langue bleue est une calamité agricole. Le Fonds des calamités doit intervenir. Je ne reviendrai pas sur ce fonds.

Enfin, Nicolas Sarkozy a fait de l'agriculture une des trois priorités de la présidence française de l'Union européenne; je voudrais que la Belgique profite de cette situation propice à l'évolution de l'agriculture. J'attends vos réponses, madame la ministre.

10.03 Sabine Laruelle, ministre: Il est évident que la situation de l'agriculture et plus encore des agriculteurs me préoccupe au plus haut point. Il est vrai également que le secteur de l'élevage souffre

beaucoup pour l'instant, que ce soit pour la viande ou le lait. On ne peut pas dire que les producteurs de céréales soient dans la même situation, même si les prix baissent. Je reprends une phrase qu'on m'a dite un jour: "Le problème de l'agriculteur aujourd'hui est qu'il doit acheter ses intrants au prix de détail et vendre ses productions au prix de gros." Cette phrase résume à la perfection la situation de l'agriculture.

Le gouvernement fédéral a pris ses responsabilités. La semaine dernière, avec le premier ministre et le ministre Van Quickenborne, nous avons reçu les représentants des trois grands sous-secteurs: production primaire, transformation et distribution. Trois groupes de travail sont mis en place, le premier pour s'occuper surtout de sécurité alimentaire, notamment les tests ESB. J'interpellerai à nouveau l'Union européenne le 23 juin, puisque c'est sa compétence. Ce groupe de travail doit aussi examiner les possibilités de simplifier des procédures et diminuer des coûts. Je vous rappelle que j'ai pu obtenir un refinancement plus que substantiel de l'AFSCA et qu'une partie de ce refinancement servira à diminuer les cotisations, donc le coût de la sécurité alimentaire pour les plus petits opérateurs dont les agriculteurs.

Le deuxième groupe de travail anticipe la mise en place formelle de l'observatoire des prix. Il se réunit cette après-midi. Son objectif est la transparence des filières. J'utilise le pluriel car la filière lait en Belgique, ce n'est pas aussi simple que cela. M. Van Quickenborne va travailler principalement sur le lait et la viande. Il y aura également un groupe "fiscalité", bien évidemment.

Le gouvernement n'a pas attendu d'être interpellé en ces lieux pour prendre ses responsabilités quant à la langue bleue. Le gouvernement fédéral a investi plus de 11 millions d'euros: 8 millions pour les tests, 2 millions pour la campagne de vaccination et probablement environ un million pour les mesures sociales.

Il est évident que, depuis 2001 – monsieur Arens, je ne vous apprends rien et je suis désolée de devoir vous le répéter une fois de plus –, les pertes économiques sont bien de compétence régionale. Si les Régions ensemble avaient fourni le même effort que le fédéral, il ne serait plus question de problèmes, mais de solutions.

Lors de sa formation, le gouvernement dans son ensemble, donc englobant les cinq partis qui le composent, monsieur Arens, et j'espère que vous voyez ce que je veux dire, a pris la décision de ne pas faire intervenir le Fonds des calamités agricoles pour la langue bleue. Pour quelle raison? C'est qu'il s'agit d'un vrai problème de pertes économiques, donc d'une réelle compétence des Régions. Par conséquent, je ne doute pas que vos collègues interpellent mes collègues régionaux à ce propos. Malheureusement, en ce qui concerne les calamités agricoles, la récurrence de 20 ans doit être prouvée. C'est bien une décision du gouvernement fédéral et non pas uniquement de la ministre de l'Agriculture.

En ce qui concerne la question de M. Flahaux sur la position que nous prendrons en matière de politique agricole commune, dans le cadre de mes compétences, j'interviendrai sur les tests ESB; sur les poulets américains, nous continuerons à nous y opposer. Quant à l'avenir des quotas laitiers, il s'agit d'une compétence régionale: les deux Régions – la Flandre et la Wallonie –, plus peut-être Bruxelles, doivent s'accorder: aujourd'hui, je ne suis pas sûre qu'il existe un consensus à ce sujet.

En tout cas, je puis vous assurer que le gouvernement fédéral et moi-même en particulier resterons particulièrement attentifs à l'évolution du secteur agricole.

10.04 Jean-Jacques Flahaux (MR): Madame la ministre, ce qui est important dans un tel dossier, c'est de se montrer opiniâtre. Comme c'est votre première qualité, je n'ai pas d'inquiétude à ce sujet. Vous l'avez déjà démontré en matière de statut social des indépendants, donc des agriculteurs.

Il est clair qu'il reste un volet important: les discussions au sein de l'OMC. À ce point de vue, nous nous sommes interrogés sous la présidence de M. Van Rompuy, pas plus tard qu'hier, sur le fait même que les matières agricoles relèvent de l'OMC alors qu'elles ont plutôt une nature différente: il s'agit de l'alimentation. Cet aspect est important.

J'allais aussi suggérer, mais vous l'avez dit dans votre exposé, d'assurer la coordination des Régions dans cette problématique. Ce point me paraît important.

10.05 Josy Arens (cdH): Madame la ministre, je vous remercie pour cette réponse. Je reviens immédiatement au problème de la langue bleue. Bien sûr, si je vous interpelle, c'est le gouvernement que j'interpelle; j'en suis bien conscient.

C'est ainsi que je dis à tout le gouvernement que j'estime que la langue bleue doit être reconnue dépendante du Fonds des calamités. Si mes informations sont exactes, un report est déjà possible pour les charges sociales. Cependant, honnêtement, il ne s'agit pas là d'une mesure: en effet, les trimestres qui bénéficient du report ne sont pas considérés comme dérogation et les trimestres dispensés ne sont pas pris en considération pour le calcul des pensions, ce qui n'est pas une solution. C'est clair.

Vous ne m'avez pas répondu au sujet de la dernière proposition qui concerne la présidence de l'Union européenne et la priorité accordée à l'agriculture par le président Sarkozy. J'espère que la Belgique fera également de l'agriculture une de ses priorités.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11] Samengevoegde vragen van

- de heer Koen Bultinck aan de minister van Maatschappelijke Integratie, Pensioenen en Grote Steden over "de aanvullende pensioenen" (nr. P0376)
- de heer Georges Gilkinet aan de minister van Maatschappelijke Integratie, Pensioenen en Grote Steden over "de aanvullende pensioenen" (nr. P0377)
- mevrouw Sarah Smeyers aan de minister van Maatschappelijke Integratie, Pensioenen en Grote Steden over "de aanvullende pensioenen" (nr. P0378)
- de heer Bruno Tobback aan de minister van Maatschappelijke Integratie, Pensioenen en Grote Steden over "de aanvullende pensioenen" (nr. P0379)
- de heer Stefaan Vercamer aan de minister van Maatschappelijke Integratie, Pensioenen en Grote Steden over "de aanvullende pensioenen" (nr. P0380)

11] Questions jointes de

- M. Koen Bultinck à la ministre de l'Intégration sociale, des Pensions et des Grandes villes sur "les pensions complémentaires" (n° P0376)
- M. Georges Gilkinet à la ministre de l'Intégration sociale, des Pensions et des Grandes villes sur "les pensions complémentaires" (n° P0377)
- Mme Sarah Smeyers à la ministre de l'Intégration sociale, des Pensions et des Grandes villes sur "les pensions complémentaires" (n° P0378)
- M. Bruno Tobback à la ministre de l'Intégration sociale, des Pensions et des Grandes villes sur "les pensions complémentaires" (n° P0379)
- M. Stefaan Vercamer à la ministre de l'Intégration sociale, des Pensions et des Grandes villes sur "les pensions complémentaires" (n° P0380)

11.01] Koen Bultinck (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, elk van ons heeft zeer recent akte kunnen nemen van een belangrijke studie in verband met de problematiek van de welvaartsvastheid van de pensioenen. U weet dat als mevrouw Cantillon zich op een studie zet, dit ongetwijfeld zeer ernstig werk is. Uiteindelijk werd die studie bevestigd en worden de resultaten bijgetreden door de topambtenaar van uw eigen ministerie, namelijk de heer Perl bij het departement Pensioenen.

Mevrouw de minister, het scenario dat geschetst wordt, is een dramatisch scenario. Het is niet het moment om lacherig te doen over die studie. Het is het moment om zeer ernstig akte te nemen van die studie die toch wel zeer zorgwekkend is.

Die studie zegt immers dat er een ernstig probleem is met de welvaartsvastheid van onze pensioenen en dat het vooruitzicht op middellange termijn voor zeer veel gepensioneerden er een is dat zij dreigen, als wij niet voldoende maatregelen nemen, om in een armoedesituatie terecht te komen. Daarnaast doet de studie een aantal suggesties met betrekking tot de aanvullende pensioenen en de bijdragen.

Uiteraard wil ik u vandaag in een eerste reactie, in een eerste ronde confronteren met een aantal vragen.

Mevrouw de minister, ten eerste, ik had graag uw politieke reactie gehoord. Het is een belangrijke studie die wordt bijgetreden door de topambtenaar van uw eigen departement. Wat is uw reactie als bevoegde minister?

Ten tweede, wat zullen de politieke maatregelen zijn die u zal nemen om aan deze studie tegemoet te komen, al was het maar om het dramatische scenario dat geschetst wordt te kunnen voorkomen?

Ten derde, wat doet u met de suggestie om de aanvullende pensioenen verplicht te maken?

Ten vierde, wat zal u doen om uiteindelijk, al dan niet zonder hogere bijdragen te moeten heffen, die pensioenen te kunnen verhogen, voor de bedragen die uitbetaald worden aan de betrokkenen?

11.02 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Monsieur le président, madame la ministre, cette question n'est pas sans lien avec le débat initial de cette séance plénière, c'est-à-dire la question du pouvoir d'achat.

Hier, en manifestant à Namur, j'ai été frappé par le nombre de personnes, pensionnés ou enfants de pensionnés, qui m'expliquaient leur situation, que je connais assez bien d'ailleurs. Un article de "Vers l'Avenir" du 21 mai dernier expliquait cette tension à propos des pensions et le risque de pauvreté engendré. En réaction, madame la ministre, vous avez eu des mots un peu durs en contestant les chiffres, pourtant issus d'études officielles. Vous disiez craindre de créer la panique.

Madame la ministre, je peux être d'accord avec vous: il ne faut pas créer la panique. Mais il serait tout aussi aberrant de se mettre la tête dans le sable. Aujourd'hui, Mme Cantillon, connue pour son sérieux et la qualité de ses études, publie dans la "Revue belge de sécurité sociale" une étude qui explique exactement la même chose. Il ne me semble pas qu'on puisse la suspecter, pas plus que le groupe Ecolo-Groen!, pas plus que M. Perl qui confirme ces propos, de vouloir faire le jeu des assurances privées.

Madame la ministre, la situation de précarité en matière de pensions me paraît grave, comme je l'ai déjà répété: 1 million de pensionnés reçoivent moins de 1.000 euros par mois pour vivre. Le risque de pauvreté augmente avec l'âge et la durée de la pension. Mme Cantillon publie de nouveaux chiffres: un tiers de la population féminine en 2011 parviendrait au seuil de pauvreté et plus de 40% des plus de 75 ans à la même échéance.

Madame la ministre, ces conclusions confirment l'urgence de réinvestir dans le secteur des pensions, en commençant par les plus basses et les plus anciennes, de trouver un financement alternatif pour nos pensions, de réformer sans doute le système pour une meilleure solidarité. J'ai trois questions à vous poser.

Premièrement, une hypothèse forte émise dans le cadre de cette étude et des commentaires de M. Perl est la généralisation du deuxième pilier de pensions. Par rapport à cet avis, je me pose toujours la question de ce qu'il convient alors de faire pour les personnes qui ne travaillent pas, qui ont une carrière incomplète, notamment les femmes, ou les personnes du secteur non marchand, secteur à faible capacité de cofinancement du système.

Deuxième question: au regard de ces chiffres inquiétants, qui ne font que confirmer nos inquiétudes, comment comptez-vous agir d'ici le 15 juillet en la matière?

Troisièmement, puisque des arbitrages budgétaires devraient avoir lieu d'ici le 15 juillet, quoique nous ne soyons pas sûrs de ce qui peut se passer entre-temps, quelles demandes concrètes adressez-vous à ce gouvernement? Que voulez-vous faire et avec quel argent?

11.03 Sarah Smeyers (CD&V - N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, wetenschappers hebben vandaag in diverse kranten het voorstel gedaan om net als in het Zweedse model het geval is, de aanvullende pensioenen uit de tweede pijler verplicht te maken, om zo het welvaartsverschil tussen het laatstverdiende loon en het pensioen te verkleinen en de armoede te vermijden waarin veel gepensioneerden en vooral, zoals de heer Gilkinet al zei, vrouwen of mensen zonder volledige loopbaan terecht dreigen te komen.

Mevrouw de minister, wat vindt u van dit voorstel? Wat is uw appreciatie van het Zweedse pensioensysteem? Denkt u dat het mogelijk is om dit systeem in ons land toe te passen? Bent u voorstander van het verplicht maken van dit aanvullend pensioen?

11.04 Bruno Tobback (sp.a+VI.Pro): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dit soort studies is altijd een gelegenheid om de regering aan te vallen. Ik ga dat niet doen omdat ik beter dan wie ook of in ieder geval beter dan de meesten hier besef voor welke immense uitdaging dit soort van cijfers u stelt.

Om dit te illustreren: de studie gaat uit van een geweldige toename van armoede onder gepensioneerden, zelfs indien men welvaartsaanpassingen van een half procent doorvoert. Die welvaartsaanpassing van een half procent is er tot nog toe een keer gekomen. Een enkele regering is er in gelukt die te doen de laatste 30 jaar en dat is de vorige.

Ik zal absoluut niet degene zijn die hier goedkoop staat te roepen dat u het nu maar in vijf minuten moet oplossen. Ik zal ook niet degene zijn – ik hoop u ook niet – die hier onrealistische verwachtingen creëert ten opzichte van de gepensioneerden van vandaag en van morgen. Het is wel heel duidelijk dat dit soort cijfers ons allemaal samen voor een immense uitdaging stelt en bovendien ook ons systeem van sociale zekerheid en de legitimiteit ervan ondergraaft.

Er komen eigenlijk twee dingen uit die studie. Ten eerste is voor bestaande gepensioneerden ons huidig systeem van aanpassing van de welvaart een hellend vlak naar beneden en moeten we daar dringend iets aan doen. Als ik dan toch een punt van kritiek moet uiten: zelfs de 0,5% die eindelijk was bereikt onder de vorige regering en die niet genoeg is, gaat u met de huidige begrotingsdoelstellingen niet halen.

Met de kritiek die u vandaag van de Europese Commissie op het begrotingsprogramma van deze regering krijgt, zult u dat niet halen. Zelfs de 0,5% die op termijn naar de armoede leidt, haalt u niet!

Het tweede grote probleem is dat van de vervangingsratio van mensen die vandaag werken, die bijdragen aan ons verzekeringssysteem, die bijdragen aan ons pensioensysteem en die de boodschap krijgen dat hun pensioen op termijn niet evenwaardig zal zijn aan hun bijdrage.

Als u een solidair systeem van pensioen wilt in stand houden, moet daaraan iets worden gedaan.

De suggestie van de heer Perl om het aanvullend pensioen verplicht te maken, is een interessante suggestie. Wij doen al meer dan 10 jaar de inspanning om het aanvullend pensioen te promoten. Wij zijn van 0% naar 30% naar 60% gegaan. Wetende wat de inspanningen daarvoor waren, is een verplichting een van de enige manieren om ooit tot 100% te komen. Ik denk dat die 100% onvermijdelijk is.

Ik had hierop graag uw reactie gekregen, mevrouw de minister.

11.05 Stefaan Vercamer (CD&V - N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de analyse die vandaag in De Standaard is verschenen, heeft ons geenszins verrast. De verarming van de gepensioneerden was ons al langer bekend. Alleen wordt vandaag de ernst ervan cijfermatig uitdrukkelijk aangetoond: 4 op 10 75-plussers zullen tegen 2016 onder de armoedegrens leven. Een betere illustratie van de verarming is er niet.

Dat bevestigt ons in elk geval in de uitdrukkelijke keuze om voorrang te geven aan de verhoging van de bestaande pensioenen en aan de oudste en de laagste pensioenen in het bijzonder. Zij worden heden het zwaarst door de koopkrachtcrisis getroffen.

Wij hameren al maanden op de verhoging van de pensioenen. Wij hebben dat ook uitdrukkelijk in het regeerakkoord laten inschrijven. Dat bevestigt ook dat wij, naast de noodzakelijke verhoging van de laagste pensioenen, ook prioritair moeten blijven kiezen voor een wettelijk stelsel en de versterking ervan. Dat wettelijk stelsel moet ervoor zorgen dat elke gepensioneerde een leefbaar pensioen heeft, want daarvoor heeft hij of zij uiteindelijk zijn of haar hele leven gewerkt. Dat is de grote uitdaging waarvoor deze regering staat.

Het aanvullend pensioen kan en mag. Daar hebben wij niets op tegen, integendeel. De invoering van het aanvullend pensioen mag echter geen aanleiding zijn voor de verwatering van het wettelijk pensioen en de versterking ervan. De term zegt het zelf, dat moet aanvullend zijn en blijven.

Mevrouw de minister, u bent verantwoordelijk voor de pensioenen. U draagt de verantwoordelijkheid voor de maatregelen in de pensioensector. Wat is uw agenda en uw timing met betrekking tot de versterking van het wettelijk stelsel en de verhoging van de kleinste pensioenen? Wat is uw reactie op de uitspraken van de heer Perl? Wat is uw agenda met betrekking tot het aanvullend pensioen?

11.06 Marie Arena, ministre: Monsieur le président, tout d'abord, je voudrais apporter quelques précisions aux propos de M. Gilkinet sur l'appréciation que j'ai pu avoir à un moment donné au sujet des chiffres.

Nous en avons discuté, monsieur Gilkinet, en commission. Quand vous dites qu'un million de pensionnés se situent au niveau du seuil de pauvreté, je ne suis pas d'accord. Je le répète clairement.

Semer la panique à propos du premier pilier de pension, c'est faire la promotion des piliers alternatifs tels que le deuxième ou le troisième pilier qui, selon moi, doivent être complémentaires et non pas structurels dans ce domaine.

S'il est vrai que des personnes vivent dans des situations difficiles, frôlent le seuil de pauvreté, voire se situent sous ce seuil, nous devons aussi dire que pour une grande majorité de nos pensionnés, le système fonctionne bien. D'ailleurs, Béa Cantillon ne dit rien d'autre dans son étude. Elle indique aussi que le système des pensions, premier pilier, fonctionne bien en Belgique. Nous devons le défendre.

Par ailleurs, nous avons rencontré Béa Cantillon lors du Conseil des ministres socio-économique du 23 mai. Elle est venue nous exposer un certain nombre de réalités relatives à la pauvreté et a bien entendu abordé la situation des personnes âgées, particulièrement celle des pensions les plus anciennes et surtout, l'érosion du pouvoir d'achat de tous les revenus de substitution, pas seulement celui des pensionnés.

C'est d'ailleurs l'une des raisons pour lesquelles, lors des gouvernements précédents, des mesures ont été prises pour corriger cette érosion, ressentie malgré l'index. Les revenus de substitution sont indexés. Il s'agit de mesures relativement automatiques de liaison au bien-être.

Je tiens à remercier mes prédécesseurs en matière de pensions. Bruno Tobback, ici présent, pour les mesures d'augmentation de pension. Je souligne aussi le bonus pension qui a été lancé par le précédent gouvernement.

Quand on regarde les chiffres – Bruno Tobback l'a dit tout à l'heure –, on constate des augmentations de 11% et, pour les indépendants, de 30% pour les petites pensions. Ce sont des efforts importants qui s'appuyaient sur les mêmes constats. Dire que rien n'a été fait à la suite de ces constats est inexact. Quand M. Tobback dit qu'il n'attend pas une solution immédiate, il sait que des mesures ont déjà été prises.

J'ignore si vous avez été distrait mais le 23 mai 2008, nous avons décidé pour 100 millions d'euros de mesures en matière de pensions. Certains disent que le gouvernement du 23 mai 2008 est un gouvernement de la méthode. Je peux assurer qu'en matière de pensions, ce gouvernement a été plus loin que la méthode. Nous avons décidé une augmentation de 100 millions d'euros! Monsieur Gilkinet, vous nous direz que ce n'est pas suffisant. Bien sûr! Mais, vous attendiez-vous à ce que le gouvernement corrige, en un mois, un décrochage qui dure depuis plus d'une vingtaine d'années en matière de liaison au bien-être au niveau des pensions?

Nous avons poursuivi les efforts qui avaient déjà été initiés par les gouvernements précédents afin d'éviter que des phénomènes de décrochage ne se reproduisent demain. Le 23 mai 2008, nous avons obtenu 100 millions d'euros pour la revalorisation des pensions, 2% d'augmentation que ce soit au niveau de la GRAPA ou des pensions minima et – je sais que cela vous fait mal mais je le répète – la suppression de la cotisation de solidarité pour les pensions les plus basses.

Je sais que vous n'êtes pas d'accord avec moi, mais les pensions qui ont été touchées sont notamment celles des facteurs et des instituteurs. Or, je ne pense pas que ces personnes soient celles qui gagnent le plus dans notre société. Il était donc nécessaire que l'on puisse aussi supprimer la cotisation de solidarité en priorité pour ces personnes. Il s'agit là aussi d'une augmentation de leur pouvoir d'achat!

Je le répète, le premier pilier est bien entendu notre priorité. Nous continuerons à y travailler les prochaines années dans ce gouvernement. J'ai d'ailleurs beaucoup de plaisir à me projeter dans les années à venir dans ce gouvernement, même si certains ne l'envisagent pas à long terme. Néanmoins, lorsqu'on parle des pensions, on ne vit pas au rythme du 15 juillet 2008 mais on voit plus loin!

Un certain nombre de mesures sont aujourd'hui discutées dans des groupes de travail, au sujet des investissements que nous devons continuer à consentir, particulièrement au niveau des pensions les plus basses. Il y a là deux difficultés. La première est le taux de remplacement, c'est-à-dire le lien entre la pension et le dernier salaire, le lien entre la pension et le pouvoir d'achat d'une personne quand elle quitte son activité. Avant de penser au taux de remplacement, il me semble important de penser aussi aux bas

salaires. En effet, si l'on ne règle pas la question des bas salaires, le taux de remplacement ne règlera rien. Un taux de remplacement meilleur sur un très bas salaire maintient de toute façon les personnes dans une situation précaire. Travailler sur un taux de remplacement plus avantageux sur les hauts salaires n'a pas vraiment de sens car ce ne sont pas eux qui ont le plus de difficultés.

Oui, il faut se pencher sur les faibles revenus. C'est d'ailleurs un point sur lequel le gouvernement travaille. Oui, nous devons travailler sur un meilleur taux de remplacement. Des propositions sont formulées, sont discutées sur le plan budgétaire. Cent millions d'investissements pour les pensions sur une durée de trois ans ont été prévus pour 2008, ce qui n'est pas mal. J'espère, monsieur Gilkinet, que dans les années à venir (2009, 2010, 2011), nous pourrons continuer à investir pour les pensions et en particulier dans le cadre du taux de remplacement.

M. Tobback – si je me souviens bien – a fait référence au deuxième pilier et les intervenants m'ont demandé si nous allions nous inspirer du modèle suédois à ce sujet.

Selon moi, chaque pays a son histoire en matière de pension comme d'ailleurs en matière politique. Le modèle d'un pays en particulier n'est pas préférable à un autre. On pourrait s'inspirer du modèle hollandais, du modèle suédois. Il existe un certain nombre de modèles européens en matière de constitution de pension.

Aujourd'hui, il existe une loi relative au deuxième pilier. Cette loi doit être évaluée en tenant compte des difficultés. On a dit tout à l'heure que 60% des travailleurs sont maintenant couverts par un deuxième pilier. On a également évoqué le fait que certaines personnes, en particulier des femmes, ne bénéficient pas d'un deuxième pilier parce qu'elles n'ont pas une carrière complète. Il faut donc travailler à l'évaluation du deuxième pilier et examiner les difficultés que celui-ci peut entraîner au niveau du calcul de la pension pour des publics atypiques en termes de carrière. Quand je parle de publics atypiques, je pense aussi aux secteurs. Ainsi, le secteur non marchand, par exemple, n'est pas couvert actuellement. Et je sais que des discussions sont en cours aujourd'hui à ce niveau.

Si l'on prend le secteur de l'intérim, c'est un autre problème. Il fait apparaître la difficulté de la portabilité de la cotisation qui a pu être perçue dans le cadre du deuxième pilier. Il ne s'agit donc pas d'imposer le deuxième pilier dans un secteur qui, techniquement parlant, ne peut l'organiser. En effet, une telle mesure conduirait à l'échec.

Nous procédons donc à des évaluations, nous considérons les freins et, sur cette base, nous proposerons des modifications.

Je tiens également à vous rappeler que ce travail sera effectué dans le cadre d'une Conférence des pensions à laquelle les partenaires sociaux seront, bien entendu, associés. À cette occasion, nous discuterons avec les patrons et les syndicats de l'avenir des pensions.

11.07 Koen Bultinck (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, wat voor een antwoord was dat nu? Ik dacht bijna dat u een speech aan het geven was op uw eigen PS-partijbureau. U wekte met veel bravoure, zoals Franstaligen dat kunnen, de indruk dat u goed bezig bent. Ik moet u zeggen dat er op mijn concrete vragen niet één duidelijk antwoord gekomen is! Dat ontgoochelt mij, mevrouw de minister.

U doet alsof de nationale pensioenconferentie die inderdaad in het regeerakkoord staat, alle problemen zal oplossen. Dat is niet ernstig, mevrouw de minister. Wij zullen u vanuit de oppositie, desnoods moederziel alleen, blijven bestoken. Wij hebben trouwens een eigen wetsvoorstel met betrekking tot de welvaartsvastheid van de pensioenen. U moet daar iets aan doen.

Met een dergelijk onverantwoord begrotingsbeleid zoals het nu door deze regering gevoerd wordt – ze slaagt er niet in om de verplichting met betrekking tot het Zilverfonds na te komen, om maar één element te noemen – en met de kruimels van 2%, die u nu aan een aantal gepensioneerden geeft, zult u dit probleem niet oplossen. Wij zullen u blijven achtervolgen met lastige vragen, mevrouw de minister. Dat is de stelling van de oppositie. Ik geef u mijn woord.

11.08 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Monsieur le président, je voudrais m'excuser auprès des trois collègues assis ici, parce que je ne voulais pas que ce soit juste un dialogue entre nous, madame la ministre, même si nous échangeons souvent des propos sur la question des pensions.

Mais il ne faut pas renvoyer les responsabilités! Ce que j'énonce est une vérité aujourd'hui confirmée par Mme Cantillon. Et je serai correct. Votre responsabilité n'est pas entièrement mise en cause. Voilà 20 ans que l'on a oublié de lier les pensions au bien-être! Les chiffres de Mme Cantillon concordent avec les miens. En cas de mise à la retraite, un pensionné perd 1,8% par rapport au salaire annuel. Cela signifie qu'en 20 ans, leur pouvoir d'achat a diminué de 40%.

Dans ce cadre, il faut se fixer des priorités. Ce que je vous ai reproché, madame la ministre, c'est un choix inadéquat des priorités. Les pensions de 1.500 à 2.000 euros ne sont pas suffisantes, mais celles de 1.000 euros sont prioritaires.

Lors de la formation de ce gouvernement, votre parti a annoncé que 90% de son programme figuraient dans l'accord de gouvernement. Soit vous vous êtes trompée, soit votre programme a changé. En tout cas, aujourd'hui, vous admettez qu'un budget plus important doit être consacré au social. À cet égard, je vous soutiendrai à 100%. Les urgences sont là, madame la ministre! À présent, nous attendons avec tous les pensionnés concernés des résultats!

11.09 Sarah Smeyers (CD&V - N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik dank u voor uw duidelijke antwoord.

Mijn vraag ging vooral over de tweede pijler. In uw visie moet de tweede pijler nog altijd een aanvullende pijler blijven die op lange termijn echter wel zou kunnen worden geëvalueerd.

Ik verwees naar het Zweedse model waarvan u duidelijk niet echt een voorstander bent. Ik ben niettemin blij dat u bevestigt dat op lange termijn over de kwestie moet worden nagedacht en dat in de werkgroepen daarvan werk zal worden gemaakt.

De tweede pijler is nu nog steeds aanvullend, wat ook de aanvankelijke bedoeling was. Daarom is het contradictoir dat steeds meer mensen de tweede pijler beschouwen als een noodzaak en dus als een verplichting voor zichzelf om er gebruik van te maken.

Het is nodig om het debat op lange termijn te zien, maar toch snel werk van de zaak te maken.

11.10 Bruno Tobback (sp.a+VI.Pro): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, u legt terecht de nadruk op het belang van het behoud van een sterk wettelijk systeem. Niettemin wil ik onderstrepen dat u het wettelijk stelsel met welvaartsaanpassingen, zoals het vandaag voor 2008 en de komende jaren werd gebudgetteerd, niet eens in stand houdt. Dat is ook de reden waarom ik geen genoegen neem met uw antwoord over 15 juli 2008.

U zal een systeem creëren waarbij u aan de mensen niet langer de instandhouding van het stelsel kan garanderen. Dat is niet alleen uw verantwoordelijkheid maar ook de verantwoordelijkheid van de hele huidige regering, die samen de begroting opstelde. De eerste minister komt hier keer op keer beweren dat de begroting in evenwicht is. Misschien moet iemand hem er eens aan herinneren dat, om aan de gepensioneerden zelfs nog maar het minimum te geven dat volgens het rapport te weinig is, de begroting in 2008 een overschot zou moeten hebben.

Vrienden van de CD&V, uw belijdenis van de kracht en de nood van het wettelijk stelsel deel ik ten volle en voor 200%. Echter, indien het dan toch over vis moet gaan, leg dan boter bij de vis. Maak een begroting die niet enkel in evenwicht is, maar ook een overschot vertoont en die kan garanderen dat u geld hebt om aan de gepensioneerden te geven. Dat doet u immers manifest niet.

Mijnheer Verherstraeten, zoveel is heel duidelijk.

De schuld zal uiteindelijk worden achterhaald. De mensen zullen om hun geld komen vragen.

Twee punten kan een pensioenstelsel zich immers niet permitteren. Dat is, ten eerste, blijven toekijken, wanneer mensen een pensioen ontvangen en toch stelselmatig verarmen.

Een tweede ding dat men zich ook niet kan permitteren, is mensen bijdragen laten blijven betalen en hen duidelijk maken dat ze op termijn een veel te laag pensioen zullen krijgen zonder daar duidelijke antwoorden

tegenover te stellen.

De ronde van interprofessioneel overleg aan het einde van dit jaar, mevrouw de minister, is een mogelijkheid, een moment en een gelegenheid om opnieuw de discussie te lanceren over de vervangingsratio en het aanvullend pensioen. Ik roep u heel warm op om dit te doen en niet vanuit ideologische dogma's rond eerste en tweede pijler maar vanuit de bezorgdheid om aan mensen die een bijdrage betalen een valabel, eerlijk pensioen te garanderen.

11.11 Stefaan Vercamer (CD&V - N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, u legt terecht de klemtoon op de welvaartsaanpassing, de inhaalbeweging voor de kleinste pensioenen en het wettelijk stelsel, en de verhoging van de vervangingsratio. In dat raam zal het van belang zijn dat de band opnieuw sterker wordt tussen de bijdragen en de uitkeringen voor de gepensioneerden want naarmate dat duidelijker wordt, zullen wij meer steun krijgen voor het wettelijk stelsel en zullen ook de financieel zwakste gepensioneerden er beter van worden.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

12 Questions jointes de

- **M. Jean-Jacques Flahaux au secrétaire d'État à la Mobilité, adjoint au premier ministre, sur "les rotations et mouvements d'approche" (n° P0382)**

- **M. Ludo Van Campenhout au secrétaire d'État à la Mobilité, adjoint au premier ministre, sur "les détours dans l'espace aérien" (n° P0383)**

12 Samengevoegde vragen van

- **de heer Jean-Jacques Flahaux aan de staatssecretaris voor Mobiliteit, toegevoegd aan de eerste minister, over "uitwijkbewegingen en aanvliegroutes" (nr. P0382)**

- **de heer Ludo Van Campenhout aan de staatssecretaris voor Mobiliteit, toegevoegd aan de eerste minister, over "omwegen in het luchtruim" (nr. P0383)**

12.01 Jean-Jacques Flahaux (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, ma question comprend plusieurs volets.

Premièrement, les compagnies aériennes sont de plus en plus inquiètes face à l'augmentation du prix du carburant et elles ne sont pas les seules, comme je le disais tout à l'heure pour l'agriculture. Elles ont réduit leurs ambitions pour 2008, tablant sur une perte de 2,3 milliards de dollars pour l'ensemble du secteur du fait de l'affaiblissement prévisible de l'économie qui viendra s'ajouter à l'augmentation inévitable des coûts du transport aérien.

Notre compagnie aérienne SN Brussels Airlines a connu une success story jusqu'à présent, surtout quand on sait d'où venait la Sabena, mais elle reste fragile. Bien entendu, les compagnies s'organisent en pratiquant des achats groupés de kérosène afin de répercuter le moins possible l'augmentation du prix de ce dernier sur celui des billets d'avion. L'amélioration des performances des avions permet de consommer moins de carburant et de générer moins de pollution.

Voici le deuxième volet de ma question. D'une certaine manière, nous pouvons nous réjouir de voir que la crise actuelle est génératrice d'avancées en termes d'environnement pour le secteur aéronautique. À cet égard, une solution pour économiser le carburant et éviter la pollution serait de réduire les rotations d'attente et les mouvements d'approche longs aux abords des aéroports.

Monsieur le ministre, dans votre travail de résolution – et il n'est pas simple – du survol des zones habitées autour de Zaventem, quelles sont vos informations sur ces mouvements d'approche, sur ce qui les génère, sur les moyens de les réduire? Il y a quelques jours, vous avez répondu à M. Doomst pour Lennik et à mes questions sur le Brabant wallon et Braine-le-Comte. Ces rotations et mouvements sont source de pollution mais aussi de nuisances sonores. Avez-vous intégré leur impact phonique dans la redéfinition du plan de survol des abords de Zaventem?

12.02 Ludo Van Campenhout (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, vandaag was het nog in het nieuws, Brussels Airlines moet besparen omdat de kerosine te duur wordt.

U weet beter dan ik dat een trein niet steeds in een rechte lijn van punt A naar punt B kan rijden, omdat er

woonwijken tussen liggen of natuurgebieden. Van vliegtuigen zou men echter verwachten dat zij gewoon in een rechte lijn van A naar B vliegen. Dat blijkt niet het geval te zijn, want vliegtuigen zigzaggen; zij vliegen van baken naar baken en maken geen rechte beweging. Dat heeft meerverbruik van kerosine, langere reistijden en meer CO₂-uistoot tot gevolg.

Dat heeft te maken met het feit dat er nog geen Europees luchtruim is, dat wij alleen nationale verkeersleidingen hebben die vaak tegengestelde instructies geven. Zo moeten vliegtuigen naar Brussel in Frankrijk op hoge hoogte blijven waardoor ze, alvorens te landen in Zaventem, een bocht moeten maken. Ideaal zou een Europees luchtruim zijn. Er is het Caesarproject, maar dat is pas operationeel in 2020.

Zou u reeds op nationaal niveau maatregelen kunnen nemen om vliegtuigen letterlijk rechtdoor te laten vliegen?

Bent u bereid om reeds met de buurlanden afspraken te maken over kortere rechte vliegroutes? Men zegt mij dat rechte vliegroutes in België alleen al aan CO₂-uistoot 4,8 miljoen ton per jaar zouden doen besparen. 4,8 miljoen ton CO₂ is hetzelfde als wanneer wij allemaal gedurende acht maanden niet met de auto zouden rijden. Dat is dus toch wel fundamenteel.

Ten slotte zou ik u willen vragen hoe u dat Europese luchtruim verder op Europees gebied wilt stimuleren?

12.03 Etienne Schouppe, secrétaire d'État: Monsieur le président, mesdames et messieurs, vous n'ignorez pas, monsieur Flahaux, que les mouvements d'approche autour de l'aéroport de Bruxelles-National sont gérés par et sous la responsabilité de Belgocontrol.

Belgocontrol assure non seulement le contrôle aérien dans le respect strict des normes internationales en matière de navigation aérienne, mais également en tenant compte de la capacité de l'espace aérien et de la capacité de l'infrastructure aéroportuaire. Je puis vous assurer que Belgocontrol a bon nombre de consignes et d'instructions qui sont adressées aux contrôleurs de la circulation aérienne en vue de réduire les nuisances environnementales. Il va sans dire que tout est mis en œuvre pour réduire également les mouvements de rotations d'attentes et les mouvements d'approche dans l'intérêt général; j'ajouterai même au profit des compagnies aériennes.

Ik sluit daarop aan met de vragen die door de heer Van Campenhout werden gesteld. U weet dat er bij het vastleggen van het schema van de landingen niet alleen rekening wordt gehouden met de capaciteit van de piste maar dat men telkens ook moet zien hoeveel landingen er verwacht worden gedurende een welbepaalde tijdspanne. De naderingsvluchten worden precies geordend op basis van de capaciteit waarbij men, naargelang de weersomstandigheden, niet altijd zeker is dat men de meest performante baan van de luchthaven kan gebruiken. Het kan derhalve gebeuren dat er holdings zijn - des rotations d'attente -, ondanks de naderingscontroles, het toezicht en de instructies die op dat vlak worden gegeven. Dat moet sowieso tot een minimum beperkt worden, dat is duidelijk. Om dat te bereiken zijn er twee pistes die wij op dit ogenblik bewandelen.

Ten eerste willen wij voor een optimaal gebruik van het luchtruim rond Zaventem tot een samenwerking komen tussen de militairen en de beheerders van de burgerluchtvaart, om dat luchtruim gemeenschappelijk te gaan beheren. Met andere woorden, we willen de routes gezamenlijk beheren. U weet immers dat er op dit ogenblik heel wat problemen ontstaan omdat welbepaalde ruimtes, voornamelijk ten zuidoosten van de luchthaven, moeten gereserveerd worden voor de militairen. Ik heb reeds gesprekken gevoerd en afspraken gemaakt met de heer De Crem om wat dat betreft tot integratie van het beheer van het luchtruim door de militairen en de burgerluchtvaart te komen.

Een tweede element is natuurlijk verbonden aan de beperkte oppervlakte die wij in ons land hebben. Die beperktheid geeft ook beperkte mogelijkheden voor de luchtverkeersleiders, wat inhoudt dat om tot een beter beheer te komen wij op Europees vlak tot een vorm van integratie moeten komen van wat men noemt de functionele airspaceblokken. Op dat vlak zijn er vandaag reeds besprekingen tussen de Benelux-landen, Frankrijk, Duitsland en Zwitserland om het luchtruim gemeenschappelijk te gaan beheren.

Tegelijk willen wij nagaan in welke mate bepaalde omwegen die vandaag gemaakt moeten worden wegens bepaalde militaire reservaties, vooral in Frankrijk overigens, gezamenlijk beheerd kunnen worden – burgerluchtvaart en militaire luchtvaart – en bovendien willen wij de naderingsvluchten op een meer rationele manier kunnen organiseren om de holdings rond Zaventem werkelijk tot een minimum te herleiden.

Dat is geen gemakkelijke zaak. Die internationale organisatie wordt langzaam maar zeker op het getouw gezet. Wij zijn ons ervan bewust dat zulks aanleiding geeft tot een abnormaal hoger verbruik. Door een goede samenwerking tussen militaire en burgerluchtvaart enerzijds, en door een samenwerking op het internationale vlak anderzijds, hopen wij in de nabije toekomst een substantiële verbetering te krijgen.

12.04 Jean-Jacques Flahaux (MR): Monsieur le président, je remercie M. le secrétaire d'État pour sa réponse. Ce problème n'est d'ailleurs pas limité à Zaventem; Londres et les grands aéroports connaissent ce problème de rotation d'attente des avions.

Certes, la sécurité reste l'élément majeur. Si la problématique de l'environnement est importante, la sécurité est essentielle. Il serait néanmoins utile que vous vous rendiez compte des expériences à la pointe dans les autres pays pour pouvoir les rapporter ici.

On a parlé négativement d'Overijse tout à l'heure, mais je voudrais signaler que les habitants de cette commune s'émeuvent du survol de cette dernière par des hélicoptères. C'est un point qu'il serait bon d'intégrer dans votre étude.

12.05 Ludo Van Campenhout (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik dank de staatssecretaris voor zijn antwoord.

Wel wil ik nog even opmerken dat het zeker niet enkel gaat over de afstemming tussen de burgerluchtvaart en de militaire luchtvaart.

Dat vliegtuigen van baken naar baken vliegen om technische en veiligheidsredenen, is ondertussen achterhaald. Via Europese coördinatie, ook in het Belgisch luchtruim, kunnen vliegtuigen perfect rechte lijnen volgen. Technologisch is dat perfect mogelijk. Bovendien bespaart dat, zoals gezegd, kerosine, tijd en CO₂-uitstoot.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

Ontwerpen en voorstellen

Projets et propositions

13 Voorstel van resolutie betreffende Tibet en de organisatie van de Olympische Zomerspelen 2008 (1047/1-9)

- Voorstel van resolutie over de kwestie Tibet (356/1-2)
- Voorstel van resolutie betreffende China en de Olympische Zomerspelen van Peking 2008 (367/1-2)
- Voorstel van resolutie betreffende de schendingen van de mensenrechten in China naar aanleiding van de Olympische Spelen van 2008 in Peking (607/1-2)
- Voorstel van resolutie tot het voeren van een onafhankelijk internationaal VN-onderzoek naar aanleiding van de zware repressie tegen Tibetanen (1020/1-2)
- Voorstel van resolutie betreffende de mensenrechtensituatie in China naar aanleiding van de Olympische Spelen (1051/1-2)

13 Proposition de résolution relative au Tibet et à l'organisation des Jeux olympiques d'été de 2008 (1047/1-9)

- Proposition de résolution sur la question du Tibet (356/1-2)
- Proposition de résolution relative à la Chine et aux Jeux olympiques d'été de Pékin 2008 (367/1-2)
- Proposition de résolution relative aux violations des droits de l'homme en Chine dans la perspective des Jeux olympiques de Pékin en 2008 (607/1-2)
- Proposition de résolution relative à l'organisation d'une enquête internationale indépendante de l'ONU sur la répression féroce à l'encontre des Tibétains (1020/1-2)
- Proposition de résolution relative à la situation des droits de l'homme en Chine à l'occasion des Jeux olympiques (1051/1-2)

Voorstellen ingediend door:
Propositions déposées par:

- 1047: Xavier Baeselen, Hilde Vautmans, André Flahaut, Roel Deseyn, Brigitte Wiaux, Daniel Bacquelaine, Jean-Luc Crucke, Daniel Ducarme, Herman De Croo, Nathalie Muylle
- 356: Gerolf Annemans, Hagen Goyvaerts, Bert Schoofs, Francis Van den Eynde, Alexandra Colen
- 367: Wouter De Vriendt, Juliette Boulet, Stefaan Van Hecke, Georges Gilkinet
- 607: Gerolf Annemans, Hagen Goyvaerts, Bert Schoofs, Francis Van den Eynde, Alexandra Colen
- 1020: Gerolf Annemans, Francis Van den Eynde
- 1051: Bruno Tuybens

Ik stel u voor een enkele bespreking aan deze voorstellen van resolutie te wijden. (*Instemming*)
 Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces propositions de résolution. (*Assentiment*)

Bespreking **Discussion**

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1047/7)**
 Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1047/7)**

De bespreking is geopend.
 La discussion est ouverte.

13.01 Georges Dallemagne, rapporteur: Monsieur le président, chers collègues, je voudrais brièvement faire le rapport des travaux de la commission des Relations extérieures relatifs à la proposition de résolution soumise à votre vote et qui concerne la situation des droits de l'homme en Chine et la question tibétaine, à l'horizon des Jeux Olympiques 2008.

En sa séance du 10 avril 2008, la Chambre a accepté l'urgence pour la proposition de résolution n°1047/1 relative au Tibet et à l'organisation des Jeux Olympiques d'été de M. Baeselen, Mme Vautmans et consorts. Cinq autres propositions – c'est dire l'intérêt de la Chambre pour cette question – ayant trait au même sujet ont été jointes à ce texte et la commission des Relations extérieures s'est vue renvoyer six textes différents venant de pratiquement tous les groupes politiques représentés à la Chambre.

La commission des Relations extérieures a alors consacré sa première réunion du 16 avril à un débat de méthodologie qui a débouché sur le renvoi de tous ces textes à un groupe de travail chargé d'élaborer un texte commun. Ce groupe de travail s'est réuni sous la présidence de M. François-Xavier de Donnea le 28 avril et le 5 mai suivant, ce qui a donné lieu à un amendement de M. Baeselen, Mme Vautmans, Mme Muylle, M. Flahaut et moi-même, qui remplaçait l'ensemble des considérants et des demandes adressées au gouvernement.

Ce texte a servi de texte de base à la suite des travaux de la commission. Ces travaux ayant eu lieu les 21 et 28 mai de cette année.

Pour être complet, il faut noter qu'avant les débats sur cette proposition de résolution, la commission avait entendu le ministre des Affaires étrangères le 19 mars dernier sur la situation en Chine et au Tibet et avait reçu le secrétaire général du COIB, ainsi que Mme Zhang Qiyue, ambassadrice de la République populaire de Chine, et trois représentants d'Amnesty International.

Comme je le disais, lors de la réunion du 21 mai, la commission a pris connaissance des textes issus des travaux du groupe de travail et a donc remplacé l'ensemble de la proposition par l'amendement n° 57. Il a été également décidé, notamment parce que le ministre des Affaires étrangères était à cette époque en Chine et parce que la Chine était en deuil en raison du tremblement de terre, que la discussion proprement dite sur la proposition de résolution démarrerait le 28 mai.

Je ne reprendrai pas ici l'ensemble des éléments de la discussion, mais je la résumerai à grands traits en essayant de ne pas dénaturer les propos de chacun des membres de la commission.

M. Baeselen a d'abord rappelé les éléments clés de l'amendement n° 57, qui tient compte à la fois de l'évolution politique en Chine et d'éléments complémentaires que nous avons eu à examiner. Il a rappelé qu'il s'agissait de maintenir une certaine forme de pression sur le gouvernement chinois, sur la question générale des droits de l'homme en Chine, avec une attention particulière sur le Tibet. Pour lui, la résolution n'exclut pas un boycott de la cérémonie d'ouverture dont la décision devrait cependant se prendre au niveau

européen en fonction de l'évolution de la situation.

Dans la discussion générale, M. Bruno Tuybens a d'abord pris la parole pour affirmer que cette proposition de résolution constituait un signal de la plus haute importance adressée aux autorités chinoises à l'occasion des Jeux Olympiques. Il a notamment estimé que les droits sociaux et économiques fondamentaux étaient largement bafoués en Chine, en particulier dans le cadre de la construction des sites olympiques.

J'ai ensuite pris la parole pour souhaiter, entre autres, que la Chine tienne tout simplement son rang de grande puissance en respectant les normes et les traités de la communauté internationale, que ce soit en matière de droits de l'homme, d'environnement, de normes commerciales et sociales.

M. De Croo a pris part à la discussion en mettant en avant les arguments pour et contre la proposition. Il a estimé qu'il convenait de se montrer extrêmement prudents, notamment sur un éventuel boycott de la cérémonie d'ouverture: ce serait une décision particulièrement lourde de conséquences. Par contre, il a estimé que la proposition de résolution pourrait avoir un effet utile sur l'opinion publique et les dirigeants en Chine. Il a présenté un amendement tendant à remplacer le point 2 du dispositif qui tient compte de l'ouverture observée récemment à l'égard des médias étrangers et demandant que cette ouverture s'élargisse jusqu'à ce que règne une complète liberté d'expression, et ce, pour l'ensemble des médias, tant chinois qu'étrangers.

M. Wouter De Vriendt, quant à lui, a d'abord renvoyé à la proposition de résolution déposée par son groupe en novembre 2007. Il s'est félicité qu'un pas soit franchi dans ce dossier. Il a déclaré que la situation des droits de l'homme en Chine était tout simplement déplorable. "Ce pays est une dictature", a-t-il dit, "les droits de l'homme ont une portée universelle et la Belgique a dès lors l'obligation de réagir". Il estime que la situation des droits de l'homme s'est plutôt dégradée ces derniers temps en Chine. Il estime aussi que le boycott de la cérémonie d'ouverture aurait une signification symbolique particulièrement grande.

Denis Ducarme, pour le MR, a aussi indiqué que le texte de la résolution avait une grande importance à ses yeux et qu'il avait été longuement débattu. Il pense aussi que l'organisation des JO a entraîné une dégradation de la situation des droits de l'homme en Chine. La liberté d'expression est encore plus bridée; le nombre de dissidents incarcérés augmente, a-t-il notamment indiqué.

M. Van den Eynde a aussi estimé qu'il n'y avait pas de droits de l'homme en Chine, pas de liberté de culte, pas de liberté d'information, pas de liberté de la presse, ni de liberté politique. Il a critiqué l'attitude du ministre des Affaires étrangères et la décision du gouvernement d'offrir une œuvre d'art au Village olympique.

Nathalie Muylle, pour le CD&V - N-VA, a déclaré que, selon elle, deux questions étaient essentielles: d'une part, la question des droits de l'homme à laquelle son groupe a toujours été particulièrement attentif – elle a notamment insisté pour que la Chine ratifie enfin le pacte international relatif aux droits civils et politiques –; d'autre part, la question tibétaine, le rétablissement du dialogue politique et la nécessité de mener des enquêtes sur les événements récents. Elle a estimé que la question du boycott de la cérémonie d'ouverture devait rester une question ouverte en fonction de l'évolution dans les semaines à venir.

Enfin, Juliette Boulet a conclu la discussion générale en évoquant le fait qu'un boycott de la cérémonie pourrait constituer un moyen de pression intéressant. Elle a plaidé pour que la résolution invite le Dalaï Lama au Parlement belge et pour qu'elle soit notamment attentive au sort réservé au prisonnier Hu Jia ainsi qu'à la question des attaques électroniques.

La discussion générale étant terminée, la commission est passée à la discussion et au vote des sous-amendements à l'amendement général n° 57 de M. Baeselen et consorts.

Je ne reprendrai pas ici l'ensemble des éléments qui ont été discutés. Je vous renvoie au rapport écrit pour l'essentiel.

Les amendements ont été déposés par MM. Van den Eynde, De Vriendt et consorts, par M. De Croo et par M. Tuybens.

L'amendement n° 57 de base a finalement été modifié, en tenant compte notamment de l'amendement de M. De Croo sur la récente ouverture des autorités chinoises aux médias étrangers, aux considérations de M.

Tuybens sur la question de la peine de mort et de M. De Vriendt et consorts sur la question des cyberattaques et de la limitation à l'usage de l'internet, en Chine.

Les autres amendements ont été rejetés pour les motifs que vous retrouverez dans le rapport écrit.

L'intitulé a également été modifié par un amendement de M. Tuybens et consorts. L'intitulé d'origine a donc été remplacé par "Proposition de résolution relative à la situation des droits de l'homme en Chine et à la question tibétaine à l'occasion des Jeux Olympiques de 2008". Cet amendement a été approuvé à l'unanimité.

Finalement, la proposition de résolution telle qu'amendée et corrigée a été adoptée par neuf voix et une abstention.

En conclusion, je voudrais remercier l'ensemble des auteurs de cette résolution, notamment Mme Vautmans et M. Baeselen ainsi que tous les membres de la commission, tant de la majorité que de l'opposition, qui ont activement contribué à la qualité du texte soumis à votre approbation aujourd'hui.

Je voudrais également remercier M. de Donnea, même s'il est absent pour l'instant, qui a présidé le groupe de travail chargé de proposer un texte commun, pour la qualité de son travail.

Je suis persuadé que le texte qui sera soumis au vote tout à l'heure est à la fois clair et nuancé et qu'il contribuera utilement à des avancées positives en Chine sur la question des droits de l'homme et celle du Tibet.

Je tiens encore à ajouter quelques mots à titre personnel. Il ne s'agit évidemment pas, par cette résolution, de blesser la Chine. Il s'agit simplement de ne pas nous museler, de ne pas détourner le regard et de ne pas fermer les yeux sur ce qui se passe encore aujourd'hui au Tibet et ailleurs en Chine. Je crois que la Chine peut comprendre que la fête des Jeux Olympiques sera gâchée si, pendant que les Jeux déroulent leur faste, leur joie et leur excitation légitimes, le Tibet continue à souffrir à huis clos de la répression, de la rééducation politique et de la négation de ses aspirations légitimes à pouvoir exercer ses droits sociaux, culturels et politiques.

Le **président**: J'ai quelques orateurs inscrits. Je suggère qu'on défende aussi les amendements lors de la discussion générale; c'est plus facile.

Les orateurs sont MM. Baeselen, Ducarme, De Croo, De Vriendt, Flahaut, Mme Boulet, M. Tuybens, de heer Van den Eynde, mevrouw Muylle en M. Cocriamont.

13.02 Xavier Baeselen (MR): Monsieur le président, chers collègues, ce texte, comme l'a rappelé M. le rapporteur, que je remercie au passage pour la qualité de son rapport, a obtenu l'urgence en séance plénière le 10 avril 2008.

Deux mois plus tard, nous discutons enfin en séance plénière de notre proposition de résolution. Avant tout, je souhaite remercier l'ensemble des collègues, tant de la majorité que de l'opposition, d'avoir travaillé à l'amélioration du texte de cette proposition de résolution. Certains ne s'y retrouveront pas pleinement. Par la force des choses, c'est un texte qui se veut équilibré – M. Dallemagne l'a rappelé.

Soyons clairs! Voter un texte en Belgique sur la situation des droits de l'homme en Chine et sur la situation au Tibet servira-t-il à quelque chose? Manifestement oui! Tout d'abord, parce qu'une assemblée, pour élaborer et voter ce texte, doit avoir un certain courage politique. Or, jusqu'à présent, aucune assemblée européenne n'a voté une proposition de résolution concernant la situation des droits de l'homme en Chine et la situation au Tibet. Cela témoigne donc d'un certain courage politique et j'espère que l'ensemble des groupes soutiendra ce texte tout à l'heure.

Je pense que ce texte sera utile ne fût-ce qu'en raison des réactions qu'il a pu susciter ci et là. L'audition en commission des Relations extérieures de Mme l'ambassadrice de Chine en Belgique a été instructive, car elle nous a permis d'ouvrir le dialogue, mais aussi d'expliquer nos conceptions différentes sur la question de l'évolution des droits de l'homme en Chine. Cela renforce ma conviction que nous devons, au nom de ce que Mme l'ambassadrice a elle-même appelé l'universalité des droits de l'homme, dénoncer la situation des droits de l'homme en Chine, mais aussi améliorer et renforcer le dialogue avec la Chine sur cette question.

Avec les collègues qui ont déposé et amendé ce texte, nous avons souhaité étendre l'objet de la proposition de résolution à la question des droits de l'homme en général et pas simplement au Tibet. Si vous le permettez, je vais m'attarder un instant sur la question tibétaine en vous rappelant, dans un premier temps, que le Parlement européen a voté en avril 2008 une proposition de résolution sur la question tibétaine dans laquelle il prend position.

D'une part, le Parlement européen a condamné fermement la répression brutale exercée par les forces de sécurité chinoises contre les manifestants tibétains et tous les actes de violence. Le Parlement européen a dénoncé le traitement souvent discriminatoire envers les minorités ethniques chinoises qui n'appartiennent pas au groupe Han. Le Parlement européen a demandé qu'une enquête indépendante soit ouverte sur les émeutes et la répression survenues récemment au Tibet. Le Parlement européen a demandé aux autorités chinoises d'ouvrir le Tibet aux médias et aux diplomates, s'est dit préoccupé par la marginalisation économique croissante de la population tibétaine au Tibet, qui doit faire face à l'arrivée d'un nombre croissant de travailleurs chinois migrants qui viennent au Tibet et prennent les emplois et les terres des Tibétains.

Enfin, le Parlement européen a regretté solennellement que les six sessions de pourparlers entre les autorités chinoises et le Dalaï Lama n'aient pu aboutir et a demandé l'ouverture sans conditions préalables d'un dialogue constructif en vue de parvenir à un accord politique global sur la situation au Tibet. Il faut saluer cette position des parlementaires européens sur la question tibétaine.

Que prévoit le texte de la proposition de résolution que nous serons amenés à voter cet après-midi? D'abord, le texte, à travers ses considérants, aborde les événements qui se sont déroulés à Lhassa, au Qinghai et au Gansu. Il mentionne aussi le fait que ces émeutes ont malheureusement abouti à des condamnations sévères et parfois hâtives de la part des autorités centrales chinoises.

Nous dénonçons le fait que les Tibétains pâtiennent aujourd'hui encore de graves discriminations. Il faut oser le dire et le répéter à la tribune publique de cette assemblée. Ils subissent des discriminations par rapport au droit à l'exercice de la culture, par rapport au droit et à l'usage de la langue, en matière de religion et d'enseignement. Nous dénonçons aussi le fait qu'une politique d'assimilation soit menée au Tibet avec, notamment, comme l'a rappelé le Parlement européen, l'envoi de Chinois Han au Tibet.

Enfin, nous avons évoqué, dans notre proposition de résolution, les premières tentatives de dialogue parce qu'en réalité, ce n'est pas vraiment un dialogue qui s'est ouvert aujourd'hui entre la Chine et les représentants du Tibet. C'est un dialogue sur les premières conditions qui permettront l'ouverture d'un dialogue plus constructif – nous l'espérons – entre la Chine et les Tibétains.

Que demandons-nous dans la proposition de résolution? Nous demandons de façon finalement très modérée, tout comme le fait le Dalaï Lama, – je tiens à souligner que le Dalaï Lama prend également une position modérée sur la question tibétaine – une autonomie accrue pour le Tibet et je précise, comme il le fait aussi, dans le respect de l'unité chinoise et de son territoire. Nous demandons la reprise d'un vrai dialogue sérieux avec les Tibétains et nous demandons au gouvernement belge de maintenir la pression sur les autorités chinoises en ce sens, en ce compris après les Jeux Olympiques. C'est très important car, aujourd'hui, on n'en parle déjà plus dans les médias.

Nous souhaitons aussi que le gouvernement puisse exercer une influence pour qu'une enquête approfondie et indépendante soit menée sur les événements au Tibet au nom de l'ONU et nous demandons au gouvernement belge de plaider pour l'ouverture du Tibet au monde, notamment aux médias étrangers.

J'en ai terminé pour ce qui concerne l'aspect relatif à la question tibétaine. Je voudrais maintenant évoquer la question plus générale des droits de l'homme en Chine. Avant toute chose, il faut reconnaître et souligner que la Chine est un grand pays. C'est un pays complexe, difficile à appréhender. On ne gère pas un aussi grand pays, une aussi grande nation, comme on gère n'importe quel autre petit territoire. C'est évident! Nous avons d'ailleurs eu l'occasion d'en parler en commission des Relations extérieures. Il faut savoir reconnaître aussi – et des collègues l'ont fait avec moi en commission – que les choses évoluent souvent positivement et que la Chine a fait des progrès, incontestablement sur le plan de la lutte contre la faim.

En effet, aujourd'hui, le Chinois ne meurt plus de faim. Il faut pouvoir souligner cet élément positif.

Néanmoins, les points critiques restent nombreux et je les aborderai avec vous sous forme de questions. Si vous pouvez, chers collègues, répondre à ces questions par l'affirmative, il est alors inutile de voter la proposition de résolution cet après-midi.

La presse est-elle libre en Chine? Malheureusement, non.

Peut-on consulter librement internet? La réponse est non. Des systèmes de filtrage très importants sont mis en place par les autorités chinoises pour restreindre cette liberté de consultation, cette liberté d'expression et cette liberté de presse.

La liberté d'association et de manifester est-elle garantie? La réponse est clairement non. Il suffit pour s'en convaincre de lire les nombreuses dispositions pénales, notamment sur l'incitation à la subversion.

Les procès sont-ils équitables? La réponse est malheureusement non.

La torture et la peine de mort sont-elles abolies? La réponse est malheureusement non: 1.900 condamnations à mort en 2007, c'est un triste record olympique.

Ces questions doivent être mises à l'agenda politique. C'est aussi le sens de notre proposition de résolution. Cela a été le cas à travers une visite d'une délégation européenne sur place, emmenée par M. Barroso. Cela a aussi été le cas lors de la visite du ministre des Affaires étrangères en Chine, même s'il faut bien le reconnaître, les circonstances dans lesquelles cette visite a été menée n'ont sans doute pas permis d'insister à suffisance sur la question des droits de l'homme en Chine, puisque le ministre des Affaires étrangères s'y est rendu juste après les événements tragiques du tremblement de terre.

Il convient bien sûr de souligner notre tristesse et notre solidarité avec les victimes du tremblement de terre, de témoigner aussi notre solidarité vis-à-vis des efforts fournis par les autorités chinoises pour venir en aide aux victimes.

Il convient cependant de pas mélanger les genres. Notre proposition de résolution traite de la question des droits de l'homme et de la question tibétaine. Comme l'a souligné le rapporteur, nous avons retardé un peu les discussions en commission lors de ces événements. Je sais que M. Flahaut a déposé un amendement sur cette question, mais nous avons déjà abordé cette problématique en commission des Relations extérieures. M. de Donnea s'était engagé à travailler un texte sur cette question et je pense qu'il le fera. Nous plaidons pour le maintien du texte en l'état, tout en rappelant bien sûr notre solidarité à l'occasion de ces événements. Inutile de spécifiquement mélanger les genres dans le texte que nous soumettons aujourd'hui à votre attention.

Dans la proposition de résolution, nous demandons de faire pression auprès du gouvernement chinois pour qu'il ratifie le pacte international relatif aux droits civils et politiques. Nous demandons que la liberté de la presse nationale et internationale soit garantie. Nous demandons au gouvernement belge d'exprimer, chaque fois qu'il le peut, sa critique vis-à-vis des exécutions capitales en Chine et de faire régulièrement rapport au Parlement belge, qui se réserve le droit de prendre de nouvelles initiatives.

Ensuite, nous souhaitons maintenir la pression diplomatique, mais aussi – c'est important de le souligner – le dialogue avec les autorités chinoises après les Jeux Olympiques.

J'en terminerai avec une question relative au boycott éventuel de la cérémonie des Jeux Olympiques.

Quelle est la position du groupe MR sur cette question? Nous l'avons répété à de nombreuses reprises à travers le texte de la proposition de résolution: le niveau le plus utile pour prendre position en la matière, c'est incontestablement le niveau européen. Politiquement, l'Europe pourra plus fortement réagir et intervenir à travers une position commune.

Nous savons aujourd'hui que ce sera difficile, voire impossible, mais nous ne désespérons pas et nous plaidons, à travers le texte de la proposition de résolution, pour qu'il en soit ainsi: que l'Europe parle d'une seule voix au sujet de ce boycott éventuel de la cérémonie officielle. Si ce n'est pas le cas, en temps utile, il faudra prendre position. À titre personnel, je ne suis pas convaincu qu'un boycott au seul niveau belge permettra d'exercer la pression nécessaire et même utile par rapport à la progression des droits de l'homme en Chine. Nous aurons certainement à en reparler dans cette Assemblée.

Je vous remercie pour votre attention et pour le travail constructif de l'ensemble des membres de cette Assemblée.

13.03 Nathalie Muylle (CD&V - N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil mij nog eens richten tot collega Baeselen.

Mijnheer Baeselen, ik moet u helaas ontgoochelen. Ik weet dat u heel graag als initiatiefnemer, zoals anderen, had verkozen dat wij als enig Parlement een resolutie zouden goedkeuren. Wij hebben eens navraag gedaan, en het blijkt dat al vier parlementen dat voor ons hebben gedaan, namelijk de parlementen van Tsjechië, Oostenrijk, Portugal en Denemarken. Uit navraag blijkt eveneens dat er in heel veel parlementen de komende weken identieke resoluties ter stemming voorliggen.

U besloot uw uiteenzetting met een Europees verhaal en een inschrijving daarin, en toch ook de onmondigheid die wij ter zake hebben moeten vaststellen. Misschien kan er toch enige dynamiek teweeggebracht worden. We stellen toch vast, naast ons initiatief, dat heel veel andere parlementen binnen Europa hetzelfde doen. Dat lijkt mij een positieve evolutie.

De **voorzitter**: Bedankt voor die informatie.

13.04 Herman De Croo (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik bedank de verslaggever, en ook breng ik een dankwoord uit voor de gepaste wijze waarop wij met mevrouw Muylle dat onderwerp hebben aangepakt. Weliswaar werd dit onderwerp bij hoogdringendheid aangebracht op de agenda van april jongstleden, maar het feit dat wij meerdere vergaderingen en werkgroepen hebben gehouden, heeft volgens mij, met de bijdrage van eenieder, de voorliggende resolutie verbeterd. Dat is evident.

Ik denk dat we altijd ere moeten brengen aan wie ere toekomt: het amendement Baeselen werd als basis genomen voor de huidige tekst.

Voor ik over de resolutie zelf mijn standpunt en dat van mijn fractie wens te uiten, zou ik toch een paar ogenblikken van de Kamer in beslag willen nemen om eraan te herinneren dat China de jongste weken en dagen zwaar geleden heeft. Ik bekijk de aardbeving van een kleine maand geleden, op 12 mei, in Sichuan, met officieel zowat zeventigduizend doden en een dodental dat misschien nog opklimt tot honderdduizend, met bijna vijf miljoen burgers die aldaar uit hun huizen werden verdreven en met mensen die lijden onder zware omstandigheden en dreigementen. Ik vind het maar normaal, ook al begrijp ik de amendementen van de heer Flahaut, dat wij daar een ogenblik bij blijven stilstaan. Het is evident dat een aantal parlementen, ook het Europees Parlement met een recente motie, daaraan aandacht hebben geschonken.

Ook belangrijk is, voor de eerste maal blijkbaar, dat bij die dramatische aangelegenheid China in zekere mate de deuren van haar geslotenheid heeft geopend jegens een aantal berichtgevers, zij het dan, mijnheer Van den Eynde, met beperkingen die fors opvallen tegenover wat er in Birma de jongste tijd is gebeurd.

Men moet ook de zaken zeggen zoals ze zijn. Er zijn gisteren, 11 juni, toch voor het eerst officiële onderhandelaars van Taiwan naar Mainland China gegaan. Zij die China regelmatig bezoeken of het een beetje volgen, weten hoe eigenaardig de positie kan zijn van een eiland dat voor de enen deel uitmaakt van China en voor de anderen een zekere koers apart van het hoofdland volgt, en waar miljoenen arbeiders van het vasteland werken voor Taiwanese bedrijven.

Het is de eerste keer, meen ik, dat er ontmoetingen zijn geweest aan de top van beide regeringen. Weliswaar is dat bescheiden. Wij moeten aandachtig zijn. Nog recentelijk hebben wij gezien dat de berichtgeving in verband met de gebieden waar de aardbeving plaatsvond, nog steeds in zekere mate – bijvoorbeeld, ik kan dat begrijpen, wanneer zij de reactie van ouders van verongelukte kinderen naar voren brengt – wordt ingetoomd door het regime.

Het is evident dat wij het ene niet kunnen zien zonder het andere. Het belangrijkste waarover wij ons vandaag buigen, is de manier waarop een klein land als het onze, een 294^e deel van de Chinese oppervlakte met een 130^e deel van de bevolking, toch een invloed kan uitoefenen. Wij hebben gezien, na de commissievergaderingen die wij gehouden hebben, aan de reacties van mevrouw de ambassadrice van China in België, dat het wel van belang is. Een kettingreactie, op gepaste wijze, van andere parlementen zal natuurlijk het standpunt van ons Parlement in verband met de mensenrechten in China gewicht geven.

Het is evident dat Tibet naar voren is gekomen in dramatische omstandigheden en dat de resolutie van 10 april van het Europees Parlement hoofdelijk op die dramatische elementen was gevestigd, in mijn ogen terecht.

Wij mogen ook niet vergeten dat veelvuldige andere minderheden in China vandaag blijkbaar ook niet tot hun rechten komen.

13.05 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik wil gewoon de aandacht van onze voormalige voorzitter, de heer De Croo, erop vestigen dat ik vooral onthouden heb van het bezoek van mevrouw de ambassadrice van de Volksrepubliek China dat zij als boodschap had: wij doen goede zaken samen en bemoei u niet met de rest.

13.06 Herman De Croo (Open Vld): Mijnheer Van den Eynde, u bent een groot aanhanger van de Karel De Gucht-doctrine geworden, het "soevereinisme". Hij heeft dat in een van de commissievergaderingen aangehaald. Hij heeft duidelijk gezegd dat er in de wereld een tendens is van een aantal landen die geen inmenging vragen als de zaken goed gaan. Wellicht gaan de zaken tussen China, België en Europa niet slecht.

Dat kan evenwel niet uitsluiten dat wij het recht hebben te reageren. Waarom hebben wij het recht om te reageren? Toen de Olympische Spelen aan Beijing werden toevertrouwd, is er een soort afspraak gemaakt waarbij de Chinese autoriteiten hebben aanvaard – anders waren die spelen misschien nooit aan hen toegekend – om een tolerante houding in te nemen en dit niet alleen tijdens de Olympische Spelen. Bovendien moest er ter gelegenheid van deze Olympische Spelen ook een forse verbetering komen. Bijna contractueel – dit is een van mijn eerste argumenten – ziet men dat China heeft verklaard een tegenprestatie te doen voor het verkrijgen van de Spelen. Die tegenprestatie moet natuurlijk ook worden gehonoreerd.

Op een zeker ogenblik kan men zich de vraag stellen hoever men mag gaan in het standpunt dat de mensenrechten ongenueanceerd moeten worden beschouwd als zijnde een onmisbaar element voor relaties die ons land met een ander land zou hebben. Volgens Amnesty International zijn er ongeveer 155 landen die in diverse mate worden geciteerd als zouden zij op de een of andere manier de mensenrechten schenden. Sommigen doen dit zeer erg terwijl anderen het op een bescheiden manier doen. Men kan echter niet een beetje zwanger zijn: als men mensenrechten schendt, hebben wij het recht om te reageren. Tezelfdertijd moet worden gezegd, voor zij die China al enkele jaren na mekaar hebben bezocht, dat enkele van de meest elementaire mensenrechten – gevoed worden, beveiligd worden en in zekere mate recht op gezondheid kunnen uitoefenen – in dat land, dankzij de economische heropstanding en misschien ook dankzij de combinatie van een liberale manier om aan economie te doen, een verbetering hebben gekend die mag worden onderstreept.

Tot hoever moeten wij gaan, willen wij van deze gelegenheid gebruikmaken om onze druk voor een beter lot voor de Chinezen bewaarheid te zien worden? Men kan natuurlijk tot een boycot overgaan van de openingsceremonie van de Olympische Spelen. In de commissie heeft minister De Gucht, naar aanleiding van zijn verklaringen na zijn reis in China, duidelijk gezegd dat de staatshoofden, zij het een koning of een president van een republiek, naar die openingsceremonie worden geïnviteerd. Hij zou aan de Belgische regering aanbevelen om de kroonprins ons land te laten vertegenwoordigen.

Ik blijf daar enkele ogenblikken bij stilstaan. Ik weet dat het staatshoofd de verplichting heeft de Belgische wetten na te leven. Hij zweert dit bij zijn eedaflegging. Dit geldt ook voor de kroonprins. Als een land als China een uitnodiging richt aan het staatshoofd van een ander land dan is dit wellicht afgetoetst en dan moet men bekijken of een aantal houdingen, die intern misschien op veel succes kunnen rekenen, niet contraproductief kunnen werken en minder aarde aan de dijk zetten. De dijk die wij proberen op te bouwen.

Het is ook evident, mijnheer Van den Eynde, dat er economische banden zijn tussen België en China, heel belangrijke zelfs. Ik herinner me nog zeer goed dat toen ik lang geleden minister van PTT was – dat was destijds de naam – wij de eerste steen zijn gaan leggen van Bell Shanghai. Dat is meer dan 22 jaar geleden. Bell Shanghai wordt nu waarschijnlijk Alcatel Bell Shanghai genoemd. Dat was een van de vier of vijf eerste maatschappijen die we daar gevestigd hebben. Ik heb het dan niet over Inbev, over Janssen Pharmaceutica en andere. Als ik kijk naar de commerciële banden tussen dat land en ons land, moet ik zeggen dat daar ongeveer een zakencijfer van een 14 miljard euro per jaar tot stand wordt gebracht. Dat vergeeft niets: dat legt uit dat wij ook de kans hebben contacten te hebben door veelvuldige delegaties, door vele personen van

bij ons die daarop aanwezig zijn om daar ook ons standpunt te laten gelden op andere vlakken dan deze van pure commerciële relaties.

Wat hebben wij momenteel voor ons, voorzitter? Wij hebben een harde resolutie van 10 april van het Europees Parlement. Er is nog een tweede resolutie van het Europees Parlement in verband met de dramatische omstandigheden na de aardbeving en de gevolgen in China. Wij hebben ook een resolutie van onze collega's in de Senaat, die waarschijnlijk nu daarover aan het debatteren zijn en die wat gelijklopend blijkt te zijn met deze van onze Kamer.

Er is ook, en ik wil er enkele paragrafen uit citeren, een soort verklaring van de Raad van Europa. U weet dat de Raad van Europa twee talen gebruikt, waarvan Frans er een is. Ik citeer twee paragrafen uit deze recente verklaring: "En tant que pays organisateur des Jeux Olympiques d'été, la Chine a une occasion exceptionnelle de montrer à l'Europe et au monde qu'elle est résolue à améliorer la situation du pays dans le domaine de la démocratie, des droits de l'homme et de l'État de droit qui sont, rappelons-le, les valeurs fondamentales du Conseil de l'Europe. (...)"

Nos États membres devraient être tenaces et cohérents dans leur action à l'égard de la Chine afin d'obtenir dans ce pays des améliorations concrètes dans le domaine de la démocratie, de l'État de droit, des droits de l'homme, y compris la liberté d'expression".

Ik denk dat de verklaring van het Europees Parlement, de resolutie van de Raad van Europa, van de Belgische Senaat en van de Kamer in de richting gaan die wij beogen. Dat betekent tezelfdertijd voorzichtigheid met betrekking tot het boycotten van de Olympische Spelen waarop atleten zich jarenlang voorbereiden. Dat is misschien contraproductief voor het doel dat wij beogen. De resolutie bevestigt die mogelijkheid echter in zekere mate.

Men heeft ook de welwillendheid gehad om een aantal van onze amendementen in de resolutie op te nemen. Een van deze amendementen verwijst naar de rol van België. We leveren immers de voorzitter van het IOC waardoor een zekere diplomatie kan worden uitgeoefend. De eerbiediging van de rechten van de mens mag geen tijdelijk aandachtspunt zijn tot aan de Olympische Spelen in Beijing en erna niet meer aan de orde zijn. Vergeet ook niet dat binnen enkele jaren de Wereldtentoonstelling in Shanghai plaatsvindt. De inspanningen voor de Chinese mensenrechten en de Chinese minderheden mogen niet worden verwaarloosd.

Onze fractie heeft veel positief bijdragen. Zo ook mevrouw Vautmans, die zich vandaag voor haar afwezigheid verontschuldigt. Onze fractie heeft getracht een evenwichtige houding naar voren te brengen. Ik heb in de commissie uitgelegd welke de pro's en contra's in het algemeen van een dergelijke houding waren. Wij vinden dat deze resolutie met haar overwegingen verklankt wat grotendeels in deze Kamer leeft en wat grotendeels in het land en in de openbare opinie leeft.

Het is evident dat men niet het omgekeerde kan doen van wat men zegt dat men doet. Wij hebben in meerdere landen met meerdere regimes contacten. Op de weegschaal van de mensenrechten zullen wij het gepaste gewicht gebruiken. Wij denken dat voor China, door zijn internationale impact, door de verantwoordelijkheid die het moet nemen, door het enorme gewicht dat het land ontwikkelt, de tijd is gekomen voor democratie. Wanneer wij maar kunnen, deze Kamer is daarvoor een gepast forum, moeten wij aandringen op wat essentieel is. De laatste decennia hebben wij daaraan ook gewerkt. Dat is het verdedigen van haalbare mensenrechten waarvan vrijheid en de rechtstaat de essentie vormen. Ik ben ervan overtuigd dat deze resolutie dat belichaamt. Daarom zal onze fractie ze dan ook goedkeuren.

13.07 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, collega's, eindelijk, eindelijk zal het Belgisch Parlement vandaag een standpunt innemen over de Olympische Spelen in China, de mensenrechtenschendingen en de repressie in Tibet.

Ter illustratie van de situatie in China op dit moment, op minder dan twee maanden van het begin van de Olympische Spelen, wil ik u vertellen wat volgens de internationale mensenrechtenorganisatie Human Rights Watch op 4 juni 2008 in de stad Xijang is gebeurd. Op 4 juni 2008, enkele dagen geleden dus, werd in voornoemde stad een herdenkingsplechtigheid georganiseerd voor de protesten en repressie op het Tiananmenplein in 1989. Dat is negentien jaar geleden. Tijdens de herdenkingsplechtigheid vielen meer dan 200 politieagenten binnen en arresteerden alle deelnemers. Ziedaar de openheid van de Chinese overheid op minder dan twee maanden van de aanvang van de Olympische Spelen.

Vandaag zitten er volgens Human Rights Watch, naar aanleiding van hun protest op het Tienanmenplein negentien jaar geleden, nog altijd 130 mensen in Chinese gevangenissen. Collega's, indien de Chinese overheid het serieus met de mensenrechten meent, laat zij dan voornoemde gevangenen vrijlaten in het vooruitzicht van de Olympische Spelen.

Het standpunt van Ecolo-Groen! is bekend. Onze fractie heeft in november 2007 reeds een voorstel van resolutie met betrekking tot de mensenrechtenschendingen in China en de Olympische Spelen ingediend. Toen was er nog geen sprake van de repressie in Tibet van maart 2008, die de hele wereldgemeenschap heeft kunnen vaststellen. Toen al waren wij er echter van overtuigd dat de Olympische Spelen in China niet zomaar, alsof er niets aan de hand is, zouden kunnen doorgaan.

Het Internationaal Olympisch Comité en de internationale gemeenschap, dus ook België, mogen de opportuniteit om nu een kritisch signaal te laten horen, niet voorbij laten gaan. Wij willen de Olympische Spelen aangrijpen als een hefboom om de mensenrechtensituatie in China gevoelig te verbeteren.

Collega's, China is immers geen democratie. China is een land waar mensenrechten op een ernstige, systematische en georganiseerde wijze worden geschonden. Tegenstanders en critici van het regime worden gearresteerd, opgesloten, vaak gefolterd en geëxecuteerd. Dat gebeurt meestal zonder eerlijk proces. Andere vakbonden dan de overheidsvakbond zijn verboden. De arbeidsomstandigheden zijn abominabel. Leden van de religieuze Falun Gong worden als wild opgejaagd en er is een strenge censuur van de pers. De vrije media in China zijn onbestaande.

In de aanloop naar de Olympische Spelen, in de aanloop naar dat massa-evenement, werden massaal mensen onteigend voor de bouw van de olympische infrastructuur. Anderhalf miljoen mensen werd in Peking uit hun huis gezet om de bouw van de infrastructuur toe te laten. Volgens een rapport van de organisatie Play Fair van dit jaar werden heel wat sportkledij en merchandising voor de Olympische Spelen vervaardigd door kinderen.

In maart kwam het Tibetaanse protest. De Chinese repressie tegen de demonstranten was keihard. Volgens Tibetaanse bronnen en volgens mensenrechtenorganisaties vielen er tot honderd doden. Tientallen Tibetanen werden zonder proces veroordeeld. De High Commissioner for Human Rights van de VN en de speciale rapporteurs die de situatie ter plaatse wilden onderzoeken, kregen geen toegang. Advocaten die de Tibetanen wilden verdedigen, werden onder druk gezet en sommigen verloren zelfs hun licentie, een licentie die in China jaarlijks moet worden hernieuwd.

Collega's, het is belangrijk dat we niet meedoen aan cultuurrelativisme door te zeggen dat mensenrechten een typisch Westerse zaak is. Mensenrechten zijn universeel. Moet men in een land waar mensenrechten op een systematische manier worden geschonden, de Olympische Spelen organiseren? Dat is de vraag waarvan het antwoord jammer genoeg achter ons ligt. De vraag doet niet meer ter zake, maar het mag duidelijk zijn dat het een grote dwaasheid is geweest om de Olympische Spelen in dat land te organiseren. Die dwaasheid kan op het conto van de functionarissen van het Internationaal Olympisch Comité worden geschreven.

Wat was de eerste reactie van het IOC op de vaststellingen van schendingen van de mensenrechten in China? De show must go on. Hein Verbruggen, hoofd van de evaluatiecommissie, zei op een bepaald ogenblik enkel te letten op de sporttechnische faciliteiten en de infrastructuur om te beslissen of de Olympische Spelen zouden kunnen doorgaan of niet.

Politiek en sport zouden dan worden gescheiden. Collega's, er bestaat daarvoor een woord, met name amoreel. Het is amoreel om blind te blijven voor wat zich buiten de muren van het sportstadion afspeelt. Iedereen weet dat de Olympische Spelen over heel wat meer gaan dan alleen sport.

Principe 5 van het Olympisch Charter zegt dat elke vorm van discriminatie tegenover een persoon op basis van religie of politiek is in strijd met de olympische beweging. Principe 8 van het Olympisch Charter zegt dat het beoefenen van een sport een mensenrecht is.

Dan wordt gezegd dat de Olympische Spelen de motor kunnen zijn van verandering. Dat was het uitgangspunt van de stille diplomatie die onder andere werd gevoerd door Jacques Rogge.

Collega's, de diplomatie was zo stil dat niemand ze hoorde, niet de publieke opinie, maar ook niet de Chinese autoriteiten. De stille diplomatie van Jacques Rogge en anderen is glorieus mislukt. Wij moeten dat durven toe te geven. Er waren niet alleen de repressie in Tibet in maart van dit jaar en de politieke processen in de nasleep ervan, er is ook een aantal recente rapporten van Human Rights Watch en Amnesty International, van april 2008, dat aantoonde dat de situatie niet verbeterd is in de aanloop naar de Olympische Spelen.

Volgens Amnesty International is de situatie zelfs slechter geworden. Vreedzame activisten werden gevangen gezet, in iets wat men een preolympische schoonmaak kan noemen, zoals de activist Hu Jia, die op 18 maart gevangen gezet werd. Petitieondertekenaars moeten een reeducation through labour-programma volgen. Dat is dwangarbeid. Slechts enkele dagen geleden, op 6 juni, legde Human Rights Watch twee verklaringen af bij de Human Rights Council van de VN.

Wat zei Human Rights Watch enkele dagen geleden? "Journalisten blijven onderhevig aan allerlei misbruiken, gaande van doodsb bedreigingen tot willekeurige aanhoudingen, ondanks de nieuwe regelgeving die hen een grotere vrijheid zou moeten geven." Herinner u, collega's, de relatieve persvrijheid in China was een argument voor ons om toch nog ergens een positieve evolutie te kunnen vaststellen. Welnu, Human Rights Watch ontkent dit formeel.

Een tweede citaat luidt als volgt: "In de maanden voorafgaand aan de Olympische Spelen, schendt de Chinese overheid nog steeds internationale en nationale wetten, door het ontzeggen van de toegang tot Peking aan degenen die zij als ongewenst beschouwt." Vandaag konden wij lezen hoe Tom Van de Weghe, een correspondent van de VRT, een tijdlang werd opgepakt door de Chinese politie, toen hij een reportage wilde maken over de aardbeving en de gevolgen daarvan. Die journalist van de VRT spreekt vandaag publiek over een repressie, over een klopjacht op persmensen.

Collega's, die zeer actuele evoluties tonen aan dat er van een verbetering van de mensenrechtensituatie in de aanloop naar de Olympische Spelen geen sprake is. Het is belangrijk dat te moeten vaststellen. China was een aantal engagementen aangegaan en had een aantal beloftes gedaan. Die zijn maar ten dele nagekomen. Een kritisch signaal, collega's, is vast en zeker aan de orde. Het is jammer dat te moeten zeggen, maar in feite is de internationale gemeenschap wakker geschoten naar aanleiding van de repressie in Tibet. Pas in april werd in het Europees Parlement een resolutie goedgekeurd en een signaal gegeven. Ook in april en mei waren er heel wat staatshoofden die zich kritisch uitlieten over de situatie in China.

Ook dit Parlement is in maart-april wakker geschoten. Wij hebben hier met zijn allen de bespreking van een aantal resoluties kunnen aanvatten. Vandaag zal de resolutie over de mensenrechtenschendingen in China worden goedgekeurd. Onze fractie Ecolo-Groen! heeft de meerderheidsresolutie die nu voorligt geamendeerd en scherper proberen te maken. Een aantal van onze amendementen werd overgenomen. Er was ruimte voor discussie en debat in een constructieve sfeer. Daarvoor wil ik alle collega's bedanken die daaraan hebben meegewerkt.

De voorliggende resolutie veroordeelt de mensenrechtenschendingen, citeert een aantal rapporten van mensenrechtenorganisaties en vraagt de regering ook om bij China aan te dringen op het ratificeren van het internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Als wij straks deze resolutie goedkeuren, dan vragen wij de Belgische regering om zich ten aanzien van de Chinese overheid kritisch uit te laten over de mensenrechtenschendingen in het land.

Dat neemt echter niet weg dat de voorliggende tekst voor ons te zwak is. Hij is te zwak om een aantal redenen. Wij hebben gepleit voor een duidelijke vraag om de opgepakte demonstranten vrij te laten, voor een Belgische voortrekkersrol in het ganse debat, voor een scherpe veroordeling van de repressie door China in Tibet en voor een ontmoeting op hoog niveau tussen de Belgische regering en de dalai lama. Ons amendement waarin wij als Parlement de regering vragen om de dalai lama uit te nodigen voor een ontmoeting hebben wij willen behouden. Het ligt op uw banken. We stelden ook voor om te verwijzen naar de rechten van al diegenen die uit hun huis zijn gezet voor de bouw van de infrastructuur en de schendingen van de arbeidsrechten die daarmee gepaard gingen. Deze en andere suggesties van de Ecolo-Groen!-fractie werden door de meerderheid niet aanvaard.

Wat merken wij in de Senaat? Het voorstel van resolutie van Ecolo-collega Josy Dubié dat een sterk kritisch signaal wil geven ten opzichte van de mensenrechtenschendingen in China lag vandaag ter stemming voor. De tekst lag echter onder vuur, collega's, vooral bij Open Vld. Bij monde van Paul Wille heeft de Open Vld

een spervuur van amendementen en opmerkingen gelanceerd op de tekst van die resolutie. Welnu, dat is capitulatie voor de Chinese druk. Dat is bijzonder jammer, collega's. Mijnheer Tommelein, ik hoop dat u als fractieleider in de Kamer diezelfde fout niet zult maken.

13.08 Herman De Croo (Open Vld): Ik heb duidelijk het standpunt van Open Vld meegedeeld. Ik heb nuances aangebracht. Ik heb ook aan zaken herinnerd die belangrijk zijn. Wij hebben ons standpunt niet gewijzigd. Trouwens, wij liggen mee aan de basis van de zo goed mogelijke aanvaarding van de resolutie.

13.09 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer De Croo, dat neemt niet weg dat uw fractie in de Senaat heeft geprobeerd om de tekst gevoelig af te zwakken. Dat is jammer.

De **voorzitter**: Dit is hier wel de Kamer.

13.10 Bart Tommelein (Open Vld): Mijnheer De Vriendt, u maakt deel uit van een vergadering. Dit is hier de Kamer. Hier worden standpunten door onze fractie ingenomen. U kent het standpunt van onze fractie. Wij steunen deze resolutie, u weet dat. Het heeft geen enkele zin hierbij een andere assemblee te betrekken. Straks begint u ook nog over het Vlaams Parlement, het Waals Parlement en andere parlementen. Dit is hier de Kamer en hier discussiëren wij.

13.11 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik wil alleen maar bevestigen wat de spreker op de tribune zegt en bevestigen dat hij gelijk heeft. Dit is hier inderdaad de Kamer en de Senaat, dat is een andere assemblee, maar ik dacht – misschien vergis ik mij – dat er maar een Open Vld is, of zijn er misschien drie of vier, naargelang de relaties die men in China heeft?

13.12 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Collega's, de voorbije weken hebben wij kunnen zien dat de hele discussie over de Olympische Spelen en over een resolutie zich op een mogelijke boycot van de openingsceremonie van de Olympische Spelen heeft toegespitst. Laten wij duidelijk zijn: een boycot van de Olympische Spelen zelf zou een zeer slechte zaak zijn, want daarmee zouden in de eerste plaats de sporters getroffen worden. Een boycot van de openingsceremonie, door genodigden van zoveel mogelijk landen, zou evenwel een sterk kritisch signaal zijn.

Groot was dan ook onze verbazing toen wij vernamen dat onze minister van Buitenlandse Zaken, Karel De Gucht, tijdens zijn bezoek aan China enkele weken geleden heeft voorgesteld dat België wel degelijk aanwezig zou zijn op deze openingsceremonie. Collega's, beter dan mevrouw Muylle van CD&V, een meerderheidspartij, kan ik het eigenlijk niet zeggen: Karel De Gucht heeft voor zijn beurt gesproken. Wij wilden een boycot van de openingsceremonie achter de hand houden en we verzetten ons dan ook tegen Karel De Gucht die vorige week zei de openingsceremonie niet te willen boycotten. Strategisch is dat geen verstandige zaak. Waarom niet? Omdat wij daarmee nu al een drukkingsmiddel opgeven.

Andere regeringsleiders zijn dat voorbeeld van België gelukkig niet gevolgd. Andere regeringsleiders pleiten wel voor een boycot van de openingsceremonie, bijvoorbeeld de Britse premier en de Canadese eerste minister. Het lijkt ons dat onze minister van Buitenlandse Zaken met twee maten en twee gewichten werkt: een moedig standpunt ten opzichte van Congo, maar bang om China voor het hoofd te stoten.

Ik beken, collega's, dat ik mij nu moet bezondigen aan plagiaat. Mevrouw Muylle van CD&V heeft het immers zo mooi geformuleerd in een opiniestuk. Mevrouw Muylle zei in dat opiniestuk dat zij het zeer jammer vindt, uitermate jammer dat minister De Gucht nu al toezeggingen heeft gedaan de openingsceremonie niet te boycotten, in plaats van dat hij een Europees standpunt afwacht.

Welnu, ik kan niet anders dan plagiaat plegen. Die mooie woorden van mevrouw Muylle wilde ik echt niet verloren laten gaan. Daarom heb ik ze in een amendement gegoten. Het spreekt voor zich dat wij ons nu al bijzonder verheugen op de steun van mevrouw Muylle en van de hele CD&V-fractie, want ik kan mij niet voorstellen dat ook mevrouw Muylle voor haar beurt gesproken zou hebben.

Laten wij ons erop verheugen en laten wij hopen dat dankzij de steun van de CD&V-fractie ons amendement wordt goedgekeurd.

Het kan een opportuniteit zijn, mevrouw Muylle, om consequent te zijn en uw verklaringen in de pers te volgen met duidelijke steun voor ons amendement, een amendement dat de boycot van de openingsceremonie openlaat. Wij rekenen erop, de Tibetanen rekenen erop, en de

mensenrechtenorganisaties die uw opiniestuk hebben gelezen, rekenen erop.

In een volgend amendement, voorzitter, collega's, vragen wij, indien men er niet in slaagt tot een Europees standpunt te komen, een eenzijdige Belgische boycot van de openingsceremonie toch open te laten. De beslissing daartoe willen wij dan afhankelijk maken van de evolutie inzake de mensenrechten in China. Wij stellen voor dat er beslist wordt na een parlementair debat, voorafgaand aan de start van de Olympische Spelen op 8 augustus.

Collega's, ik wil toch opmerken dat onze amendementen ertoe leiden dat het gewicht van het Parlement zal toenemen. Het gewicht van het Parlement neemt toe door ons amendement, omdat wij dan zelf via een debat een stem kunnen laten horen en zo de beslissing van de regering kunnen beïnvloeden.

Laten wij onszelf als Parlement vandaag niet verzwakken. Laten wij onze plaats afdwingen in het debat over de mensenrechtenschendingen in China.

Tot slot, mijnheer de voorzitter, wil ik een misverstand uit de wereld helpen. Men zegt: de resolutie zal niet veel betekenen. Men zegt: China ligt niet wakker van wat andere landen denken. Sommigen zeggen zelfs dat openlijke kritiek contraproductief zou zijn. Ik wil dat tegenspreken, en een aantal sprekers voor mij heeft hetzelfde gedaan. Ik denk bijvoorbeeld aan de heer Baeselen.

Ik heb net proberen aan te tonen dat de stilzwijgende diplomatie is uitgedraaid op een mislukking en dat er van een verbetering van de mensenrechtensituatie geen sprake is.

Enkele maanden geleden kwam de Chinese ambassadrice op bezoek in de Kamercommissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en – de heer De Croo zei het al – zij was duidelijk geïrriteerd door de vele kritische voorstellen van resolutie die wij aan het bespreken waren.

Op 3 mei van dit jaar publiceerde de Wall Street Journal een artikel over de An Yue Jiang. Dat is een Chinees schip, volgeladen met wapens, op weg naar Zimbabwe, op weg naar het regime van Mugabe. Welnu, verschillende dagen lang werd zware internationale druk uitgeoefend op China om dat schip terug te trekken, en men is daarin geslaagd. Dat betekent dat internationale druk, openlijke kritiek van de internationale gemeenschap, wel degelijk zin heeft.

Collega's, wij zijn hier bezig met zinvol werk. Ik hoop dat wij dat vandaag op een mooie manier kunnen afsluiten.

China doet er alles aan om geen gezichtsverlies te lijden. Het is voor het regime in China zeer belangrijk dat die Olympische Spelen geruisloos verlopen en dat er zoveel mogelijk regeringsleiders aan de openingsceremonie van de Spelen deelnemen. Voor China is dat een prioriteit. Dus, nogmaals, laten wij daarvan gebruikmaken. Laten wij die Olympische Spelen gebruiken als hefboom om een verbetering van de mensenrechtensituatie af te dwingen. Wij hebben dat al te lang nagelaten, collega's. We hebben gewacht tot de repressie in Tibet.

Vandaag hebben wij echter de kans om een serieuze stap voorwaarts te zetten. Ik wil vragen, collega's, om de amendementen van Ecolo-Groen! goed te keuren en een Belgische boycot van de openingsceremonie expliciet achter de hand te houden.

13.13 André Flahaut (PS): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, nous avons enfin une proposition de résolution et, si je comprends bien, il y en aura une deuxième sur le même thème dans une autre assemblée mais rédigée quelque peu différemment. La Belgique sera non seulement originale dans l'ensemble des parlements mais elle le sera aussi dans sa présentation extérieure puisqu'il y aura des modulations selon les assemblées qui défendront les amendements. C'est cela le bicaméralisme.

Je ne vais pas revenir sur tout ce qui a été dit. Le travail accompli a été bien fait. M. Baeselen a pris une initiative avec Mme Vautmans. Cette proposition de résolution a fait l'objet d'une concertation entre les partis de la majorité et nous avons essayé d'y intégrer le plus possible les objections et propositions formulées par les partis démocratiques de l'opposition. Le travail a été accompli sérieusement. Il faut également souligner la qualité du travail accompli par le groupe présidé par M. de Donnea.

Nous arrivons aujourd'hui à une proposition de résolution de compromis, présentant un équilibre et portant

sur la situation d'il y a quelques semaines. Une des caractéristiques de nos assemblées est, en effet, la lenteur de leur fonctionnement. Je ne voudrais pas rappeler la lenteur avec laquelle on examine actuellement la proposition de résolution sur l'Afghanistan. Je ne voudrais pas rappeler davantage l'anecdote concernant la résolution pour le retrait des troupes syriennes du Liban, déposée en temps non suspect par M. Moriau et votée une fois que les Syriens étaient repartis.

Pour éviter des situations semblables dans le problème qui nous préoccupe aujourd'hui, il est utile de ne pas perdre de temps en déposant une nouvelle résolution pour aborder le problème spécifique du tremblement de terre, de ses suites et de la solidarité nécessaire à l'égard de la Chine et de son peuple frappé par ce malheur.

M. de Donnea avait l'intention de préparer un texte. Malheureusement il est absent aujourd'hui et le sera encore quelques jours. C'est la raison pour laquelle, de façon tout à fait pragmatique, pour éviter de perdre du temps et coller le plus possible à l'actualité, je propose un amendement qui intègre la question du tremblement de terre, la façon dont les autorités chinoises ont répondu à cette catastrophe, la façon dont le gouvernement belge a mis en œuvre le plan B-Fast – après une certaine insistance –, la manière d'envisager la suite et de marquer notre solidarité dans la reconstruction de cette province chinoise, pourquoi pas en identifiant, dans le plan de reconstruction, deux ou trois villages que nous pourrions aider concrètement.

Il ne s'agirait pas d'une innovation; en effet, au moment de la crise albanaise, nous avons pris nos responsabilités en décidant de reconstruire des villages.

Il est tout à fait possible d'examiner aujourd'hui cet amendement et de le voter en séance plénière. Il n'est pas nécessaire de le renvoyer en commission. Cela ne retarderait donc pas le vote de la résolution. L'objectif est, en effet, de voter cette résolution et le but de mon amendement est de voter un texte actualisé et complet.

13.14 Herman De Croo (Open Vld): Monsieur Flahaut, j'ai abondé dans votre sens en commençant mon intervention.

Cependant, comme le Parlement européen a déposé deux résolutions, j'ai le sentiment qu'en votant votre amendement, l'équilibre de la résolution serait quelque peu troublé.

Je respecte votre amendement. Je suis même d'accord avec vous sur le fond. Mais je crois qu'il serait plus utile de déposer deux résolutions séparées plutôt que de joindre votre amendement à cette résolution.

13.15 Xavier Baeselen (MR): Monsieur Flahaut, comme M. De Croo, je respecte également votre amendement.

Cela étant dit, cette question a été débattue en commission des Relations extérieures, suite au tremblement de terre intervenu en Chine. Le souhait a été émis de prévoir deux textes séparés pour ne pas "déséquilibrer" – dirais-je – le contenu du texte. Il me semble donc préférable de travailler en ce sens.

13.16 Juliette Boulet (Ecolo-Groen!): Monsieur Flahaut, cette question a effectivement été débattue en commission à l'occasion de l'examen des amendements. Il est vrai que vous étiez malheureusement absent tout comme M. Moriau alors que vous étiez, avec d'autres collègues, à l'initiative de la résolution.

Cela étant, si l'on tient compte des éléments évoqués par M. De Vriendt ainsi que des déclarations du journaliste de la VRT, certaines corrections seraient sans doute nécessaires.

13.17 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, mijn betoog ligt in dezelfde lijn.

Ik denk dat een resolutietekst breed moet zijn en ook een stuk tijdloos. U haalt een aantal zaken aan die zeer waardevol zijn maar die mij het evenwicht van de tekst inderdaad wat lijken te verstoren. Temeer, u geeft een algemeen positieve beoordeling van de Chinese houding naar aanleiding van de aardbeving en de gevolgen ervan. Vandaag zien wij effectief dat de repressie ten aanzien van journalisten, die de aardbeving en de situatie ter plaatse willen onderzoeken, toeneemt. Een Belgische journalist die wordt gearresteerd en opgehouden, is niet iets waar licht mag worden overgegaan. Die positieve beoordeling in uw amendement kunnen wij moeilijk steunen.

13.18 Nathalie Muylle (CD&V - N-VA): Mijnheer Flahaut, ik heb in se niet zoveel problemen met de inhoud van uw amendement maar wij hebben de discussie daarover in de commissie gevoerd. Wij hebben toen, naar analogie van de resolutie over Birma, hetzelfde gedaan. Wij hebben toen ook gezegd dat er nog heel wat andere links in de actualiteit komen. Ik denk maar aan de relatie tussen China en Congo, tussen China en Iran, tussen China en Taiwan. Er zijn zoveel zaken en het lijkt mij geen goed idee om die nu allemaal toe te voegen. Er zijn aparte initiatieven en hierdoor zouden wij afwijken van de kern van de resolutie. Ik vind dit dan ook niet op zijn plaats maar het staat u vrij initiatieven te nemen.

13.19 André Flahaut (PS): Monsieur le président, chers collègues, on peut effectivement établir ici, en l'absence du ministre des Affaires étrangères et d'autres membres du gouvernement, une note de politique générale sur l'ensemble des pays des différents continents. En l'occurrence, nous parlons de la Chine. C'est la problématique des Jeux Olympiques à laquelle vient s'ajouter un élément tout à fait exceptionnel: un tremblement de terre, qui a suscité la réaction du gouvernement belge. Nous sommes donc directement impliqués et, dans une résolution, lorsque certaines choses sont positives, il faut aussi pouvoir le dire! Il ne faut pas uniquement relever ce qui ne va pas!

On signale l'implication du gouvernement belge et on demande que ce gouvernement nous fasse rapport du travail effectué sur place dans le cadre de la solidarité internationale. Qu'y a-t-il de mal à s'inscrire dans une problématique de solidarité internationale et à dire que nous sommes prêts à apporter notre soutien dans des plans de reconstruction de certains villages? Nous l'avons fait à d'autres moments! Cela ne brise en rien l'équilibre. On intègre simplement un élément neuf.

En outre, monsieur De Croo, je dirais que l'amendement a été déposé dans un souci d'efficacité et par pur pragmatisme. Si nous devons commencer la même gymnastique, à savoir préparer un texte qui sera discuté pendant des semaines avant d'être mis sur la table, qui retournera ensuite en commission pour enfin d'être débattu dans un groupe de travail en tenant compte des agendas, d'ici là, la Chine aura reconstruit cinq à six fois les villages concernés. Je suis un pragmatique et je propose donc de saisir l'opportunité qu'est cette résolution, sur laquelle il y a un accord à la base, et finalement de l'élargir en vue d'une solidarité internationale.

Vous me direz que cela ne se fait pas de citer, dans cette assemblée, ce qui se fait dans l'autre assemblée. Je peux cependant vous assurer que des amendements de ce type ont été acceptés dans l'autre Chambre. Nous pourrions dès lors tenter d'être un minimum cohérents – et je ne parle même pas des entités fédérées –, en ayant des résolutions proches l'une de l'autre selon les assemblées dans lesquelles elles sont déposées. Je maintiens donc l'amendement et je demande que l'on se prononce aujourd'hui sur cet amendement. On se comptera!

13.20 Bruno Tuybens (sp.a+VI.Pro): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, collega's, op 31 juli 2001 werd Beijing door het Olympisch Comité gekozen als gastland voor de Olympische Spelen van 2008. Dat gebeurde ten nadele van Istanbul, Parijs, Osaka en Toronto.

Sindsdien werden de internationale gemeenschap in het algemeen en de olympische beweging in het bijzonder door de Chinese autoriteiten geflikt.

Bij de toekenning van de Olympische Spelen aan China legden de Chinese autoriteiten immers zelf een band met de rechten van de mens door te stellen dat de Olympische Spelen ook zouden bijdragen tot een algemene verbetering van de sociale omstandigheden, inclusief onderwijs, gezondheidszorg en mensenrechten.

Ondertussen hebben wij, samen met de internationale gemeenschap, de voorbije bijna zeven jaar kunnen vaststellen dat op sommige aspecten inderdaad vooruitgang werd geboekt, maar dat voor de overgrote meerderheid het tegendeel waarheid is geworden.

Een rapport van het Internationaal Olympisch Comité somde formeel een aantal voorwaarden op dat China tegen de start van de Olympische Spelen moest zien op te lossen. In het rapport werden onder andere de persvrijheid en milieuzorg opgenomen.

Sindsdien wordt een zekere flexibiliteit inzake persvrijheid aan de dag gelegd, zolang ze echter conform de Chinese wet is. Een rapport van Human Rights Watch nuanceert deze flexibiliteit. Wanneer journalisten over

gevoelige, Chinese onderwerpen willen rapporteren, zoals de discriminatie van minderheden, de hiv/aids-epidemie, de sociale spanningen en de lamentabele arbeidsomstandigheden, worden zij dikwijls geboycot. Zij worden bedreigd en aangehouden, vaak door agenten in burger. Voor aan internationale persbureaus verbonden Chinese assistenten, vertalers en onderzoekers is de toestand zelfs nog erger. Hun activiteiten worden door de staatsveiligheid van nabij opgevolgd. Dissidenten worden vaak opgesloten of onder huisarrest geplaatst. Reporters Zonder Grenzen rapporteert dat de Chinese overheid meer journalisten gevangenzet dat eender welk land wereldwijd. Een schatting van enkele maanden geleden zegt dat de Chinese overheid sinds april 2007 meer dan 18.000 individuele blogs en websites heeft geblokkeerd.

Persvrijheid beloven en in de wet inschrijven heeft weinig zin, indien de naleving ervan niet kan worden afgedwongen.

Vandaag was er nog maar eens een incident. Er werd al naar verwezen: Tom Van de Weghe, VRT-journalist, werd in Sichuan door de Chinese politie opgepakt. Hij werd twee uur lang van zijn vrijheid beroofd. Voor een journalist is dat eigenlijk nog erger.

Formele maatstaven in verband met de mensenrechten werden in de voorwaarden voor de organisatie van de Olympische Spelen jammer genoeg achterwege gelaten.

Wanneer wij naar de geschiedenis van China kijken, merken wij dat feitelijke discriminatie van bepaalde bevolkingsgroepen heel nadrukkelijk aanwezig is. De bloedige onderdrukking van de opstand op het Tienanmenplein ligt in dat verband nog vers in het geheugen. Mocht Tienanmen in ons eigen land zijn gebeurd, zouden wij er misschien allen bij zijn geweest. Het is bijgevolg verrassend dat de mensenrechten niet in de voorwaarden voor de organisatie van de Olympische Spelen werden opgenomen.

Recente en minder recente optredens van de Chinese overheid wijzen vaak in de richting van een beleid van censuur en repressie. Bovendien heeft het land een weinig benijdenswaardige reputatie op het vlak van doodstraf en foltering.

Of er nu formele of niet-formele voorwaarden werden bedongen, of de Chinese autoriteiten al dan niet zelf de mensenrechten hebben aangewend om de organisatie binnen te halen, de internationale gemeenschap is door de Chinese autoriteiten in Beijing geflikt. Ook de olympische beweging zelf is als het ware in haar blootje gezet. Immers, de vrijwaring van de waardigheid van elk individu is de fundamentele vereiste van het Olympisme, is de allereerste van de ruim 20 waarden uit de Ethische Code, die werd goedgekeurd door het directiecomité van het IOC op 26 april 2007.

In artikel 2 van het Olympisch Charter staat dat het olympische gedachtegoed een levensfilosofie is, die respect uitdraagt voor de universele ethische principes, waarbij bovendien de nadruk wordt gelegd op het behoud van de menselijke waardigheid en waarden zoals vriendschap, solidariteit en fair play. In datzelfde charter wordt bevestigd dat de rol en de missie van het IOC erin bestaat om ethische principes in de sport te stimuleren en zich uit te spreken voor fair play en tegen geweld.

In 2001 verklaarde IOC-voorzitter Jacques Rogge zelf dat het IOC ervan overtuigd was dat de Olympische Spelen een positieve invloed op China zouden hebben, in het bijzonder inzake de mensenrechten. In 2004 herhaalde hij dat het IOC moet blijven vechten voor de waarden en de naleving van de mensenrechten.

Als wij alleen kijken naar welke schendingen van mensenrechten rechtstreeks met de Olympische Spelen zelf te maken hebben, blijft een hallucinant eindbeeld op onze net- of trommelvliesen kleven. Het Internationaal Centrum voor Huisvestingsrechten en Uitzettingen rapporteerde in december 2007 dat reeds meer dan 1,2 miljoen mensen uit hun huizen werden verwijderd omwille van infrastructurele aanpassingen voor de Olympische Spelen. De organisatie schat ook dat elke maand 15.000 mensen uit Beijing worden gezet, vaak uit arme buurten, op een brute en arbitraire manier, zonder compensatie.

Een ander schrijnend voorbeeld is dat van de migrantenarbeiders in de bouwsector. Het rapport "One year of my blood" van Human Rights Watch klaagt de betreurenswaardige toestand van deze arbeiders aan. Zij werken in gevaarlijke omstandigheden. Vaak moeten zij wachten tot het einde van het jaar om te worden betaald, als ze al worden betaald. Ze kunnen niet reageren omdat ze geen contract hebben, laat staan dat ze een officieel adres in Beijing hebben om hun rechten te kunnen vrijwaren. De overgrote meerderheid komt niet in aanmerking voor een stedelijke ziekenfondsregeling en kan zich geen particuliere ziektekostenverzekering veroorloven.

In tegenstelling tot andere stedelingen hebben miljoenen kinderen van de migranten nauwelijks toegang tot het openbaar onderwijs. Naar schatting 20 miljoen kinderen van migranten kunnen niet samen met hun ouders in de stad wonen, deels omdat ze daar geen onderwijs kunnen volgen.

De Chinese regering heeft publiekelijk de hopeloze toestand van de migrantenarbeiders erkend en is bereid maatregelen te nemen, maar dwingt ze in de praktijk niet af. Ze moet het bestaande arbeidsrecht afdwingen, evenals het nieuwe arbeidscontractenrecht, dat in werking is getreden op 1 januari 2008.

Minimumstandaarden voor de veiligheid van de arbeiders zijn noodzakelijk, onafhankelijke vakbonden moeten worden toegestaan enzovoort.

De Chinese overheid heeft ook toegegeven dat de voorbije drie jaar zes arbeiders zijn omgekomen op de olympische sites zelf. Dat is waarschijnlijk het topje van de ijsberg zelf. Waarom kunnen de werkzaamheden op de olympische sites niet beter worden gecontroleerd? Wat doet de Chinese overheid om de naleving van de arbeidswetten te garanderen?

In een land met 1,3 miljard inwoners is het niet evident alles te controleren, maar als de staatsveiligheid erin slaagt om afvalligen van het regime nauwlettend in het oog te houden, waarom is het dan zo moeilijk om ervoor te zorgen dat arbeidsvoorwaarden worden nageleefd?

Vermits in het charter van de Olympische Spelen uitdrukkelijk staat dat het uitdragen van bepaalde waarden van fundamenteel belang is en die bepalend zijn voor het karakter van de Spelen, is het niet ongewoon dat verschillende nationale en internationale instanties wachten op een signaal tegen flagrante schendingen van de mensenrechten.

Zolang het IOC dat signaal niet geeft, geeft het impliciet toe dat het geflikt is, dat de Chinese autoriteiten het comité om de tuin hebben geleid. Er is geen vaststelling van een verbetering van de situatie van de mensenrechten.

Wanneer we heel kort even dieper ingaan op de situatie van de mensenrechten in China, hebben veel collega's het al gehad over Tibet. Ik zal dat zelf niet doen. De recente gebeurtenissen in Tibet vormen wellicht de eerste aanleiding voor het voorstel van resolutie. Wij hebben echter steeds uitdrukkelijk aandacht gevraagd voor de bredere problematiek van de schendingen van de mensenrechten. Ik baseer me trouwens niet op de mediaberichtgeving, maar op rapporten die ik de voorbije maanden in detail heb doorgenomen. Het zijn rapporten van Human Rights Watch, Amnesty International, Reporters zonder Grenzen, die sterk methodologisch onderbouwd zijn en zowel negatieve als positieve evoluties aanhalen, die pas na grondig onderzoek worden gepubliceerd en dit voor alle landen.

Hun conclusies zijn zeer gelijklopend. Het is tijd om aan de alarmbel te trekken. Verschillende publicaties maken gewag van een achteruitgang van de mensenrechten in plaats van een beloofde vooruitgang.

De discriminatie van minderheden blijft een schrijnend probleem in China. Onder andere de Tibetanen, alsook de Oeigoeren, de Mongolen en de Noord-Koreanen zijn daarvan het slachtoffer. Zij worden allemaal ernstig beperkt in hun vrijheid van godsdienst, meningsuiting en vereniging. Zij worden ook gediscrimineerd op de arbeidsmarkt. Steeds meer Han-Chinezen worden naar regio's als Tibet en Xinjiang gestuurd, om het bevolkingsevenwicht in het voordeel van de Chinezen te doen kantelen.

In juni vorig jaar namen de autoriteiten in Xinjiang paspoorten van Oeigoerse moslims in beslag om te voorkomen dat zij een bedevaart naar Mekka, die niet was goedgekeurd door de Staat, konden ondernemen. Verschillende tienduizenden Noord-Koreanen zouden zijn ondergedoken in China. Per week worden diverse honderden Noord-Koreanen gearresteerd en uitgezet, zonder dat ooit gevallen worden voorgelegd aan het commissariaat voor de vluchtelingen. Er zouden ook beloningen uitgelooft worden voor eenieder die Noord-Koreanen aangeeft enzovoort. Ook andere bevolkingsgroepen, zoals Noord-Koreanen in de provincie Jilin in het noordoosten van China, wier kinderen niet naar school kunnen, omdat vader of moeder niet geregistreerd is, zouden zijn ondergedoken.

De structurele discriminatie van minderheden is een bijzonder aandachtspunt inzake de rechten van de mens in China en zou door de internationale gemeenschap krachtiger mogen worden veroordeeld.

Bovendien treedt de Chinese regering stelselmatig harder op tegen advocaten en activisten die zich inzetten voor het recht op huisvesting. Talloze mensenrechtenactivisten worden gedurende lange tijd willekeurig en zonder aanklacht gedetineerd, lastiggevallen enzovoort. De regering treedt ook steeds harder op tegen journalisten – dat bleek ook nog vandaag – schrijvers en internetgebruikers.

Een grote bevolkingsgroep die bijzondere aandacht vraagt en verdient, zijn de vrouwen. De economische en sociale achterstand van vrouwen en meisjes komt tot uiting op de arbeidsmarkt, in de gezondheidszorg en in het onderwijs. Noodlijdende staatsbedrijven ontslaan meer vrouwen dan mannen. Zestig % van de plattelandsarbeiders zijn vrouwen. Vrouwen geraken minder gemakkelijk aan werk in niet-agrarische sectoren. Door het ontbreken van een specifiek beleid tegen hiv-aids neemt het aantal besmette vrouwen wezenlijk toe.

De geloofsbelijdenis wordt strak aan banden gelegd, als ze buiten de voorgeschreven kanalen gebeurt. Duizenden leden van de protestantse kerk en niet-officiële katholieke kerken worden gedetineerd. Velen worden tijdens de hechtenis mishandeld en gemarteld. Leden van de spirituele beweging Falun Gong worden wegens hun geloofsovertuigingen geïnterneerd. Zij lopen een groot gevaar te worden gemarteld of mishandeld.

Heropvoeding door arbeid, u kent dat, een systeem van administratieve detentie om mensen zonder aanklacht of proces vast te houden, heeft geleid tot het vasthouden van honderdduizenden mensen die het gevaar lopen gemarteld of mishandeld te worden. Marteling en mishandeling komen op grote schaal voor. Veelgehanteerde martelpraktijken zijn slaan, schoppen, stroomstoten, ophangen aan armen, ketenen in pijnlijke posities, brandende sigaretten uitdrukken op de huid, ontzegging van slaap en voedsel enzovoort.

Ten slotte, de doodstraf wordt nog steeds op grote schaal toegepast. Volgens openbare verslagen waarover Amnesty beschikt zouden in 2006 ten minste 1010 mensen geëxecuteerd en 2790 ter dood veroordeeld zijn. In 2007, dat hebt u daarnet van collega Baeselen gehoord, werden bijna 2000 mensen geëxecuteerd. Executies worden steeds vaker voltrokken door middel van een dodelijke injectie waardoor het makkelijker wordt om organen te ontnemen van geëxecuteerde gevangenen, een lucratieve activiteit.

Mijnheer de voorzitter, collega's, de mensenrechtensituatie in China mag als desastreus worden omschreven.

Er zijn een aantal lichtpuntjes. China mag zich erop beroepen dat de economische openheid van het land onder meer gezorgd heeft voor meer welvaart voor een belangrijk deel van de Chinese bevolking. Essentieel is echter dat deze bevolking niet langer verstoten blijft van de uitoefening van de rechten van de mens.

Dat is het belangrijkste signaal dat wij aan de Chinese autoriteiten moeten geven: wij hebben niets tegen het land, wij hebben niets tegen de Chinese autoriteiten, wij hebben iets voor de rechten van de mens, wij hebben iets voor de mensen en de mensenrechten. De mensenrechten zijn ondeelbaar en aldus allemaal even belangrijk, of het nu gaat over de burger- of politieke rechten of over de sociaaleconomische en culturele rechten. Mensenrechten zijn onvervreemdbaar en aldus kunnen ze niet worden verdiend wegens goed gedrag of afgenomen worden wegens slecht gedrag. De mensenrechten zijn ook universeel, ze gelden dus in alle landen in alle omstandigheden.

Er zijn dus in hoofde van de autoriteiten van de Volksrepubliek China geen excuses om de mensenrechten niet te respecteren. De Chinese ambassadrice, mevrouw Zhang, heeft in dit Parlement gevraagd om mild te zijn vanwege de evolutie die de Chinese republiek doormaakt. Welnu, mijns inziens maakt dit geen indruk. China moet hierover herhaaldelijk worden aangesproken zoals elk ander land dat de mensenrechten met voeten treedt.

Voordat China verkozen werd in de nieuwe VN-mensenrechtenraad deed het wel een aantal toezeggingen. China is partij van verschillende internationale verdragen, waaronder het Internationaal Verdrag inzake Sociaaleconomische en Culturele Rechten, het Internationaal Verdrag tegen Foltering en andere Wrede, Onmenselijke of Ontereende Behandeling of Bestrafing, de Internationale Verdragen inzake de Uitroeiing van Alle Vormen van Discriminatie en het Optioneel Protocol inzake de Status van Vluchtelingen.

China heeft meer verdragen goedgekeurd dan de Verenigde Staten van Amerika. Er is echter een wereld van verschil tussen het goedkeuren en het naleven van de verdragen. Betekent dat alles nu dat de Olympische Spelen moeten geboycot worden? Het antwoord is allerminst. De sporters hebben sterk

toegeleefd naar het hoogtepunt in hun loopbaan en verdienen bovendien met rust te worden gelaten, zodat ze in een sereen klimaat hun prestatie kunnen neerzetten. Aangezien de internationale gemeenschap geflikt is, kan de organisatie van de Olympische Spelen in Bejing echter niet zonder een signaal vanwege de gemeenschap worden georganiseerd. Omwille van ons aller respect voor de sporters blijft enkel wegblijven van officiële vertegenwoordigers van landen het enige mogelijke signaal dat ons land, ons Parlement, kan geven.

De sp.a-fractie is van oordeel dat ons land om die redenen niet officieel vertegenwoordigd mag zijn op de openingsceremonie. In mijn voorstel van amendement laat ik – ik meen zeer verantwoordelijk en vriendelijk – de deur open voor een consensushouding in de Europese Unie. Zolang er echter geen eensgezind standpunt is, lijkt mij de aanwezigheid van een officiële gezagsdrager, of het nu de vorst, de kroonprins, een ander lid van de koninklijke familie of een officiële vertegenwoordiger van de regering of het Parlement is, ongepast, gezien de mensenrechtensituatie in China met zijn 1,3 miljard inwoners. Dat lijkt mij zeer duidelijk. Ik steun ten andere dan ook de oproep die collega Muylle en senator de Bethune in die zin hebben geformuleerd.

Mijn verbazing was even groot als die van beide dames en diverse anderen dat onze minister van Buitenlandse Zaken kwam aandraven met de suggestie een lid van de koninklijke familie ons land te laten vertegenwoordigen tijdens de openingsplechtigheid. Ik hoop dan ook dat de partijen vandaag geen stellingenoorlog voeren en het gevecht tussen meerderheid en oppositie laten varen om het verantwoord amendement, het consensusvoorstel van amendement, mee goed te keuren. Ere wie ere toekomt, het is een suggestie van collega Muylle.

Bovendien vraag ik een kleine toevoeging aan de tekst met betrekking tot de omstandigheden waarin de migrantenarbeiders moeten leven. Het amendement ter zake werd niet goedgekeurd door de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen. Ik meen echter dat ik ondertussen volledig heb kunnen uiteenzetten waarom het een belangrijk aspect is. De arbeidsomstandigheden van de migrantenarbeiders zijn het voorwerp geweest van een bijkomende, speciale studie van Human Rights Watch. Die arbeidsomstandigheden onder meer naar aanleiding van de bouw van de olympische infrastructuur vergen toch onze aandacht. Vandaar dat ik er zeer sterk toe wil oproepen om het amendement te steunen. Het is een toevoeging van drie woordjes. Ik kan mij dus niet inbeelden dat dat een groot probleem kan zijn.

Ten slotte, voorzitter, collega's, kan ik u zeggen dat onze fractie, mits aanvaarding van de twee amendementen, de voorgelegde resolutie kan ondersteunen. Wij hopen dan ook op een kamerbrede aanvaarding. Ik wens ook alle collega's die aan het ontwerp van resolutie hebben meegewerkt, uitdrukkelijk te bedanken voor hun inzet en visie.

13.21 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, chers collègues, dans le cadre de cette discussion parlementaire relative à ces propositions de résolution consacrées à la tenue des Jeux Olympiques de Pékin, à la question tibétaine, en particulier à la définition de la position européenne et de la position belge à cet égard, je voudrais faire remarquer que le MR avait demandé et obtenu l'urgence en séance plénière, le 10 avril dernier, soit il y a plus de deux mois. Or, c'est seulement aujourd'hui que nous débattons de cette question et de cette proposition. Aussi, permettez-moi de m'interroger sur le fonctionnement du Parlement à ce niveau. On a parlé de la proposition de résolution de M. Moriau, dont M. Flahaut a fait écho. Je vous demanderai de bien vouloir dorénavant veiller à ce que les propositions obtenant l'urgence reçoivent un traitement plus diligent.

Néanmoins, le travail législatif, l'analyse des différentes propositions de résolution a pu s'organiser en commission en un très large débat, parfaitement arbitré, un débat franc, peut-être trop franc parfois. J'en veux pour preuve l'accueil que nous avons pu réserver en commission des Relations extérieures à l'ambassadrice de Chine à Bruxelles, qui n'a pas manqué de nous faire remarquer que le vote d'un texte ne pourrait pas ne pas entraîner des conséquences. J'ignore s'il s'agissait d'un avertissement ou d'une tentative d'intimidation, mais en tout cas, c'est une démarche peu acceptable dans le chef d'un diplomate étranger à l'égard de notre Parlement. Je vous demanderai vraiment, monsieur le président, de veiller à recommander à nos amis chinois un minimum de retenue lorsqu'ils sont accueillis par notre institution.

La proposition que je défends aujourd'hui est celle déposée au nom de la majorité par Xavier Baeselen, Hilde Vautmans, les représentants des différents partis de la majorité. Madame Muylle, vous avez indiqué que nous n'étions pas les premiers, mais nous figurons quand même parmi ceux qui ouvrent la voie par rapport à ces propositions de résolution. Donc, c'est un bon point pour la Belgique. Cette proposition me

semble porter des valeurs politiques, sociales et humanitaires, vis-à-vis desquelles nous sommes en droit d'attendre des efforts de la Chine dans le cadre de l'organisation par ses soins des Jeux Olympiques d'été 2008.

Que porte cette proposition de résolution? Respect de la liberté de presse, respect des droits civils et politiques, économiques, sociaux et culturels, liberté d'expression, respect à l'égard des minorités politiques et religieuses, soutien aux défenseurs des droits humains et de la démocratie en Chine, reprise d'un dialogue constructif et concret avec les représentants tibétains.

Nous n'avons, je pense, rien oublié pour que cette proposition de résolution embrasse l'ensemble des valeurs qui garantiraient à l'homme en Chine la plus grande liberté possible et l'exercice de sa responsabilité. La Chine s'était en effet engagée, lors de l'attribution des Jeux Olympiques à Pékin en 2001 par le Comité olympique, à faire progresser les droits de l'homme sur son territoire. Cela a été dit par mes collègues. Il faut bien admettre que ce n'est pas le cas.

Parlons de la peine de mort. Le nombre d'exécutions prononcées en République populaire de Chine continuerait à augmenter chaque année lors de procès qui, sont le plus souvent, inéquitables, irrespectueux des droits les plus élémentaires de la défense et niant aux avocats l'exercice de leurs prérogatives.

Les exécutions. Certains rapports font état de 7.500 exécutions en 2006.

La rééducation par le travail. Plus de 250.000 personnes n'ayant pu profiter ni d'un jugement ni des services d'un avocat sont détenues aujourd'hui dans des camps de travail sur la seule base d'injonctions des services de police chinois.

La torture. Le rapporteur spécial des Nations Unies a pu informer récemment que la torture et la violence demeuraient un système généralisé dans le système judiciaire.

La répression de la liberté d'expression et de la liberté de presse. Plusieurs milliers de personnes continuent à être détenues et condamnées chaque année pour avoir usé de leur droit à la liberté d'expression. Des centaines de journalistes continuent chaque année à être inquiétés, détenus ou condamnés pour l'exercice de leur métier. Les atteintes à la liberté de la presse s'exerceraient, selon un certain nombre de rapports, quotidiennement.

En outre, de nombreux internautes ont été incarcérés. L'accès à internet est aujourd'hui fortement limité. Voyez encore – cela a été souligné par nos collègues néerlandophones – ce qui est arrivé pas plus tard qu'il y a quelques jours à un journaliste belge.

La répression de la liberté religieuse. Plusieurs milliers de fidèles d'églises clandestines protestantes et catholiques ont été arrêtés et placés dans les programmes de rééducation par le travail.

On avait dit en 2001 que tout cela allait évoluer dans le bon sens, que la Chine évoluerait vers plus de démocratie, plus de respect des droits de l'homme mais nous sommes obligés, monsieur le président, chers collègues, de constater que c'est l'inverse qui se produit en République populaire de Chine.

Renforcement de la répression sur la liberté d'expression. Reporters sans frontières a dénoncé que bon nombre de personnes défendant l'exercice de la liberté d'expression - à l'image de M. Hu Jia, lauréat du prix Sakharov décerné par le Parlement européen, à l'encontre duquel une peine d'incarcération de 3,5 ans vient d'être prononcée en avril 2008 -, tâchant de s'exprimer librement sont condamnées à plusieurs années de prison à l'approche de la tenue des Jeux.

En effet, le régime chinois semble intensifier les incarcérations de dissidents à l'approche des Jeux afin de rendre sans doute impossible de quelconques expressions critiques auprès de la presse internationale dans le chef de ces militants à l'égard du régime.

Élargissement des missions du système de rééducation par le travail, tel que dénoncé par Amnesty International, afin d'améliorer l'image de la ville de Pékin pendant la tenue des Jeux Olympiques. De multiples comportements actifs, passifs, faisant préalablement l'objet de simples interpellations policières seront, à l'approche des Jeux Olympiques et durant ceux-ci, passibles d'une peine de rééducation par le travail. Ces comportements concernent la distribution illégale de prospectus, l'activité commerciale non

autorisée, le vagabondage et la mendicité; ces gens iront dans les camps de travail sans jugement.

Expulsions. Des collègues en ont parlé. À l'approche des Jeux Olympiques, les autorités chinoises ont expulsé des centaines de milliers de personnes de leurs foyers situés dans ou en bordure des sites des Jeux Olympiques, avec peu ou sans aucune compensation financière.

Travail des enfants. Le travail d'enfants de 12 ans au plus a été exploité en République populaire de Chine par des usines fournisseurs des Jeux Olympiques de Pékin. Ce recours à la main-d'œuvre infantile a été dénoncé par l'organisation Play Fair dans son rapport 2008; autant de faits qui sont naturellement tout à fait contraires aux principes de l'olympisme, bien sûr, mais également à la Convention internationale des droits de l'enfant de 1989, reconnue par l'ONU.

Le Tibet. La répression organisée par le régime chinois à l'encontre de la communauté tibétaine a conduit, selon certains rapports, selon certains articles, à des décès de quelque 150 personnes ces derniers mois. Voilà qui ne va pas tout à fait dans le sens du dialogue espéré lorsqu'on entendait le régime chinois s'engager en 2001 dans le sens d'une ouverture. Sur cette question tibétaine, nous veillerons – M. Baeselen y a fait écho –, lors de la venue à Bruxelles du Dalaï Lama pour sa visite au Parlement européen, à le recevoir officiellement en commission des Relations extérieures.

Monsieur le président, ce n'est pas un réquisitoire, mais un constat. Est-ce mon propre constat? Non. Celui d'Amnesty International, de Human Rights Watch, de Reporters sans frontières, du rapporteur spécial des Nations Unies pour la torture ou encore même du Parlement européen qui a déposé récemment une proposition de résolution sur la question tibétaine.

Si la Chine progresse bel et bien sur le plan économique, elle ne progresse pas du tout sur le plan du respect des droits de l'homme, a contrario de son engagement de 2001.

Monsieur Flahaut, je suis d'accord avec vous: si nous devons rester à côté des Chinois pour les aider à dépasser le drame du récent tremblement de terre, qui a vu la disparition de dizaines de milliers de Chinois, nous nous devons sans mépriser jamais, sans donner de leçons, de rester fermes sur ce que sont nos valeurs.

Parce que le tremblement de terre n'a pas mis fin à la torture, n'a pas fermé les camps de travail, n'a pas mis fin à la peine de mort et aux violations des droits de l'homme, il n'est pas indiqué d'intégrer dans cette proposition de résolution le texte des amendements relatifs au tremblement de terre. En revanche, je suis prêt à le soutenir s'il est intégré dans un autre texte que, je l'espère, vous déposerez le plus rapidement possible.

La Chine s'est vue octroyer l'organisation des Jeux Olympiques. Le constat quant au respect des droits de l'homme est tel que je l'ai dressé et que l'ont fait un certain nombre d'organisations.

Devons-nous pour autant boycotter sportivement ces jeux? Devons-nous empêcher nos sportifs, qui, comme l'a fait remarquer M. Tuybens, se préparent depuis des années à cette échéance suprême, de se rendre à Pékin? Devons-nous leur voler leurs baskets? Devons-nous les accrocher par leur maillot pour les retenir? Je ne crois pas. Je pense que la Belgique doit participer aux Jeux Olympiques de Pékin. La question est plutôt de savoir si elle doit participer ou non à la cérémonie d'ouverture et si nos représentants politiques doivent être présents à cette occasion.

Même si certains représentants politiques de pays membres de l'Union européenne, pas plus grands que la Belgique, parfois moins peuplés, ont déjà fait savoir qu'ils ne se rendraient pas à Pékin lors de la cérémonie d'ouverture, j'estime, à ce stade, qu'il nous faut encore espérer qu'une position européenne commune pourra être déterminée.

La proposition de résolution demande, monsieur le représentant du gouvernement, de mettre formellement le point à l'ordre du jour d'un prochain Conseil européen des ministres. Il n'est pas question de demander si la question peut être abordée, mais bien – je le répète – de faire figurer ce point à l'ordre du jour afin d'examiner si une proposition commune peut ou non être déterminée sur le plan européen.

Si d'aventure une position commune à l'échelle européenne ne pouvait voir le jour, la Belgique devra alors déterminer unilatéralement sa position, sans exclure, comme l'indique la proposition de résolution, la

possibilité d'un boycott politique des Jeux Olympiques. Tout dépendra de l'évolution de la situation!

Chers collègues, tel que nous l'exprimons dans cette proposition de résolution, le Parlement entend bien garder la main pour déterminer quelle devra être notre position à cet égard. Si une majorité en Belgique devait se prononcer en faveur d'une représentation de notre pays à l'occasion de la cérémonie d'ouverture des Jeux Olympiques – mais cela ne me semble pas être la voie à privilégier – j'ai entendu et lu que d'aucuns souhaitaient suggérer au Conseil des ministres de demander au Roi ou au prince Philippe d'y représenter la Belgique.

Ce serait une erreur d'exposer ainsi le chef de l'État ou le prince Philippe dans une situation comme celle-là. Si vraiment une majorité devait décider de nous voir représentés par un membre de la famille royale, je souhaiterais en tout cas qu'il ne s'agisse ni du Roi ni du prince Philippe mais de celui qui pourrait être libre le 8 août.

13.22 Nathalie Muylle (CD&V - N-VA): Mijnheer de voorzitter, collega's, zoals reeds in verschillende interventies aangehaald, heeft het enkele weken of maanden geduurd vooraleer wij tot die gezamenlijke resolutie zijn gekomen. Vanuit verschillende fracties werd toen een voorstel van resolutie ingediend, maar niet door onze fractie. Niet omdat wij mensenrechten in China niet belangrijk vinden of vinden, integendeel, maar wie ons in de commissie de voorbije jaren heeft gevolgd, weet dat wij steeds consequent voor ons terechte vragen hebben gesteld bij het naleven van mensenrechten door China. Verschillende vragen en wetgevende initiatieven uit de vorige legislatuur zijn hiervan het bewijs. Wij hebben ons ook nooit laten verleiden tot een dubbel discours, ook niet wanneer er vanuit dit huis vaak hogere belangen primeerden.

Wij hadden wel enig voorbehoud bij de koppeling die in verschillende resoluties werd gemaakt naar de Olympische Spelen, omdat voor ons de problematiek vandaag veel verder gaat dan de Olympische Spelen. Een kritische houding inzake de mensenrechtensituatie in China moet er ook blijven na de Olympische Spelen van deze zomer. Wij begrijpen dat de Olympische Spelen een uitgelezen kans zijn om het respect voor de grondrechten in China aan te kaarten, maar atleten hiervoor gebruiken – in sommige resoluties volgens ons ook misbruiken – ging voor ons te ver. Nu is aan onze bezorgdheid in de werkgroep tegemoetgekomen en in de consensus tekst zijn verschillende zaken aangepast, waardoor wij ook vandaag de resolutie zoals deze vandaag ter tafel ligt, zullen goedkeuren en dit om verschillende redenen.

In eerste instantie vraagt de tekst heel uitdrukkelijk dat China belangrijke mensenrechtenverdragen, waarbij het nochtans partij is, ratificeert en implementeert. Collega's hebben herhaaldelijk rapporten aangehaald en die blijven onrustwekkend. Etnische en religieuze minderheden worden wijdverspreid gefolterd en mishandeld. 90% van de doodstraffen wordt uitgevoerd, dat is 90% van de 7.500 doodstraffen waarvan wij de afschaffing over alle partijgrenzen heen toch zo belangrijk vinden; wij hebben vorige week in die zin hier nog een tekst aangenomen. Er werd ook nog verwezen naar het aantal gevangenen 19 jaar na Tienanmen. Na de demonstraties in Tibet van maart blijven er vandaag nog altijd meer dan 5.000 mensen vermist. Ik kan nog een eindje doorgaan, maar dat brachten verschillende collega's vandaag al ter sprake.

Het klopt ook, collega De Croo, dat er positieve evoluties merkbaar zijn. Het moet worden gezegd dat de aanpak van de Chinezen van de aardbeving in Sichuan en Chengdu op een voortreffelijke manier is gebeurd, zeker wanneer men de vergelijking maakt met Myanmar. Hoewel, vandaag heb ik het gevoel dat het altijd een stap vooruit en een stap achteruit is. Het werd door de collega's aangehaald dat wanneer wij de actualiteit van vandaag volgen, wij ons daar alweer terecht vragen moeten bij stellen. Vandaar dat wij er allemaal van overtuigd zijn – dat verneem ik toch in de tussenkomsten van jullie allemaal – dat de weg nog zeer lang is.

Een tweede punt in de resolutie dat voor ons belangrijk is: Tibet. Ook hier zijn positieve evoluties merkbaar maar de diplomatieke druk moet hoog worden gehouden om in een constructieve dialoog te gaan voor een vreedzame en duurzame oplossing met respect voor de territoriale integriteit van China. Een diplomatie die aandringt op een gematigd optreden van de ordediensten en een onbeperkte uitoefening van het recht op de vrije meningsuiting. Een diplomatie, collega's, die ook streeft naar een gemeenschappelijk EU-standpunt inzake mensenrechtenschendingen in China. Wij willen ons als partij dan ook heel graag inschrijven in dit Europees verhaal, ook wat de opvolging van de situatie ter plaatse betreft in de aanloop naar de Olympische Spelen.

Dit geldt ook voor de openingsceremonie, collega's Tuybens en De Vriendt. Ik heb vorige week, samen met collega de Béthune, in persoonlijke naam een vrije tribune geschreven. Ik vind vandaag nog altijd dat het

voorstel, dat men doet, te vroeg komt. Wij willen ons echt inschrijven in het Europese verhaal. Wij willen dan ook echt zien dat men vanuit Europa de situatie van heel nabij, ter plaatse gaat volgen. Ik moet toch vaststellen dat het pessimisme van de laatste weken over een gemeenschappelijk Europees standpunt enigszins wegebt. Vier parlementen hebben voor ons al een initiatief genomen. Wij hebben wat contacten gehad en het blijkt dat meer dan 15 lidstaten de komende weken nog een tekst in die zin zullen goedkeuren. Ik hoop dan ook dat Europa zijn verantwoordelijkheid zal nemen en zal afwachten wat de situatie op het terrein is.

13.23 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mevrouw Muylle, het doet mij zeer veel plezier als u zegt dat wij voor een eventuele stap, een boycot van de openingsceremonie, moeten kijken naar het al dan niet innemen van een gemeenschappelijk Europees standpunt. U kan er niet omheen dat onze eigenste minister van Buitenlandse Zaken, Karel De Gucht, al een voorafname heeft gedaan. Hij heeft zich buiten die Europese logica geplaatst door al een voorstel te doen en aan te kondigen dat België naar die openingsceremonie niet alleen iemand zal sturen, maar dan nog wel kroonprins Filip op de koop toe.

Wij hebben u geholpen. Wij hebben een amendement ingediend waarin aan de federale regering wordt gevraagd, gelet op die jammerlijke uitspraak van minister De Gucht, om die Europese logica te volgen en een gemeenschappelijk Europees standpunt af te wachten. Mag ik u vragen of u ons amendement zult steunen? Mag ik u vragen of uw fractie ons amendement zal steunen?

13.24 Nathalie Muylle (CD&V - N-VA): Mijnheer De Vriendt, ik wil hierop kort interveniëren.

Het klopt dat minister De Gucht in de commissie en in de media ter zake reeds een voorstel heeft gedaan. Ik moet vandaag echter vaststellen dat hij dit voorstel nog niet op de Ministerraad heeft herhaald. Als hij dit zal doen, zullen wij daarover beraadslagen.

Ik blijf zeggen dat wij ons inschrijven in een Europees verhaal. Ik ben er dan ook van overtuigd dat dat de juiste weg is, die gevolgd moet worden. U zegt, wanneer er geen Europees verhaal is, dat we dan ook opnieuw hier een voorafname zullen moeten doen. Daarin volg ik u zeker niet.

13.25 Bruno Tuybens (sp.a+VI.Pro): Mijnheer de voorzitter, met wat ik nu zeg, wil ik de interventie van collega De Vriendt volledig ondersteunen.

Mevrouw Muylle, het klopt niet dat wij hier in het Parlement achter de feiten aan moeten lopen wat de regering betreft. Wij hoeven niet achter de feiten van de regering aan lopen, integendeel. De regering kan op de vooravond van het eventuele vertrek naar de openingsceremonie nog altijd een beslissing nemen.

Wat het Parlement hier wil doen – en wat het eigenlijk een tijd geleden al had moeten doen, vooraleer de minister naar China ging –, is een boodschap meegeven aan de minister van ons standpunt. Dat is precies wat het Parlement doet. Vandaar dat er amendementen voorliggen, zowel van Groen! als van onze partij, om ervoor te zorgen dat de regering overweegt om nu eerst kans te geven aan de Europese Unie om zich gezamenlijk uit te spreken, vooraleer wij daarin een standpunt innemen. Als er geen gemeenschappelijk standpunt is, dan zou de Belgische regering zich kunnen onthouden van aanwezigheid op de openingsceremonie.

Dat is het signaal dat u wilt geven – u hebt dat gegeven in uw opinieartikel in de krant – en wij eveneens. Volgens mij bestaat er daarover dus een consensus in het Parlement. Laten wij daarom die raad aan de regering geven. De regering kan op dat ogenblik dan een beslissing nemen. Dat is de juiste volgorde van zaken.

13.26 Xavier Baeselen (MR): Monsieur le président, messieurs Tuybens et De Vriendt, je voudrais abonder dans le sens de ce qu'a dit Mme Muylle quant au contenu du texte que nous allons voter aujourd'hui. Que dit-il? Ne mettons pas la charrue avant les bœufs! Ce texte dit qu'il faut plaider pour une position européenne commune sur le sujet. Il faut tout faire pour essayer de l'obtenir! J'ai dit tout à l'heure que, sans doute, nous n'obtiendrons pas ce que nous demandons au gouvernement, à savoir porter ce point à l'agenda politique européen. Je crois savoir qu'un Conseil européen se tiendra lundi. Cette question y sera vraisemblablement abordée car on demande au gouvernement de le faire.

Si cette position européenne commune ne peut pas être prise, il faudra alors évaluer la situation. Or, si nous votons cette proposition de résolution, cela signifie que nous souhaitons que le Parlement évalue la

situation. Soyons clairs aussi sur ce point! Comme l'a dit Mme Muylle, le ministre des Affaires étrangères n'a pas encore soumis ce point au Conseil des ministres, que je sache!

13.27 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik had in dit debat graag nog even geluisterd naar de collega's van de linkse partijen. Ik bedoel dan sp.a en Ecolo-Groen! Ik hoor die mensen – en ik kan ze volgen in hun redenering – pleiten voor het afwezig blijven, of minstens het nog niet beslissen aanwezig te zijn, op de opening van de Olympische Spelen, maar ik heb ze nooit horen zeggen dat wij daar voor de rest afwezig moesten blijven.

Waar is de logica? Waar wilt u naartoe? Wij gaan niet naar de opening, maar verder gaan wij wel. Dat heeft toch niet veel zin.

De **voorzitter**: Ik geef nog het woord aan de heer Tuybens en dan sluiten wij dit minidebat af. Straks bij de stemmingen zullen wij het resultaat vernemen. Laten wij thans mevrouw Muylle haar uiteenzetting voortzetten.

13.28 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van den Eynde, de logica is dat wij, in tegenstelling tot Vlaams Belang, blijkbaar de sporters niet willen straffen voor de mensenrechtenschendingen die de Chinese overheid begaat. Dat is de logica!

Tussen het aannemen van de resolutie en vandaag, collega's, is er één belangrijk nieuw element opgedoken, namelijk de uitspraak van Karel De Gucht dat hij wel degelijk een Belgische afvaardiging wil sturen naar China, met name kroonprins Filip. Dat is een nieuw element.

Mevrouw Muylle, u vraagt de Ministerraad af te wachten. Wat is een resolutie? Een resolutie is eigenlijk de opsomming van een aantal vragen vanwege het Parlement aan de regering. Waarom dan wachten? U hebt een opiniestuk geschreven, u hebt ook niet gewacht. Laten wij die lijn consequent doortrekken, laten wij vragen dat de regering zich inschrijft in de Europese logica en nu geen voorbarige voorstellen doet om Belgische delegatie naar de openingsceremonie te sturen.

De **voorzitter**: U hebt uw punt al verschillende keren kunnen maken.

13.29 Bruno Tuybens (sp.a+VI.Pro): Heel kort, mijnheer de voorzitter, de Olympische Spelen in China bieden een uitgelezen kans voor het Westen om het gebrek aan respect voor de grondrechten in China aan te klagen. Dat zijn de woorden van mevrouw Muylle.

13.30 Nathalie Muylle (CD&V - N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik meen dat mijn antwoord gegeven is door collega Baeselen, die zeer goed geschetst heeft wat de bedoeling was van de resolutie. Ik blijf daar ook bij. Ik meen dat dit geen verdere commentaar nodig heeft.

Hiermee, collega's, kom ik tot het einde van mijn betoog. Laten wij hopen dat het Europese verhaal waarin wij ons inschrijven de juiste voorzet vormt, samen met de resolutie die in het Europese Parlement goedgekeurd is, om hopelijk, in navolging van nog vele Europese lidstaten, het juiste krachtige signaal te geven. Wij christendemocraten zijn ervan overtuigd dat een kordate aanpak van de mensenrechten China dient.

13.31 Juliette Boulet (Ecolo-Groen!): Monsieur le président, chers collègues, madame la représentante de l'ambassade de Chine... Monsieur Ducarme, la dernière fois, vous vous étiez demandé s'il y avait des espions chinois dans la salle, cette fois vous pouvez constater que nous sommes "en direct live" comme on dit.

En novembre 2007, mes collègues et moi-même déposons une résolution sur la situation en Chine et au Tibet dans le contexte des Jeux Olympiques de Pékin.

Nous avons été alertés par de nombreuses ONG et associations de la dégradation des droits de l'homme. À l'heure des préparatifs des Jeux et alors que les premières caméras se tournaient vers ce pays à la taille d'un continent, le gouvernement chinois tentait en effet de faire taire ceux qui faisaient désordre ou qui à tout le moins voulaient exercer leurs droits fondamentaux: se rassembler, s'exprimer et faire valoir leurs droits.

Nous avons été choqués par cette situation. C'est pourquoi, dès la fin de l'année dernière, nous alertions

l'opinion publique et surtout le gouvernement, rejoints dans notre combat par des sportifs présélectionnés pour les JO, tels que François Gourmet ou Veerle Dejaegere. Plus récemment, Kim Gevaert a fait, elle aussi, des déclarations courageuses allant dans le même sens. Je tiens d'ailleurs à les remercier vivement pour leur implication citoyenne en faveur de la démocratie et des droits de l'homme. Ils sont encore plus dignes de nous représenter dans cette compétition.

En effet, il est insoutenable de regarder sans agir, de laisser faire. Pire: ne rien dire, c'est en fait être complice! Nous ne pouvions admettre cette situation. Il fallait se réunir et lancer un cri d'alarme; cri qui mit longtemps à atteindre les oreilles de certains puisque la mise à l'ordre du jour, le débat et les votes intervinrent très tard au Parlement. Non seulement le débat tarda mais on sentit une pression sans cesse croissante de la part de l'ambassade de Chine, ce qu'on pourrait comprendre, mais aussi du ministre des Affaires étrangères, afin de le retarder au maximum.

Nous aurions souhaité que le ministre porte notre message à l'occasion de l'inauguration de l'œuvre monumentale de Strebelle. Au contraire, il fut plus frileux que jamais dans son intervention. Une seule fois, il mentionna les droits individuels: "May I express the hope that China will match this development with further progress in the fields of individual rights and cultural diversity?" Pas un seul mot sur les droits de l'homme!

M. le ministre mène une diplomatie de type "deux poids deux mesures": du mépris à l'égard du Congo et tant pis pour les dommages causés, de la peur et de la soumission à l'égard de la Chine, partenaire et amie, dit-il dans son discours.

Pourtant, au Congo, le ministre déclarait qu'on pouvait tout dire à ses amis.

Or en Chine, il faut dire, il faut dénoncer! La situation ne cesse de se dégrader depuis des mois, voire des années. Elle s'est aggravée avec les préparatifs des JO du 8 août prochain. En effet, les autorités ont expulsé, sans presque aucun dédommagement, les habitants du territoire sur lequel devaient être construites les installations olympiques.

De nombreux militants des droits de l'homme furent enfermés pour leurs déclarations. Certains furent même envoyés en camps de rééducation sans aucun motif. Je pense ici à une jeune femme nommée Xhuna dont le mari a été assassiné et qui se trouve actuellement derrière les barreaux. Nous avons énormément de difficultés à disposer d'informations sur son état de santé notamment.

Il y a aussi les conditions dans lesquelles les travailleurs ont construit le stade des JO, conditions loin de respecter les conventions de l'OIT.

Les journalistes furent très encadrés, contrôlés dans leurs démarches, voire empêchés d'informer. Reporters sans frontières, entre autres, dénonça les conditions déplorables de travail pour les travailleurs de la presse.

Or la Chine s'était engagée à faire des efforts. Dans le cadre de leur candidature pour l'organisation de ces Jeux, les autorités chinoises avaient déclaré que l'organisation des Jeux s'accompagnerait d'une amélioration de la situation en matière de droits de l'homme.

Le rapport de la commission d'évaluation du CIO fixait lui aussi quelques conditions auxquelles Pékin devait satisfaire.

1. Les journalistes devaient recevoir la possibilité de circuler librement pendant les Jeux dans tout le pays.
2. Des efforts urgents devaient être réalisés pour mettre sur pied des Jeux respectueux de l'environnement et de la santé.
3. La qualité de l'eau et de l'air en général et à Pékin, en particulier, devaient répondre aux normes de l'Organisation mondiale de la Santé.

Je ne parle pas encore ici de la situation politique avec le Tibet, ni des nombreuses manifestations qui eurent lieu un peu partout sur le territoire tibétain. La répression accrue fit de nombreuses victimes dont on parla beaucoup trop peu car les caméras parvenaient difficilement jusque-là. La répression à l'égard des Tibétains est une réalité! On essaie d'étouffer une culture ancestrale et ceux qui sont encore là pour nous la transmettre. On tente de décrédibiliser le Dalaï Lama en divisant la population tibétaine. On déforme ses

propos afin de le faire passer pour un extrémiste. Quel peu de considération pour quelqu'un qui s'est vu décerner le prix Nobel de la paix en 1989 et la médaille d'or du Congrès américain en 2007! Quel manque de respect pour des humains qui ne demandent que le respect de leur autonomie culturelle!

Dès lors, en commission, quand est arrivée la proposition de la majorité qui a servi de base à nos travaux, nous, Ecolo-Groen!, avons défendu ardemment certains amendements qui nous paraissaient renforcer la résolution de la majorité, comme, par exemple, l'amendement demandant au gouvernement de recevoir officiellement le Dalaï Lama. Monsieur Ducarme, on sait la portée symbolique que cela peut avoir! Vous êtes intervenu précédemment en disant que le parlement allait lancer une invitation officielle mais, tout comme moi, vous savez qu'une invitation officielle par le gouvernement serait un tout autre symbole!

Un autre amendement dénonce aussi les cyberattaques. Monsieur Ducarme, je regrette de devoir m'attaquer à vous car vous n'étiez pas le seul cette fois-ci! Toutefois, lorsqu'il s'agit de mettre sur papier le cas des cyberattaques dont on sait qu'elles provenaient du territoire chinois, soudainement, on n'ose même plus prononcer ce mot "cyberattaque". M. Dallemagne n'est pas présent mais je sais qu'il a tenté, une ultime fois en commission, de parler pour le moins de "censure" mais vous-même venez de vous autocensurer. Vous avez non pas parlé de cyberattaques mais bien de "restrictions"!

13.32 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, je tiens à dire à Mme Boulet que je souscris assez bien à une partie de son discours et elle le sait. Cependant, comme on ne peut pas s'étendre sur la question du tremblement de terre ni sur celle de Taiwan, on ne peut pas s'étendre non plus, dans le cadre de ce texte, sur l'espionnage informatique chinois, sur les cyberattaques, etc. Je considère qu'il s'agit d'un problème particulier, tout comme les questions du tremblement de terre ou de Taiwan. Madame Boulet, je suis cependant prêt à m'associer avec vous pour y travailler spécifiquement, mais ce texte ne doit pas devenir un "fourre-tout"!

13.33 Juliette Boulet (Ecolo-Groen!): Je suis d'accord pour travailler avec vous.

Cependant, à propos des cyberattaques, vous savez très bien qu'elles interviennent dans des circonstances spécifiques liées aux Jeux Olympiques. J'ai relu ce matin votre intervention en séance plénière: vous êtes intervenu dans ce sens en parlant du contexte des Jeux Olympiques. Je trouvais donc important que cela soit mentionné dans cette résolution. Ce serait aussi un signal très fort étant donné l'aggravation des circonstances; c'est une question de survie des Tibétains dans le cadre des Jeux Olympiques.

C'est également essentiel d'inviter officiellement le Dalaï Lama, donc d'encourager le gouvernement à lui envoyer une invitation officielle. Il me semblait important que cela y figure.

C'est la raison pour laquelle nous réintroduisons des amendements en ce sens. J'espère que vous les soutiendrez.

13.34 Denis Ducarme (MR): Je voudrais dire simplement que le groupe Ecolo-Groen! s'est bien mis à l'avant dans le débat relatif à cette proposition. Il a apporté une réelle plus-value à la discussion.

J'aimerais encore une fois vous dire que, pour sa clarté, sa lisibilité, la compréhension qu'on voulait lui faire porter, ce texte ne devait pas, ne pouvait pas devenir un bottin téléphonique. À mon sens, il est préférable de scinder les questions. La situation est telle en Chine, tellement difficile, nécessitant des progrès tellement importants, ainsi que chacun le reconnaît, que beaucoup de textes encore et de propositions de résolution devront sortir sur la question. Et je vous suivrai sur ces éléments si vous redéposez de nouveaux textes.

13.35 Juliette Boulet (Ecolo-Groen!): Merci, monsieur Ducarme, pour vos commentaires positifs. En effet, comme nous étions très à la pointe et que nous avons déposé cette résolution en novembre 2007, je trouvais qu'il aurait été intéressant de travailler sur ce texte plutôt que sur un texte amené cinq ou six mois plus tard.

Cela étant, je ne pense pas que parler de cyberattaque plutôt que de restriction rende le texte moins compréhensible, au contraire! Parler de la possibilité – c'était abordé dans le dernier amendement – pour la Belgique de boycotter unilatéralement la cérémonie d'ouverture ne rendrait pas non plus, selon moi, le texte incompréhensible.

13.36 Denis Ducarme (MR): Le problème, madame Boulet, de la cyberattaque est plus large que le

contrôle internet, qui est aujourd'hui produit sur l'accès à internet par le régime chinois. La cyberattaque induit des espionnages, comme l'a signalé le ministre de la Justice. Ainsi, on soupçonne que certaines attaques dont ont fait l'objet des ordinateurs de départements fédéraux belges proviennent des Chinois.

Limiter la question des cyberattaques au contrôle de l'accès à internet est une erreur. La question est plus vaste et mérite le dépôt d'un texte.

13.37 Juliette Boulet (Ecolo-Groen!): Je propose donc que l'on y travaille le plus vite possible.

Je terminerai en disant que, le 8 août prochain, débiteront à Pékin les Jeux Olympiques d'été. C'est dans moins de deux mois. Il semble pourtant que la promesse qui avait été faite ne se concrétise guère. Il est donc important que nous puissions porter une parole unie, même si celle-ci eut pu être plus forte. Mais je ne désespère pas que la résolution initiée par mon collègue Dubié au Sénat, et qui est probablement déjà votée, puisse compléter la nôtre et concrétiser ainsi un message complet porteur des valeurs que nous défendons. Comme on le dit souvent, que notre voix puisse porter la leur!

13.38 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, collega's, het proces van de situatie in China is hier al door heel wat sprekers gemaakt. De een wist al wat meer te vertellen dan de ander. Ik denk dat het niet heel zinvol is daaraan nog iets toe te voegen. In China bestaan geen mensenrechten, bestaat geen recht op vrije meningsuiting, bestaat geen recht op eigen godsdienst. Ik denk dat iedereen dat nu wel weet, zeker de mensen die het debat vanmiddag hebben bijgewoond.

Ik wil er wel één zaak aan toevoegen. Het is voor mijn fractie van belang te onderstrepen dat dit land zonder mensenrechten wederrechtelijk Tibet bezet. Men heeft hier al gezegd dat de Tibetanen en de dalai lama niet voor de onafhankelijkheid zijn, maar dit is niet wat voor mijn fractie belangrijk is. Wel belangrijk is het zelfbeschikkingsrecht van het Tibetaanse volk. Als het Tibetaanse volk onafhankelijk wil zijn, heeft het volgens het Vlaams Belang dat recht. Als het omwille van de dreiging van die grote buur, die daar trouwens militair sterk aanwezig is, zich alleen durft uit te spreken voor autonomie, dan denk ik dat dit heel jammer is en dat het onze plicht is om aan de Tibetanen te zeggen dat ze ook het recht hebben om voor onafhankelijkheid te ijveren.

Wat ik vanmiddag wel te berde wil brengen, zijn bepaalde vaststellingen die ik heb gemaakt tijdens de lange periode waarin dit voorstel van resolutie werd klaargestoomd. Het is hier al gezegd, maar ik wil het toch herhalen. Half april heeft de Kamer beslist om bij urgentie een tekst van resolutie in te dienen met betrekking tot de situatie in China. Collega's, wij zijn vandaag 12 juni. Wij hebben twee maanden nodig gehad om het eens te worden over een verhaal waarover iedereen, als ik de sprekers vanmiddag mag geloven, het voor het grootste gedeelte al eens is.

Ik stel vast dat er ondertussen vrij merkwaardige zaken gebeurd zijn. Wij hebben allerlei bizarre evenementen meegemaakt. Toen collega De Croo daarstraks aan het woord was, heb ik eraan herinnerd. We kregen hier de ambassadeur van China op bezoek. Mevrouw de ambassadeur, waarschijnlijk conform hun tradities, niet conform de onze, kwam ons in feite verwijten dat wij een initiatief genomen hadden en dat wij teksten maakten. Het is bij ons niet de traditie dat de regering, laat staan een buitenlandse regering, ons komt vertellen wat ons te doen staat. Mij heeft dit pijnlijk verbaasd. Wat mij nog veel meer verbaasde, was dat mensen van de traditionele partijen dit blijkbaar zomaar hebben aanvaard en daarop niet hebben gereageerd.

Erger nog, wij waren hier druk aan het werk met betrekking tot de situatie in China. Wij waren alle elementen en informatie aan het verwerken over Tibet en over de mensenrechten in China en ondertussen vertrok onze minister van Buitenlandse Zaken doodleuk op reis naar dat land om er, mede namens de regering, een geschenk met een waarde van meer dan 200 miljoen voormalige Belgische frank af te geven, in het raam van de Olympische Spelen. Van hypocrisie gesproken!

Sterker nog, toen wij stilaan naar het einde van de debatten gingen, kwamen wij terecht in een soort afleidingsmanoeuvre of een soort afremming, die merkwaardig genoeg de vrucht was van een op het eerste gezicht tenminste, tegennatuurlijke samenwerking van liberalen en socialisten. Wij hadden bijna te maken met een liberaalmarxistische coalitie in spe. Ik zal preciezer zijn. Bij de liberalen heb ik het niet over de Franstalige liberalen en bij de socialisten heb ik het niet over de Vlaamse socialisten. Zowel bij de Vlaamse liberalen, als bij de Franstalige socialisten bracht men allerlei zaken naar voren: men moest voorzichtig zijn,

men mocht dit niet vergeten en men mocht zeker dat niet uit het oog verliezen.

Ik herinner mij dat ik plots een liberale senator, tijdens een gemeenschappelijke vergadering van de commissies voor de Buitenlandse Betrekkingen van de twee assemblees, in navolging van de liberale minister van Buitenlandse Zaken, hoorde vertellen dat het regime van de dalai lama toch ook niet je dat was en dat wij door de bezetting van Tibet door China mochten vaststellen dat het Tibetaanse volk erop vooruitgegaan was. Die Tibetanen moesten in feite blij zijn dat zij bezet zijn.

Dat was de liberale stelling. De Franstalige socialistische stelling, die ook werd verdedigd door Vlaamse liberalen, was dat het Chinese regime had aangetoond dat er een formidabele verbetering aan de gang was.

Men kon verbetering vaststellen. Wanneer we dan vroegen wat precies werd bedoeld met verbeteringen, werd ons verteld dat men, naar aanleiding van de vreselijke aardbeving die China had getroffen, had toegestaan dat wij zouden komen helpen.

Toen brak mijn klomp. Het is alsof ik bijvoorbeeld aan mevrouw De Schamphelaere zou zeggen dat ik haar handtas en portemonnee pik, maar dat dat niet zo erg is, aangezien ik goed frieten kan bakken. Die logica wordt gevolgd.

Wat is dat nu voor een toegeving? Wij zitten in de miserie en u mag ons komen helpen.

Zo vond de ene dit en de andere dat.

Mevrouw De Schamphelaere, u hebt gelijk. In deze stad is niets veilig. Wees op uw hoede en hou uw handtas in de gaten.

Zo gingen wij van de ene hypocrisie in de andere en van de ene hindernis naar de andere.

Geef toe, het is weer formidabel. Vorige week werd hier door de grote meerderheid van onze assemblee met enthousiasme, met de krop in de keel en de tranen in de ogen, het voorstel goedgekeurd om een internationale dag tegen de doodstraf in te voeren. Tegelijkertijd hebben wij de beste relaties met en geven wij geschenken van meer dan 200 miljoen Belgische frank aan de Volksrepubliek China dat, zoals ik toen heb gezegd, de olympische kampioen is in het uitvoeren van doodstraffen.

Blijkbaar heeft niemand daar iets op te zeggen.

Ik ben nog iets vergeten. Ik viseer hier altijd de Vlaamse liberalen en de Franstalige socialisten. Ook bij wat men in het Frans la gauche caviar noemt en ik in het Nederlands chichi links - ik bedoel daarmee sp.a en Ecolo-Groen! -, mochten we toch het een en ander meemaken. Daar pleit men met overtuiging voor het wegblijven op de opening van de Olympische Spelen.

Voor het overige blijkt aanwezigheid geen probleem te zijn. Wanneer zulks wordt opgemerkt, zegt Ecolo-Groen! dat respect voor de sportmensen moeten worden betoond. Wij hebben zelfs nog niet gepleit voor het boycotten van de Spelen, waar wij wel voorstander van zijn. Ik vraag zelfs niet om de Spelen te boycotten. Ik vraag om consequent te zijn en niet alleen van de opening weg te blijven, maar om met de officiële delegatie ook tijdens de Spelen zelf weg te blijven. Zelfs dat durft u niet, zagezegd uit respect voor de sport.

Neem mij niet kwalijk, het woord is niet parlementair, maar dat is groene zever.

Het is om zulks aan te klagen dat ik namens mijn fractie een amendement heb ingediend waarin ik herinner aan alle zaken die wij allen – ook jullie – met betrekking tot het huidige Chinese regime aanklagen maar waarover in de officiële tekst die hier straks zal worden goedgekeurd geen gewag durft te worden gemaakt.

In uw tekst wordt niet geprotesteerd tegen het opsluiten, het folteren en het doden van etnische, politieke, religieuze en sociale dissidenten. Er wordt niet geprotesteerd tegen de mededelingen over de behandeling van Tibetanen in de Drapchigevangenis. Op dat laatste vlak werd u nochtans geïnformeerd. Ik verwijst naar de getuigenissen die Tibetaanse nonnen hier in ons Parlement aflegden.

Er wordt ook niet geprotesteerd tegen de repressie op het Tienanmenplein van negentien jaar geleden. Er wordt evenmin geprotesteerd tegen de manier waarop de Chinese autoriteiten de mensen die voornoemde

gebeurtenissen willen herdenken, ook willen aanpakken.

Er wordt niet geprotesteerd tegen de standrechtelijke executies. Er wordt ook niet geprotesteerd tegen de handel van dieren, die op basis van de executies van gevangenen wordt georganiseerd.

Nochtans zijn voornoemde punten allemaal schendingen van de mensenrechten waarvoor u huivert en waarvan u, indien men u de vraag zou stellen, onmiddellijk zou zeggen dat dergelijke toestanden niet kunnen.

Wanneer het echter over de economische reus China gaat, denkt de ene aan zakendoen met China – ik wil beamen wat Groen! hier daarstraks over de houding van sommige leden van de liberale fractie in de Senaat zei – en betoont een andere een reminiscentie, een soort vroegmarxistische, laatmarxistische of postmarxistische solidariteit met een land dat zich nog altijd een volksrepubliek noemt – “whatever that may be”, zou Thatcher zaliger hebben gezegd.

Collega's, wat er ook van zij, wij zullen ons amendement ter zake handhaven. Wij hopen dat er, behalve de leden van mijn fractie, toch nog enkele, andere mensen in de Kamer zijn die, zoals ons, overtuigde verdedigers van de rechten van de mens zijn en bijgevolg ons amendement zullen steunen.

Mocht dat niet het geval zijn, dan willen wij niet dat men ons kan verwijten dat wij zoeken naar een vluchtheuvel om ons niet uit te spreken met betrekking tot de situatie in China en dan zullen wij, al is het met tegenzin - ik zeg dit eerlijk -, maar in de wetenschap dat wij alles gedaan hebben om de tekst te verbeteren, de huidige slappe tekst goedkeuren.

13.39 Patrick Cocriamont (FN): Monsieur le président, lors de législature précédente, lorsque le gouvernement a reporté sine die la visite du Dalaï Lama, j'ai été un des rares députés de cette assemblée à m'opposer, par une question orale, à cette décision.

C'est vous dire si la cause du Tibet m'est chère. Le droit des peuples à disposer d'eux-mêmes est pour moi un principe absolu.

13.40 Herman De Croo (Open Vld): J'ai reçu le Dalaï Lama, en tant que président de la Chambre. Vous racontez des inepties!

13.41 Patrick Cocriamont (FN): Vous avez fort bien fait, monsieur l'ex-président de la Chambre.

Le Tibet souffre d'un mal qui pend au nez de la Belgique: le changement de sa population par une population allogène. Mais le prétendu devoir d'ingérence, cher aux moralisateurs socio-libéraux, relève soit de l'hypocrisie soit de la volonté belliciste.

Le devoir d'ingérence ne se traduit que par des jérémiades quand il ne débouche pas sur des guerres humanitaires dont chacun a pu juger des résultats en Serbie, en Afghanistan, en Irak et son corollaire, les dommages collatéraux. N'en déplaise aux mondialistes, il faut respecter l'indépendance de tous les États souverains, partout dans le monde, même lorsque c'est l'État le plus peuplé.

L'hypocrisie des partis du système représentés dans cette enceinte m'écœure. Le régime politique de la Chine, mélange de marxisme, léninisme et de capitalisme sauvage, est la négation absolue de la personne humaine.

Personne parmi mes honorables collègues ne semblait s'en être rendu compte avant les récents événements du Tibet. Ceux qui sanglotent aujourd'hui sur l'absence des droits de l'homme en Chine ne sont que les porte-parole des multinationales qui ont intérêt à commercer avec Pékin.

Ils sont les porte-parole des responsables de milliers de délocalisations qui accentuent chômage et précarité en Europe. Ils se gargarisent de discours moralisateurs tout en sachant pertinemment que les droits de l'homme et les libertés s'arrêtent là où commencent les intérêts du grand capital. Les seules sanctions efficaces seraient des sanctions économiques.

Que dire de la Belgique qui se permet de donner des leçons à la Chine? Un pays où il n'existe, dans la partie francophone du pays, pas de quotidien d'opposition; un pays où les membres d'un parti, le seul

véritable parti d'opposition, sont empêchés sur les télévisions nationales; une Belgique qui refuse tout référendum d'initiative populaire et impose des traités qui, dans certains pays bénéficiant du droit au référendum, sont bien malmenés. Non! Je m'abstiendrai sur cette résolution. Je sais que je serai probablement le seul, mais comme le disait Nietzsche: "Au sommet de la montagne, on est toujours seul". S'il s'agit d'une montagne tibétaine, c'est tant mieux!

13.42 Jean Marie Dedecker (LDD): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal het kort houden. Er is al veel gezegd maar ik denk dat er nog weinig over de essentie is gezegd. Ik heb een beetje een bitter gevoel want ik heb hier niets anders gehoord dat een ontzettend negatief verhaal over China. Dat wil niet zeggen dat ik daarmee de toestand in Tibet verdedig maar het is een negatief verhaal op een moment waarop het land worstelt met een heel grote natuurramp, op een moment waarop het land worstelt met tienduizenden doden. Op dat moment gaan wij dat land terechtwijzen.

Ik ben een beetje verwonderd over de socialistische kant van de zaak. In de tijd waarin het land socialistisch was, communistisch of zich socialistisch noemde, hebben daar massamoorden plaatsgevonden waarvan men zelfs niet op een miljoen na weet hoeveel mensen er uit de weg geruimd zijn. Dat wil niet zeggen dat ik de toestand in Tibet verdedig of dat ik China verdedig, het is gewoon een beetje gezond verstand in deze zaak.

Ik hoor heel graag praten over de dalai lama. Laat ik het maar zeggen, de dalai lama werd hier in dit land indertijd zelfs een inreisvisum geweigerd door "Keizer Karel De Gucht". Dat is nog niet lang geleden, amper een paar jaar. Ik moet u zeggen dat ik ook geen regime terug zou willen zoals het in Tibet was voor de Chinezen er waren, onder ander met de dalai lama, namelijk een theocratie. Veronderstel dat kardinaal Danneels morgen baas van het land zou worden, dan zou staatssecretaris Schouppe dat heel graag hebben maar dat zou niet in mijn verwachting liggen.

Ik kom even tot de kern van de zaak. Waarom heb ik nog een bitter gevoel? Er wordt hier heel veel aan hypocrisie gedaan. Ik heb het al gezegd, we maken gebruik van een van de grootste sportmomenten ter wereld – dat trouwens de vrede predikt – om dingen te zeggen over een land dat in de laatste tien jaar een ontwikkeling gekend heeft waardoor momenteel een middenklasse ontstaan is van ongeveer een 300 miljoen mensen, die er vroeger niet was.

Men maakt gebruik van dit moment, omdat het sportlui zijn en omdat men meent die sportlui te kunnen manipuleren, om de aandacht te vestigen op de mensenrechten. Voor mij mag men op ieder moment de aandacht vestigen op de mensenrechten. Heel het Belgische establishment is daar op bezoek geweest: de Koning, de prinsen verschillende keren, en de politici hebben het land platgelopen. Heel ons bedrijfsleven – ik zie Herman De Croo knikken – is daar tientallen keren op bezoek geweest. Gelukkig dat de Chinezen vandaag participeren in Fortis, anders zou het aandeel er waarschijnlijk nog slechter voorstaan.

Ik heb toen nooit iets gehoord. Inderdaad, mijnheer Van den Eynde, u hebt gelijk, wij begonnen met die resolutie op 12 april en wij eindigen vandaag. U weet goed waarom wij vandaag eindigen. Ondertussen moest er een monumentje ingehuldigd worden in China. Wij hebben dat monumentje bijeengeschrapt met 5 miljoen euro, bijeengebracht door het bedrijfsleven maar ook, collega's, door de Koning Boudewijnstichting. De Koning Boudewijnstichting, die toch het hoogste establishment van ons land vertegenwoordigt, heeft ingestaan voor het verzamelen van 1 miljoen euro om aan China te geven.

Wij hebben daar geen enkel kritisch woord over gehoord.

13.43 Herman De Croo (Open Vld): U moet zich beter laten inlichten. Het verschil tussen het bedrag van de privésponsors en het eindbedrag wordt gefinancierd door de Lotto. U moet eens nakijken wie het eerste koninklijk besluit getekend heeft voor de eerste tranche om dat te financieren

13.44 Jean Marie Dedecker (LDD): U zelf?

13.45 Herman De Croo (Open Vld): Toenmalig staatssecretaris Tuybens en vice-eerste minister Vande Lanotte.

13.46 Jean Marie Dedecker (LDD): Waar is de heer Tuybens? Ik roep hem ter verantwoording. Waar is de heer Tuybens? De hypocrisie ten top!

Ik dank u voor uw interventie, mijnheer De Croo. Het is lang geleden dat ik een liberaal bedankt heb, of toch iemand van de Open Vld-liberalen, dat is iets anders.

Ik wil alleen duiden dat toen onze Keizer Karel in Peking stond, ik geen enkel kritisch woord heb gehoord. Ik heb wel kritische woorden gehoord over Kabila, maar dat is natuurlijk veel gemakkelijker dan over de Chinezen.

Ik zal u niet langer bezighouden. Maar mag ik iets vragen? Het gaat over sport.

Ik heb toch de pretentie te zeggen dat ik er een klein beetje van weet. Alsjeblieft, politieke partijen. We hebben hier nu de resolutie en we zullen ook de resolutie goedkeuren. We zijn niet kwaad dat ze zwaarder is: ik vind het een evenwichtige resolutie van de meerderheid. Maar laten we stoppen en de atleten gerust laten. Laat ons dat echt doen.

Dat we in de resolutie het IOC vragen een standpunt in te nemen, voor mij niet gelaten. In 2001 hebben de bobo's van het IOC, met daarin heel wat politici en gekroonde hoofden, denk maar aan prins Willem-Alexander van Nederland, denk maar aan Albert van Monaco, denk maar aan prinses Anne van Groot-Brittannië, de zaak toegewezen aan China. Ze hebben dat gedaan op basis van de druk van hun sponsors, niet omdat het over sport ging. Dat gaat om poen, dat gaat over Coca Cola, dat gaat over Kodak, dat gaat over McDonald. Ze hebben dat gedaan en ze moeten hun verantwoordelijkheid nemen en zich daarover uitspreken. Maar alsjeblieft, laat de atleten met rust, laat de Belgische atleten met rust. Zij vragen dit ook, met onze kanshebbers op kop zoals een Tia Hellebaut.

Men heeft al vergaderingen gehouden onder politieke druk, met de minister van hiernaast. Het groot sportief licht, minister Bert Anciaux, had een vergadering gehouden met de atleten en had gevraagd dat ze iets zouden doen voor China of Tibet. De atleten hebben toen gezegd: laat ons hoofd gerust. Men heeft toen als ultieme oplossing gezegd: we zullen een geste doen. Men heeft de atleten gevraagd om een deel van de kilometers die ze krijgen omdat ze veel de wereld rondreizen, af te staan voor het goede doel. Wat hebben ze gezegd? Laat ons hoofd gerust. Dat vraag ik nu ook aan de politieke wereld. Wij stemmen over deze resolutie en voor de rest: houd er momenteel mee op. Als u toch wilt protesteren, dan heb ik nog een ontzettende opportuniteit.

De regering van dit land heeft besloten, onder andere ook met financiële steun van de deelregeringen, om deel te nemen aan de expo van Shanghai in 2010. Wij hebben daarvoor vandaag al 10 miljoen euro uitgetrokken. Ik heb nog niemand horen protesteren, integendeel. Als het over de sport gaat, staan we op de eerste rij want dan kunnen we ook eens in de belangstelling komen.

Mijn laatste vraag is de volgende. Wij zullen deze resolutie goedkeuren, maar laat alstublieft de sport en onze atleten met rust.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? *(Non)*

De bespreking is gesloten.
La discussion est close.

Het opschrift werd gewijzigd door de commissie in "voorstel van resolutie betreffende de mensenrechtensituatie in China en de Tibetaanse kwestie naar aanleiding van de Olympische Spelen 2008". L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de résolution relative à la situation des droits de l'homme en Chine et à la question tibétaine à l'occasion des Jeux olympiques de 2008".

* * * * *

Ingediende amendementen:
Amendements déposés:

Punt/Point 1

- 108 André Flahaut (1047/9)

Punt/Point 3

- 106 Bruno Tuybens (1047/8)

Punt/Point 5bis (n)

- 109 Wouter De Vriendt cs (1047/9)
Punt/Point 5ter (n)
 - 110 Wouter De Vriendt cs (1047/9)
Punt/Point 7bis (n)
 - 111 Wouter De Vriendt cs (1047/9)
Punt/Point 11 (n)
 - 107 Bruno Tuybens (1047/8)
 - 112 Francis Van den Eynde (1047/9)
- * * * * *

De amendementen werden zopas besproken.

Ik wil een praktisch voorstel doen voor de amendementen.

Ik heb overlegd met de heer Flahaut en heb het debat beluisterd. In het debat zei men dat het een onderwerp is dat de moeite waard is om te bespreken, sommigen hebben zelfs gezegd dat ze het ermee eens zijn, maar niet iedereen, maar dat het hier zijn plaats niet heeft.

Mijn voorstel, na consultatie, is dat de heer Flahaut zijn amendement intrekt, maar dat wij straks bij de inoverwegingnemen diezelfde tekst als een ontwerp van resolutie in overweging nemen met hoogdringendheid.

Ik veronderstel dat dit iets is waarmee de vergadering kan leven. Kunt u daarmee instemmen? (Ja)

Je suppose donc que vous retirez vos amendements et que vous les redéposez sous la forme d'une proposition de résolution, qui sera prise en considération avec demande d'urgence.

De stemming over de amendementen wordt aangehouden.

Le vote sur les amendements est réservé.

De stemming over de aangehouden amendementen en over het geheel van het voorstel zal later plaatsvinden.

Le vote sur les amendements réservés et sur l'ensemble de la proposition aura lieu ultérieurement.

Collega's, dit deel van de vergadering is afgerond. Ik stel voor dat ik laat bellen om tot de stemmingen over te gaan.

14 Inoverwegingneming van voorstellen

14 Prise en considération de propositions

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik deze als zijnde aangenomen; overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considérerai la prise en considération comme acquise et je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Ik stel u ook voor in overweging te nemen:

- het wetsvoorstel van de heren Peter Logghe, Koen Bultinck, Francis Van den Eynde, Hagen Goyvaerts en Bert Schoofs en de dames Rita De Bont en Linda Vissers tot wijziging van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument wat het gezamenlijk

aanbod van verzekeringspolissen betreft (nr. 1236/1);

- het voorstel van resolutie van de heren Bart Laeremans, Peter Logghe, Bruno Valkeniers, Bruno Stevenheydens en Hagen Goyvaerts en de dames Barbara Pas en Rita De Bont inzake het streven naar een evenwichtig energiebeleid op basis van hernieuwbare en nucleaire energie (nr. 1237/1).

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw;

- het wetsvoorstel van de heren Bart Laeremans en Hagen Goyvaerts, mevrouw Barbara Pas en de heren Peter Logghe en Bruno Valkeniers tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven, wat de verlaging van het tarief voor brandstoffen betreft (nr. 1238/1).

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting;

- het wetsvoorstel van de dames Katrien Schryvers en Els De Rammelaere en de heer Raf Terwingen tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek wat de plaats van het huwelijk betreft (nr. 1239/1).

Verzonden naar de commissie voor de Justitie;

- het voorstel van resolutie van de heer André Flahaut met betrekking tot solidariteit aan de overheden en het volk van China, ten gevolge van de aardbeving in de provincie Sichuan, in China, in het kader van de maatregelen van de Belgische regering (nr. 1246/1).

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

Je vous propose également de prendre en considération:

- la proposition de loi de MM. Peter Logghe, Koen Bultinck, Francis Van den Eynde, Hagen Goyvaerts et Bert Schoofs et Mmes Rita De Bont et Linda Visser modifiant la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur, en ce qui concerne l'offre conjointe de polices d'assurances (n° 1236/1);

- la proposition de résolution de MM. Bart Laeremans, Peter Logghe, Bruno Valkeniers, Bruno Stevenheydens et Hagen Goyvaerts et Mmes Barbara Pas et Rita De Bont visant à adopter une politique énergétique équilibrée fondée sur l'énergie renouvelable et l'énergie nucléaire (n° 1237/1).

Renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture;

- la proposition de loi de MM. Bart Laeremans et Hagen Goyvaerts, Mme Barbara Pas et MM. Peter Logghe et Bruno Valkeniers modifiant l'arrêté royal n° 20 du 20 juillet 1970 fixant les taux de la taxe sur la valeur ajoutée et déterminant la répartition des biens et des services selon ces taux, en ce qui concerne la diminution du taux appliqué aux combustibles (n° 1238/1).

Renvoi à la commission des Finances et du Budget;

- la proposition de loi de Mmes Katrien Schryvers et Els De Rammelaere et M. Raf Terwingen modifiant le Code civil en ce qui concerne le lieu du mariage (n° 1239/1).

Renvoi à la commission de la Justice;

- la proposition de résolution de M. André Flahaut relative à la solidarité à apporter aux autorités et au peuple chinois, suite au tremblement de terre survenu dans la région du Sichuan, en Chine, dans le cadre des actions prises par le gouvernement belge (n° 1246/1).

Renvoi à la commission des Relations extérieures.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Nous avons convenu tout à l'heure que nous accorderions l'urgence à la proposition de résolution de M. André Flahaut n° 1246/1.

Quelqu'un demande-t-il le vote? (*Non*)

L'urgence est accordée par assentiment.

Naamstemmingen

Votes nominatifs

15 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Bruno Stevenheydens over "het aantal

fraudegevallen in de rijexamencentra" (nr. 61)

15 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Bruno Stevenheydens sur "le nombre de cas de fraude dans les centres d'examen du permis de conduire" (n° 61)

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven van 2 juni 2008.

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques du 2 juin 2008.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 061/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door heren Bruno Stevenheydens en Jan Mortelmans;
- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Valérie De Bue en door de heer Jean-Jacques Flahaux.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 061/1):

- une motion de recommandation a été déposée par MM. Bruno Stevenheydens et Jan Mortelmans;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Valérie De Bue et par M. Jean-Jacques Flahaux.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

15.01 Bruno Stevenheydens (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, zeer kort, wij vonden de motie noodzakelijk wanneer wij op basis van cijfergegevens van vorig jaar vaststellen dat bij de verschillende centra in ons land waar men theoretisch rijexamen kan afleggen, nauwelijks of geen klacht wordt ingediend bij identiteitsfraude. De centra in Anderlecht en Schaarbeek spannen hierbij de kroon. Wanneer wij vaststellen dat er in de gevallen waarbij wel klacht wordt ingediend, behalve in het examencentrum van Kontich, er nauwelijks gevolg aan wordt gegeven, dan kunnen wij zeggen dat dat verregaande gevolgen heeft voor de verkeersveiligheid.

Ik heb over de problematiek zowel de minister van Justitie, de minister van Binnenlandse Zaken als de bevoegde staatssecretaris bevestigd. Het is teleurstellend dat er een eenvoudige motie werd ingediend. Wij vragen onze motie toch goed te keuren om de identiteitscontroles in de rijexamencentra strenger te maken, om de examencentra conform de richtlijnen van de FOD Mobiliteit aan te manen steeds klacht neer te leggen bij fraude en om een daadwerkelijk vervolgingsbeleid op dat vlak te hanteren.

De **voorzitter**: Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 1)

Ja	79	Oui
Nee	44	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	125	Total

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

15.02 Maya Detiège (sp.a+Vl.Pro): Mijnheer de voorzitter, ik heb een stemafpraak met de heer Jef Van den Bergh.

15.03 David Geerts (sp.a+Vl.Pro): Mijnheer de voorzitter, ik heb een stemafpraak met mevrouw Hilde Vautmans.

15.04 Dirk Van der Maelen (sp.a+Vl.Pro): Mijnheer de voorzitter, ik heb mij vergist, ik had een stemafpraak met de heer Rik Daems. Ik heb mij bij de stemming vergist.

De **voorzitter**: De heer De Croo heeft voor gestemd.

15.05 Martine De Maght (LDD): Mijnheer de voorzitter, ik heb mij ook vergist bij de stemming. Ik heb een stemafpraak met mevrouw Maggie De Block.

16 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Filip De Man over "de onhoudbare contradictie tussen de betrachting van de regering Leterme om de "sociale cohesie" in onze samenleving te versterken en het geplande immigratiebeleid" (nr. 57)

16 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Filip De Man sur "la contradiction insoutenable entre la volonté du gouvernement Leterme de renforcer la "cohésion sociale" au sein de notre société et la politique prévue en matière d'immigration" (n° 57)

De **voorzitter**: Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt van 4 juni 2008.

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique du 4 juin 2008.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 057/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Filip De Man, Bert Schoofs en Peter Logghe;
- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Colette Burgeon en de heren Willem-Frederik Schiltz en Xavier Baeselen.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 057/1):

- une motion de recommandation a été déposée par MM. Filip De Man, Bert Schoofs et Peter Logghe;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Colette Burgeon et MM. Willem-Frederik Schiltz et Xavier Baeselen.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 2*)

Ja	80	Oui
Nee	41	Non
Onthoudingen	4	Abstentions
Totaal	125	Total

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

17 Aangehouden amendementen van het voorstel van resolutie betreffende de mensenrechtensituatie in China en de Tibetaanse kwestie naar aanleiding van de Olympische Spelen 2008 (nieuw opschrift) (1047/1-9)

17 Amendements réservés de la proposition de résolution relative à la situation des droits de l'homme en Chine et à la question tibétaine à l'occasion des Jeux olympiques de 2008 (nouvel intitulé) (1047/1-9)

Stemming over amendement nr. 106 van Bruno Tuybens op punt 3.(**1047/8**)

Vote sur l'amendement n° 106 de Bruno Tuybens au point 3.(**1047/8**)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)

Ja	53	Oui
Nee	68	Non
Onthoudingen	4	Abstentions
Totaal	125	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is punt 3 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et le point 3 est adopté.

17.01 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, le MR a voté contre.

Stemming over amendement nr. 109 van Wouter De Vriendt cs op punt 5bis (n).(1047/9)
Vote sur l'amendement n° 109 de Wouter De Vriendt cs au point 5bis (n).(1047/9)

De **voorzitter**: Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 4)

Ja	37	Oui
Nee	80	Non
Onthoudingen	5	Abstentions
Totaal	122	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

17.02 Jacqueline Galant (MR): Monsieur le président, j'ai voté contre.

Stemming over amendement nr. 110 van Wouter De Vriendt cs op punt 5ter (n).(1047/9)
Vote sur l'amendement n° 110 de Wouter De Vriendt cs au point 5ter (n).(1047/9)

De **voorzitter**: Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 5)

Ja	36	Oui
Nee	84	Non
Onthoudingen	5	Abstentions
Totaal	125	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 111 van Wouter De Vriendt cs op punt 7bis (n).(1047/9)
Vote sur l'amendement n° 111 de Wouter De Vriendt cs au point 7bis (n).(1047/9)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 5)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is punt 1 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et le point 1 est adopté.

Stemming over amendement nr. 107 van Bruno Tuybens tot invoeging van een punt 11 (n).(1047/8)
Vote sur l'amendement n° 107 de Bruno Tuybens tendant à insérer un point 11 (n).(1047/8)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)

Ja	26	Oui
Nee	84	Non
Onthoudingen	16	Abstentions
Totaal	126	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 112 van Francis Van den Eynde tot invoeging van een punt 11 (n).(1047/9)

Vote sur l'amendement n° 112 de Francis Van den Eynde tendant à insérer un point 11 (n).(1047/9)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 7)

Ja	16	Oui
Nee	109	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	126	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.

En conséquence, l'amendement est rejeté.

18 Geheel van het voorstel van resolutie betreffende de mensenrechtensituatie in China en de Tibetaanse kwestie naar aanleiding van de Olympische Spelen 2008 (nieuw opschrift) (1047/7)

18 Ensemble de la proposition de résolution relative à la situation des droits de l'homme en Chine et à la question tibétaine à l'occasion des Jeux olympiques de 2008 (nouvel intitulé) (1047/7)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 8)

Ja	123	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	124	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. (1047/10)

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. (1047/10)

19 Goedkeuring van de agenda

19 Adoption de l'agenda

Wij moeten ons thans uitspreken over de ontwerpagenda die de Conferentie van voorzitters u voorstelt.

Nous devons nous prononcer sur le projet d'ordre du jour que vous propose la Conférence des présidents.

Geen bezwaar? (*Nee*) Het voorstel is aangenomen.
Pas d'observation? (*Non*) La proposition est adoptée.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 19 juni 2008 om 14.15 uur.
La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 19 juin 2008 à 14.15 heures.

De vergadering wordt gesloten om 19.31 uur.
La séance est levée à 19.31 heures.

*De bijlage is opgenomen in een aparte brochure
met nummer CRIV 52 PLEN 044 bijlage.*

*L'annexe est reprise dans une brochure séparée,
portant le numéro CRIV 52 PLEN 044 annexe.*

DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS

Naamstemming - Vote nominatif: 001

Ja	079	Oui
----	-----	-----

Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Baeselen, Becq, Burgeon, Claes, Clarinval, Coëme, Collard, Cornil, Crucke, Dallemagne, De Bue, De Clerck, della Faille de Leverghem, Déom, De Padt, De Permentier, De Potter, De Rammelaere, De Schamphelaere, Deseyn, Destrebecq, De Wever, Dierick, Dieu, Doomst, Ducarme Denis, Flahaut, Flahaux, Frédéric, Galant, Giet, Goutry, Hamal, Jadin, Jambon, Jeholet, Kindermans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert, Lavaux, Lejeune, Mathot, Mayeur, Musin, Muylle, Nyssens, Otlet, Partyka, Perpète, Prévot, Reuter, Schiltz, Schryvers, Schyns, Smeyers, Somers, Staelraeve, Steegen, Terwingen, Thiébaut, Tommelein, Uyttersprot, Van Biesen, Van Campenhout, Van Cauter, Van Daele, Van der Auwera, Van Grootenbrulle, Van Noppen, Van Rompuy, Vercamer, Verherstraeten, Versnick, Wiaux, Yalçin

Nee	044	Non
-----	-----	-----

Almaci, Annemans, Boulet, Bultinck, Cocriamont, Colen, De Bont, De Croo, Dedecker, De Maght, De Man, De Vriendt, D'haeseleer, Douifi, Genot, Gerkens, Gilkinet, Goyvaerts, Henry, Kitir, Laeremans, Lahssaini, Landuyt, Logghe, Mortelmans, Nollet, Peeters, Schoofs, Sevenhans, Snoy et d'Oppuers, Stevenheydens, Tobback, Tuybens, Valkeniers, Van Broeckhoven, Van den Bossche, Van den Eynde, Vandenhove, Van der Maelen, Van der Straeten, Van de Velde, Van Hecke, Vissers, Werbrouck

Onthoudingen	002	Abstentions
--------------	-----	-------------

Detiège, Geerts

Naamstemming - Vote nominatif: 002

Ja	080	Oui
----	-----	-----

Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Baeselen, Becq, Burgeon, Claes, Clarinval, Coëme, Collard, Cornil, Crucke, Dallemagne, De Bue, De Clerck, De Croo, della Faille de Leverghem, Déom, De Padt, De Permentier, De Potter, De Rammelaere, De Schamphelaere, Deseyn, Destrebecq, De Wever, Dierick, Dieu, Doomst, Ducarme Denis, Flahaut, Flahaux, Frédéric, Galant, Giet, Goutry, Hamal, Jadin, Jambon, Jeholet, Kindermans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert, Lavaux, Lejeune, Mathot, Mayeur, Musin, Muylle, Nyssens, Otlet, Partyka, Perpète, Prévot, Reuter, Schiltz, Schryvers, Schyns, Smeyers, Somers, Staelraeve, Steegen, Terwingen, Thiébaut, Tommelein, Uyttersprot, Van Biesen, Van Campenhout, Van Cauter, Van Daele, Van der Auwera, Van Grootenbrulle, Van Noppen, Van Rompuy, Vercamer, Verherstraeten, Versnick, Wiaux, Yalçin

Nee	041	Non
-----	-----	-----

Almaci, Annemans, Boulet, Bultinck, Cocriamont, Colen, De Bont, Dedecker, De Man, De Vriendt, D'haeseleer, Douifi, Genot, Gerkens, Gilkinet, Goyvaerts, Henry, Kitir, Laeremans, Lahssaini, Landuyt, Logghe, Mortelmans, Nollet, Peeters, Schoofs, Sevenhans, Snoy et d'Oppuers, Stevenheydens, Tobback, Tuybens, Valkeniers, Van Broeckhoven, Van den Bossche, Van den Eynde, Vandenhove, Van der Straeten, Van de Velde, Van Hecke, Vissers, Werbrouck

Onthoudingen	004	Abstentions
--------------	-----	-------------

De Maght, Detiège, Geerts, Van der Maelen

Naamstemming - Vote nominatif: 003

Ja	053	Oui
----	-----	-----

Almaci, Annemans, Bacquelaine, Boulet, Bultinck, Colen, Collard, Crucke, De Bont, De Bue, Dedecker, De Man, De Permentier, Destrebecq, De Vriendt, D'haeseleer, Douifi, Ducarme Denis, Galant, Genot, Gerkens, Gilkinet, Goyvaerts, Hamal, Henry, Jadin, Jeholet, Kitir, Laeremans, Lahssaini, Landuyt, Lejeune, Logghe, Mortelmans, Nollet, Peeters, Schoofs, Sevenhans, Snoy et d'Oppuers, Stevenheydens, Tobback, Tuybens, Valkeniers, Van Broeckhoven, Van den Bossche, Van den Eynde, Vandenhove, Van der Maelen, Van der Straeten, Van de Velde, Van Hecke, Vissers, Werbrouck

Nee	068	Non
-----	-----	-----

Arens, Avontroodt, Baeselen, Becq, Burgeon, Claes, Clarinval, Coëme, Cornil, Dallemagne, De Clerck, De Croo, della Faille de Leverghem, Déom, De Padt, De Potter, De Rammelaere, De Schamphelaere, Deseyn, De Wever, Dierick, Dieu, Doomst, Flahaut, Flahaux, Frédéric, Giet, Goutry, Jambon, Kindermans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert, Lavaux, Mathot, Mayeur, Musin, Muylle, Nyssens, Otlet, Partyka, Perpète, Prévot, Reuter, Schiltz, Schryvers, Schyns, Smeyers, Somers, Staelraeve, Steegen, Terwingen, Thiébaud, Tommelein, Uyttersprot, Van Biesen, Van Campenhout, Van Cauter, Van Daele, Van der Auwera, Van Grootenbrulle, Van Noppen, Van Rompuy, Vercamer, Verherstraeten, Versnick, Wiaux, Yalçin

Onthoudingen	004	Abstentions
--------------	-----	-------------

Cocriamont, De Maght, Detiège, Geerts

Naamstemming - Vote nominatif: 004

Ja	037	Oui
----	-----	-----

Almaci, Annemans, Boulet, Bultinck, Colen, De Bont, De Man, De Vriendt, D'haeseleer, Douifi, Genot, Gerkens, Gilkinet, Goyvaerts, Henry, Kitir, Laeremans, Lahssaini, Landuyt, Logghe, Mortelmans, Nollet, Peeters, Schoofs, Sevenhans, Snoy et d'Oppuers, Stevenheydens, Tobback, Tuybens, Valkeniers, Van Broeckhoven, Van den Bossche, Van den Eynde, Vandenhove, Van der Straeten, Van Hecke, Vissers

Nee	080	Non
-----	-----	-----

Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Baeselen, Becq, Burgeon, Claes, Clarinval, Coëme, Collard, Cornil, Crucke, Dallemagne, De Bue, De Clerck, De Croo, Dedecker, della Faille de Leverghem, Déom, De Padt, De Permentier, De Potter, De Rammelaere, Deseyn, Destrebecq, De Wever, Dierick, Dieu, Doomst, Ducarme Denis, Flahaut, Flahaux, Frédéric, Giet, Goutry, Hamal, Jadin, Jambon, Jeholet, Kindermans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert, Lavaux, Lejeune, Mathot, Mayeur, Musin, Muylle, Nyssens, Partyka, Perpète, Prévot, Reuter, Schiltz, Schryvers, Schyns, Smeyers, Somers, Staelraeve, Steegen, Terwingen, Thiébaud, Tommelein, Uyttersprot, Van Biesen, Van Campenhout, Van Cauter, Van Daele, Van der Auwera,

Van de Velde, Van Grootenbrulle, Van Noppen, Van Rompuy, Vercamer, Verherstraeten, Versnick, Werbrouck, Wiaux, Yalçin

Onthoudingen	005	Abstentions
--------------	-----	-------------

Cocriamont, De Maght, Detiège, Geerts, Van der Maelen

Naamstemming - Vote nominatif: 005

Ja	036	Oui
----	-----	-----

Almaci, Annemans, Boulet, Bultinck, Colen, De Bont, De Man, De Vriendt, D'haeseleer, Douifi, Genot, Gilkinet, Goyvaerts, Henry, Kitir, Laeremans, Lahssaini, Landuyt, Logghe, Mortelmans, Nollet, Peeters, Schoofs, Sevenhans, Snoy et d'Oppuers, Stevenheydens, Tobback, Tuybens, Valkeniers, Van Broeckhoven, Van den Bossche, Van den Eynde, Vandenhove, Van der Straeten, Van Hecke, Vissers

Nee	084	Non
-----	-----	-----

Arens, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeselen, Becq, Burgeon, Claes, Clarinval, Coëme, Collard, Cornil, Crucke, Dallemagne, De Bue, De Clerck, De Croo, Dedecker, della Faille de Leverghem, Déom, De Padt, De Permentier, De Potter, De Rammelaere, De Schamphelaere, Deseyn, Destrebecq, De Wever, Dierick, Dieu, Doomst, Ducarme Daniel, Ducarme Denis, Flahaut, Flahaux, Frédéric, Galant, Giet, Goutry, Hamal, Jadin, Jambon, Jeholet, Kindermans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert, Lavaux, Lejeune, Mathot, Mayeur, Musin, Muylle, Nyssens, Otlet, Partyka, Perpète, Prévot, Reuter, Schiltz, Schryvers, Schyns, Smeyers, Somers, Staelraeve, Steegen, Terwingen, Thiébaud, Tommelein, Uyttersprot, Van Biesen, Van Campenhout, Van Cauter, Van Daele, Van der Auwera, Van de Velde, Van Grootenbrulle, Van Noppen, Van Rompuy, Vercamer, Verherstraeten, Versnick, Werbrouck, Wiaux, Yalçin

Onthoudingen	005	Abstentions
--------------	-----	-------------

Cocriamont, De Maght, Detiège, Geerts, Van der Maelen

Naamstemming - Vote nominatif: 006

Ja	026	Oui
----	-----	-----

Annemans, Bultinck, Colen, De Bont, De Man, D'haeseleer, Douifi, Goyvaerts, Kitir, Laeremans, Landuyt, Logghe, Mortelmans, Peeters, Schoofs, Sevenhans, Stevenheydens, Tobback, Tuybens, Valkeniers, Van Broeckhoven, Van den Bossche, Van den Eynde, Vandenhove, Van der Maelen, Vissers

Nee	084	Non
-----	-----	-----

Arens, Avontroodt, Bacquelaïne, Baeselen, Becq, Burgeon, Claes, Clarinval, Coëme, Collard, Cornil, Crucke, Dallemagne, De Bue, De Clerck, De Croo, Dedecker, della Faille de Leverghem, Déom, De Padt, De Permentier, De Potter, De Rammelaere, De Schamphelaere, Deseyn, Destrebecq, De Wever, Dierick, Dieu, Doomst, Ducarme Daniel, Ducarme Denis, Flahaut, Flahaux, Frédéric, Galant, Giet, Goutry, Hamal, Jadin, Jambon, Jeholet, Kindermans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert, Lavaux, Lejeune, Mathot, Mayeur, Musin, Muylle, Nyssens, Otlet, Partyka, Perpète, Prévot, Reuter, Schiltz, Schryvers, Schyns, Smeyers,

Somers, Staelraeve, Steegen, Terwingen, Thiébaut, Tommelein, Uyttersprot, Van Biesen, Van Campenhout, Van Cauter, Van Daele, Van der Auwera, Van de Velde, Van Grootenbrulle, Van Noppen, Van Rompuy, Vercamer, Verherstraeten, Versnick, Werbrouck, Wiaux, Yalçın

Onthoudingen	016	Abstentions
--------------	-----	-------------

Almaci, Boulet, Cocriamont, De Maght, Detiège, De Vriendt, Geerts, Genot, Gerkens, Gilkinet, Henry, Lahssaini, Nollet, Snoy et d'Oppuers, Van der Straeten, Van Hecke

Naamstemming - Vote nominatif: 007

Ja	016	Oui
----	-----	-----

Annemans, Bultinck, Colen, De Bont, De Man, D'haeseleer, Goyvaerts, Laeremans, Logghe, Mortelmans, Schoofs, Sevenhans, Stevenheydens, Valkeniers, Van den Eynde, Vissers

Nee	109	Non
-----	-----	-----

Almaci, Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Baeselen, Becq, Boulet, Burgeon, Claes, Clarinval, Coëme, Collard, Cornil, Crucke, Dallemagne, De Bue, De Clerck, De Croo, Dedecker, della Faille de Leverghem, De Maght, Déom, De Padt, De Permentier, De Potter, De Rammelaere, De Schamphelaere, Deseyn, Destrebecq, Detiège, De Vriendt, De Wever, Dierick, Dieu, Doomst, Douifi, Ducarme Daniel, Ducarme Denis, Flahaut, Flahaux, Frédéric, Galant, Geerts, Genot, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goutry, Hamal, Henry, Jadin, Jambon, Jeholet, Kindermans, Kitir, Lahaye-Battheu, Lahssaini, Lalieux, Lambert, Landuyt, Lavaux, Lejeune, Mathot, Mayeur, Musin, Muylle, Nollet, Nyssens, Otlet, Partyka, Peeters, Perpète, Prévot, Reuter, Schiltz, Schryvers, Schyns, Smeyers, Snoy et d'Oppuers, Somers, Staelraeve, Steegen, Terwingen, Thiébaut, Tobback, Tommelein, Tuybens, Uyttersprot, Van Biesen, Van Broeckhoven, Van Campenhout, Van Cauter, Van Daele, Van den Bossche, Vandenhove, Van der Auwera, Van der Maelen, Van der Straeten, Van de Velde, Van Grootenbrulle, Van Hecke, Van Noppen, Van Rompuy, Vercamer, Verherstraeten, Versnick, Werbrouck, Wiaux, Yalçın

Onthoudingen	001	Abstentions
--------------	-----	-------------

Cocriamont

Naamstemming - Vote nominatif: 008

Ja	123	Oui
----	-----	-----

Almaci, Annemans, Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Baeselen, Becq, Boulet, Bultinck, Burgeon, Claes, Clarinval, Coëme, Colen, Collard, Cornil, Crucke, Dallemagne, De Bont, De Bue, De Clerck, De Croo, Dedecker, della Faille de Leverghem, De Maght, De Man, Déom, De Padt, De Permentier, De Potter, De Rammelaere, De Schamphelaere, Deseyn, Destrebecq, Detiège, De Vriendt, De Wever, D'haeseleer, Dierick, Dieu, Doomst, Douifi, Ducarme Daniel, Ducarme Denis, Flahaut, Flahaux, Frédéric, Galant, Geerts, Genot, Gerkens, Giet, Gilkinet, Goutry, Goyvaerts, Hamal, Henry, Jadin, Jambon, Kindermans, Kitir, Laeremans, Lahaye-Battheu, Lahssaini, Lalieux, Lambert, Landuyt, Lavaux, Lejeune, Logghe, Mathot, Mayeur, Mortelmans, Musin, Muylle, Nollet, Nyssens, Otlet, Partyka, Peeters, Perpète, Prévot, Reuter, Schiltz, Schoofs, Schryvers, Schyns, Sevenhans, Smeyers, Snoy et d'Oppuers, Somers, Staelraeve, Steegen, Stevenheydens, Terwingen, Thiébaut, Tobback, Tommelein, Tuybens, Valkeniers, Van Biesen, Van Broeckhoven, Van Campenhout, Van Cauter, Van Daele, Van den Bossche, Van den Eynde,

Vandenhove, Van der Auwera, Van der Maelen, Van der Straeten, Van de Velde, Van Grootenbrulle, Van Hecke, Van Noppen, Van Rompuy, Vercamer, Verherstraeten, Versnick, Vissers, Werbrouck, Wiaux, Yalçin

Nee	000	Non
-----	-----	-----

Onthoudingen	001	Abstentions
--------------	-----	-------------

Cocriamont